

BÖLÜM I

GİRİŞ

Performans, belli alanlar eğitiminde büyük önem taşımaktadır. Sanat eğitimi, beden eğitimi, teknik eğitim, ev ekonomisi eğitimi, performansın büyük önem taşıdığı alanlar arasında sayılabilir. Müzik eğitimi de performansın önemli olduğu sanat eğitimi alanlarından birisidir. Müzik eğitiminde performans, temelde müzik yapmayı vurgular (Uçan, 1987:291; 2005: 94–95). Çalgı çalma, şarkı söyleme, beste yapma gibi davranışlar müzik yapmayı vurgulayan performans örnekleri olarak gösterilebilir.

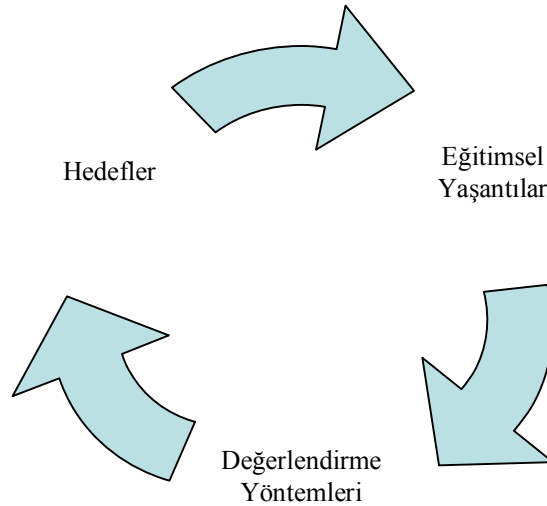
Eğitimin diğer boyutlarında olduğu gibi performans eğitimi boyutunda da öğrencilere kazandırılmak istenen davranışların kazandırılıp kazandırılmadığını ya da yapılmak istenen davranış değişikliklerinin oluşup oluşmadığını anlamak için öğrenciler ölçme-değerlendirmeye tabi tutulur. Eğitimin önemli bir boyutu olan ölçme ve değerlendirme, öğrencinin gelişimine büyük katkı sağlar.

1. Eğitimde Ölçme

“Belli bir nesnenin ya da nesnelerin belli bir özelliğe sahip olup olmadığının, sahipse sahip oluş derecesinin gözlenip, gözlem sonuçlarının sembollerle ve özellikle sayı sembolleriyle ifade edilmesine ölçme; ölçümlerden bir anlam çıkarmak ve ölçülen nesnelere hakkında bir değer yargısına ulaşma işlemine de değerlendirme denilmektedir. Ölçme bir betimleme, değerlendirme ise bir yargılama işlemidir” Ölçme gerek günlük yaşayışımızda, gerekse bilimsel çalışmalarda önemli yer tutar. Bir bilim dalındaki bilimsel çalışmalar ve bunların uygulamaya konulması, o bilim dalına özgü ölçme araç ve yöntemlerinin bulunmasıyla hızlanmıştır. Ölçme, eğitim kararlarının verilmesinde de güvenilir ve geçerli bilgi sağlamada işe koşulur” (Baykul, 2000: 87).

Ölçme, eğitimin kontrol mekanizmasıdır. Ölçme olmadan, değerlendirme yapılamaz. Değerlendirme olmadan da geribildirim (dönüt) verilemez. Geribildirimsiz, sonuçlar hakkında istenilen bilgi edinilemez. Sonuçlar hakkında istenilen bilgi edinilemediğinde de, öğrenmede- öğretmede sistematik gelişme sağlanamaz. Eğitimde ölçme ve değerlendirme doğru yapılırsa öğrenme başarısı artacaktır, çünkü ölçme değerlendirme öğretmede öğretmene, öğrenmede öğrenciye yardımcı olacaktır.

Okulların asli rolü öğrenmeyi kolaylaştırmaktır. Öğrencilerde sağlamayı istediğimiz değişiklikler genellikle hedefler ve hedef davranışlar ile ifade edilmektedir. Kullandığımız yöntemler, öğrencilerin eğitimsel yaşantılarını oluşturan amaçları fark etmelerine yardım etmektedir. Değerlendirme yöntemleri de sürdürülen hangi eğitimin etkili olduğunun belirlenmesi anlamına gelmektedir. Burada eğitim, hedef ve değerlendirme arasında açık bir bağlantı vardır (Mehrens, Lehmann, 1991: 6).

Şekil 1

Eğitimde amaçlar, eğitim yöntemlerini, eğitimsel yaşantıları ve değerlendirmede kullanılan yöntemleri belirler. Değerlendirme ve eğitimsel yaşantılar, amaçları açık bir Şekilde anlatmaya; renme yaşantıları, kullanılan değerlendirme yöntemlerini belirlemeye yardımcı olur. Ayrıca değerlendirme sonuçları, her renci için amaçların gerçekleştirilebilirliği ve üretim yaşantılarının etkililiği ile ilgili geribildirim verilmesini sağlar (Mehrens, Lehmann, 1991: 6).

lme ve değerlendirme yöntemleri retmene; (1) rencilerin başlangıç davranışları hakkında bilgi sağlamada, (2) her renci için gerçeğe uygun amaçlar belirlemede, (3) başarı getiren amaçların başarı derecesini belirleyerek değerlendirmede ve (4) eğitimsel teknikleri belirlemede, değerlendirmede ve ayırt etmede yardımcı olur (Mehrens, Lehmann, 1991: 8).

lme ve değerlendirme üretmenin amaçlarını renciye bildirme, eğitim-üretim etkinliğinde renci istekliliğini artırma, doğru renci alışkanlıklarını cesaretlendirme ve rencinin güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek etkin geribildirimler sağlama konusunda önemli işlevlere sahiptir (Mehrens, Lehmann, 1991: 8).

1.1. Ölçmede güvenirlik, tutarlılık, geçerlilik, kullanışlık

Güvenirlik, lme aracının lme hatalarından arınık olma derecesi olarak tanımlanabilir. Diğer bir açıdan lme aracının duyarlı ve tutarlı olması olarak ele alınabilir. Bir lme aracının duyarlı olması, lme hatasının en az, ya da hiç olmaması demektir. Őimdilik hatasız hiçbir lme aracı yoktur; nk ölçen kişiden, lme aracından ve uygulanmasından ve ölçülenden kaynaklanan sistematik ve seçkisiz (random) hatalar vardır. O nedenden dolayı en az hatalı lme aracı, en güvenilir lme aracı olarak düşünülebilir. Duyarlı lme aracı, ölçülen niteliği en ince noktasına kadar ölçen araçtır (Sönmez, 2001: 412).

Tutarlılık ise, bir niteliğin birden fazla ölçülmesinde, hep aynı, benzer, ya da yakın sonuçlar elde edilmesi olarak tanımlanabilir. Ölçme farkları ne kadar azalır, tutarlılık ve dolayısıyla güvenilirlik o kadar artar.

Güvenilirlik, bir ölçme aracının aynı niteliği ölçmek için birden fazla uygulanmasıyla elde edilebilir. Ölçme aracının güvenilirliği, güvenilirlik katsayısının hesaplanmasıyla belirlenir. Bunun için bir ölçme aracı bir grup öğrenciye iki kez üst üste, ya da belirli bir aralıkla uygulanır ve iki uygulamadan elde edilen puanlar arasındaki korelasyon katsayısı hesaplanır (Sönmez, 2001: 413).

Geçerlik, bir testin kullanım amacına uygunluk derecesi olarak tanımlanabilir veya bir testin ölçmek istediği niteliği gerçekten ölçme derecesi biçiminde de ifade edilebilir. Geçerlik, kapsam, yordama, yapı ve görünüş geçerliği olarak ele alınabilir (Sönmez, 2001: 418).

Kullanışlık; kullanışlı olmanın ölçütleri kolay hazırlanabilir, uygulanabilir, değerlendirilebilir, geliştirilebilir ve ekonomik olma başlıkları altında ele alınabilir (Sönmez, 2001: 419).

1.2. Performansın Ölçülmesi

Uçan, performansı “yapılan, ortaya koyulan, gösterilen yürütülen ya da yerine getirilen bir iş demek olan uygulamayı gerçekleştirme” (1987:291, 1997: 94) diye tanımlamaktadır. Kas ve zihin koordinasyonu ile yapılan davranışlara devinışsel davranışlar denir. Müzik aleti çalma, sözlü olarak anlatma, beden eğitimi dersinde kasadan atlama devinışsel davranışlara birer örnektir.

Öğretim hedeflerinin herkesçe aynı biçimde anlaşılmasına yarayacak biçimde ifade edilmesinde ve gözlenebilir öğrenci davranışlarına dönüştürülmesinde yararlı olacağı düşüncesiyle bazı eğitimciler, eğitim hedeflerini sınıflama girişiminde bulunmuşlardır (Tekin, 2003: 180). Bu girişimler içinde Bloom ve arkadaşları tarafından ortaya çıkartılan hedeflerin genel sınıflaması oldukça yaygın ve kabul

görmüştür. Bloom ve arkadaşları eğitim sonucu oluşabilecek davranışları üç ana alanda sınıflamışlardır; Bilişsel alan, duyuşsal alan ve psikomotor (devinişsel) alan. Bilişsel ve duyuşsal alan ile ilgili oldukça ayrıntılı bir sınıflama geliştirmiş olmalarına karşın devinişsel alan ile ilgili kapsamlı bir çalışmaları yoktur (Aktaran: Tekin, 2003).

Uçan, eğitimde hedefleri; “Bilişsel Alan, Duyuşsal Alan, Devinişsel Alan ve Sezişsel Alan” olmak üzere dört alanda ele almaktadır. Bilişsel davranışlar daha çok zihne, duyuşsal davranışlar daha çok hisse, devinişsel davranışlar daha çok harekete ve sezişsel davranışlar ise sezgiye dayanmaktadır (2000: 38).

Müzik eğitimine baktığımızda her ne kadar karşımıza ağırlıklı olarak devinişsel davranışlar çıksa da, eğitimin diğer boyutlarında olduğu gibi müzik eğitiminde de tüm alanlar birbirinden kopuk değil, birbiriyle iç içe geçmiş durumdadır.

Devinişsel davranış alanları da bilişsel alan davranışları gibi sıralı sınıflara ayrılmıştır. Bu sıralı sınıflama basitten karmaşığa, kolaydan zora, bir organın hareketinden koordineli harekete ve birbirinin önkoşulu olacak şekilde bilişsel, duyuşsal ve sezgisel alanın basamakları da göz önüne alınarak aşamalı olarak sınıflandırılmıştır (Sönmez, 2001: 93). Uçan (2001: 39, 43), Simpson’un (1966-1969) ve Sönmez’in (1981, 1985) sınıflamalarından da yararlanarak devinişsel alan ile ilgili ayrıntılı sınıflandırmasını aşağıdaki şekilde oluşturmuştur.

T. ALGILAMA

1. Dikkatleme
2. Seçipalma
3. Kodlama/ Anlamlandırma

1. Kurulma
 - 1.1. Uyarılma
 - 1.2. Bedensel kurulma
 - 1.3. Devinime bağlama

2. Yapma
 - 2.1. Deneme
 - 2.2. Benzetme- Öykünme
 - 2.3. Düzeltme- Onarma
 - 2.4. Düzenekleştirme
 3. Becerileştirme
 - 3.1. Alışma
 - 3.2. Yatkınlaşma
 - 3.3. Etkinleştirme
 4. Otomatikleştirme
 - 4.1. Kalıplaştırma
 - 4.2. Kararlılaştırma
 - 4.3. İşlekleştirme
 5. Yaratma
 - 5.1. Uyarlama
 - 5.2. Uydurma
 - 5.3. Yeni beceri- Ürün oluşturma
-

6. Değerlendirme
 - 6.1. Karşılaştırma/Kıyaslama
 - 6.2. Yargıya varma
 - 6.3. İnceleme-Eleştirme
 - 6.4. Kararlaştırma- Karar verme

Devinişsel davranışların geliştirilmesine duyulan ilgi günümüzde giderek artmaktadır. Piage'nin devinişsel davranışların insan gelişimindeki rolünü vurgulayan çalışmaları veya bu alanda yapılmış farklı araştırmaların sonuçları göstermektedir ki devinişsel davranışların gelişimi ile bilişsel ve duyuşsal davranışların gelişimi arasında güçlü bir etkileşim vardır. Aslında bu alanda yapılmış diğer çalışmalar gibi, Wechsler'in veya McCarthy'nin hazırlamış olduğu ölçme araçları, bu yazarların, devinişsel davranışların geliştirilmesinin öğrencinin istekliliğini arttırdığına ve zihinsel gelişimine büyük katkı sağladığına inanmakta olduklarını açıkça göstermektedir (Mehrens, Lehmann, 1987: 407).

Devinişsel davranışların ölçülmesinde de, bilişsel davranışlarda olduğu gibi öncelikle hedeflerin davranışlarının çıkarılması, daha sonra bu davranışlara uygun araçlar kullanılarak davranışların gözlemlenmesi ve nicelendirilmesi gerekir. Devinişsel hedeflerin ölçülmesinde şu basamaklar izlenir.

-İş ve beceriyi oluşturan davranışlar analiz edilir, bunlar arasında ölçülecek kritik davranışlar saptanır,

-Kritik davranışların gözlenip puanlanmasını kolaylaştıracak bir araç hazırlanır,

-Saptanan kritik davranışların icra edilebileceği gözlem ve sınav durumları oluşturulur,

-Davranış icra edilirken gözlenip puanlanır (Tekindal, 2002: 103).

Performansın ölçülmesinde göz önünde bulundurulması gereken önemli beceri öğeleri; - işin yapılmasında izlenen yol, - işin yapılma hızı ve – bitirilmiş işin (ürünün) kalitesidir. Yani performansın ölçülebilir başlıca iki yönü vardır, süreç ve ürün. Fakat performansın özelliğine göre hem süreç hem de ürün aynı anda ölçülebilir (Uçan, 1987- 1997: 97; Tekin, 1993: 222).

Performans, performans ölçme araçları veya testleri ile ölçülmektedir. Performans ölçme araçları, sınavın hedef (ölçüt) davranışları ne ölçüde ortaya koyduğunu, başka bir deyişle, sınavın, öğrenci davranışlarında hangi alanlara müdahale etmek istediğini yaklaşık olarak tespit etmeyi amaçlamaktadır. “Performans ölçme araçları, öğretmenin ölçme hedeflerini ortaya koyarak öğretim yöntemine katkıda bulunmakta ve dolayısıyla eğitime olumlu katkı sağlamaktadır” (Popham, 1998: 177).

1.2.1. Performans Ölçütlerinin Saptanması

Performans ölçütleri, öğrencinin performansı kurallara uygun şekilde yerine getirmesini veya bir ürün üretmesini gerektiren özel davranışlardır. Performans ölçütleri başarılı bir performans ölçümünün özüdür, fakat bu alanda birçok problem meydana gelmektedir.

Sesli okuma, konuşma yapma, el yazısı, kitap raporu oluşturma veya piyano çalma gibi performanslar küçük davranışlara ve karakterlere ayrılıp birleştirilene kadar ölçülemezler. Bu küçük davranışlar ve karakterler öğretmen tarafından

gözlenen ve değerlendirilen performans ölçütleridir. Bu ölçütler, öğretmenlerin öğrencinin performansında ve ürününde neyi gözlemeyi umduklarını odaklar ve tanımlar. Performans ölçümünde iyi düzenlenmiş performans ölçütlerinin belirlenmesi, başarıya ulaşmak için gereklidir. (Airasian, 2000: 152)

Diğer taraftan öğretmen, performans ölçütlerini belirlemede öncelikle yöntemi mi (süreç) yoksa ürünü mü (sonucu) gözlemleyeceğine ya da her ikisini birden mi gözlemleyip izleyeceğine karar vermelidir.

Performans ölçütlerini belirlemede anahtar, performans veya ürünün içindeki unsurları ayrıntılı olarak saptamaktır. Bu unsurlar gözlenebilmeli ve ölçülebilmelidir. Bu ölçütler belirgin, ayırt edilebilir ve açıkça ifade edilmiş olmalıdır. Açıkça ifade edilmiş performans ölçütleri diğer öğretmenler tarafından da kullanılabilir.

Performans ölçmenin ve ürün değerlendirmenin değeri ve zenginliği ağırlıkla saptanan gözlenebilir ve değerlendirilebilir performans ölçütleri belirlemeye bağlıdır. Bu amaç için yararlı olacak ana hatlar aşağıda verilmiştir.

1-Öğrenci performansının gözlemlenmesinde veya bitirilen ürünün denetlenmesinde, performans veya ödevin belirleyici özellikleri veya basamakları değerlendirme için saptanmalıdır.

2-Performans veya ürünün değerlendirilmesi için önemli ölçütler belirlenmelidir.

3-Belirlenen performans ölçütleri olabildiğince kısa, gözlemlenebilir ve değerlendirilebilir ifadelerle yazılmalı, ölçüt sayısı 10- 15 arasında tutulmalıdır.

4-Belirlenen önemli ölçütler, performansı ayırt edici özellikte olmalıdır.

5-Gözlemlenebilir öğrenci davranışlarının adlandırılmasında veya ürünün nitelendirilmesinde ölçütlerin kesin ve açık ifadelerle belirtilmesi gerekmektedir.

6-Ölçütlerin yazımında anlaşılmaz, üstü kapalı, belirsiz ifadelerden kaçınılmalıdır.

7-Performans ölçütleri bir düzen içerisinde sıralanmalıdır.

8-Daha önceden hazırlanmış performans ölçme araçlarını kullanırken kontrol etmeli ve uygulanmadan önce gerekli değişiklikler yapılmalıdır.

Ayrıntılı performans ölçümü ve ürün değerlendirmede, hem eğitim hem de ölçmenin ciddi anlamda başarısı için performans ölçütleri mutlaka açık bir şekilde belirlenmelidir. Performans değerlendirilirken öğrencinin neyi öğrenmesi gerektiği veya ortaya çıkacak ürünün odağı hem öğretmene hem de öğrenciye rehberlik edeceğinden performans ölçütlerinin belirlenmesi performans ve ürünün değerlendirilmesinde önemlidir (Airasian, 2000: 156).

1.2.2. Performans Ölçme Araçları

Performans testlerinde kullanılan ölçme araçları; gözlenecek davranışın var olup olmadığını belirlemeye yarayan ‘çeteleme araçları’ ve performansın mükemmelliğini belirlemeye yarayan ‘dereceleme araçları’ olarak sınıflandırılmaktadır. Performansın başarısı daha çok bir işin hiç yapılamadığı ve en mükemmel biçimde yapıldığı noktaları birleştiren çizginin herhangi bir yerindedir. Bu nedenle performansın başarı derecelerini belirtmek için ‘dereceleme ölçekleri’ kullanılır. ‘‘Dereceleme ölçeğindeki kategoriler rakamlarla, betimleyici ifadelerle ya da bunların ikisi birlikte kullanılarak belirtilebilir. Dereceleme ölçeği performanslar arasındaki mükemmellik farkını ortaya çıkartacak kadar duyarlı olmalıdır. Bu koşul, dereceleme ölçeğinde bulunacak kategori sayısının saptanmasında dikkatli olunması gereğini vurgular. Ölçekteki kategori sayısı, gerçekte olmayan bir farkı varmış gibi gösterecek kadar gereğinden çok, gerçekte olan bir farkı da yokmuş gibi düşünmeye götürecek nitelikte gereğinden az olmamalıdır’’ (Tekin, 2003: 232).

Derecelendirme ölçekleri bireylerin diğer bireyler hakkındaki gözlem sonuçlarını, genel yargısını sayısal olarak ifade etmesi için kullanılan bir araçtır. Gözlemi yapan kişinin gözlemlerinin uzun zamana dağılması, yapılan gözlemdeki sınırlılıklar, gözlem yapanın subjektif algıları ve duygularının gözlem sonuçlarını etkiler olması (fazla bonkör veya cimri davranması veya gözlem sonuçlarının merkeze yığılması) derecelendirme ölçeklerini etkilemekte ve ölçmeye bazı hataların karışmasına neden olmaktadır. Bu hataları önlemek amacıyla; ölçülen niteliklerin gözlenebilir olması ve derecelendirme ölçeğinde yer alan davranışların

betimsel olarak açıklanması, derecelendirmenin 3-7 arasında olması, derecelendiren kişi sayısının mümkün olan hallerde yüksek tutularak derecelerin ortalamasının alınması, derecelendiren kişilerin başlangıçta eğitilmesi, gözleme olanağı bulamadıkları davranışları boş bırakmalarının istenmesi gerekmektedir (Özgüven, 1999: 256).

Sayısal, grafiksel ve betimleyici derecelendirme ölçekleri en çok kullanılan derecelendirme ölçekleridir. Sayısal derecelendirme ölçeklerinde davranışların karşılıkları sayılarla ifade edilir. Her sayının da, karşılık geldiği bir betimleyici ifade bulunmaktadır. Grafiksel derecelendirme ölçekleri; grafiğin çizgilerle ayrılmış bölümleri üzerinde işaretleme yapmayı gerektirmektedir. Uygulayıcı, çizgilerle bölümlere ayrılmış grafik üzerinde (X) işaretleme yaparak öğrenci performansını en iyi şekilde tanımlayabilmektedir. Betimleyici derecelendirme ölçekleri; uygulayıcının ölçekteki farklı betimlemelerden öğrencinin performansına uygun olanı seçmesini gerektirir. Betimleyici derecelendirme ölçeklerinde bulunan farklı tanımlar, öğrenci performansını gösteren farklı sayısal ifadelerle kullanılır (Airasian, 2000: 163).

“Öğrencilerin çalışmalarını veya ürünlerini analiz etmek için öğretmen tarafından ya da diğer bir değerlendirici rehberliğinde geliştirilmiş, tanımlanmış bir puan tasarımı”(Moskal, 2000) olarak tanımlanan rubric (dereceli puanlama anahtarı) performansa dayalı durum belirlemede, beklenen performans sınırlarını belirleyip bir referans sunan, puanlama için bir anahtar işlevi gören, çalışma veya üründe sergilenen performansı güçlüden zayıfa/ iyiden kötüye doğru derecelen bir ölçüt takımındadır (Aslanoğlu, 2003).

Betimleyici derecelendirme araçları, kontrol listeleri, derecelendirme ölçekleri ve portföyler performans belirleme ve takibinde büyük öneme sahiptirler. Ölçme araçlarında yer alan ölçütler ve ölçme araçlarının ölçek kısmında yer alan betimleyici açıklamalar ile betimleyici sıfatlar, öğretmenlere ve öğrencilere dersle, konuyla ve aktiviteyle ilgili neyin üzerine yoğunlaşacağı konusunda yardımcı olur. Betimleyici ölçekler, öğrencilerin değişik performans seviyeleri için yazılmış özet,

sıralayıcı açıklamalar veya tanımlardır. Değişik açıklamalar farklı seviyedeki performans sonuçlarını gösterir (Airasian, 2000: 166).

Şekil 1' de uygulamalı iki özel performans ölçümü için hazırlanmış üç derecelendirme ölçeği örnek olarak verilmiştir.

Sayısal Derecelendirme Ölçeği

Yönerge: Sunu sırasında öğrenci performansında her davranışın gösterilme derecesi. Her bir davranışa karşılık gelen sayıyı; Öğrenci davranışı *her zaman* gösteriyorsa **1**' i, öğrenci davranışı *genellikle* gösteriyorsa **2**' yi, öğrenci davranışı *nadiren* gösteriyorsa **3**' ü, öğrenci davranışı *hiçbir zaman* göstermiyorsa **4**' ü daire içine alınız.

Fiziksel İfade

A. Doğru, düzgün ve yüzü seyirciye dönük bir şekilde durma

1 2 3 4

B. Sunum sırasında sesindeki tonlama değişikliği ile birlikte yüz ifadelerini de değiştirme

1 2 3 4

Grafiksel Derecelendirme Ölçeği

Yönerge: Sunu sırasında öğrenci performansında her davranışının gösterilme derecesini grafik üzerinde çizgilerle belirlenmiş sıfatlar üzerine (X)işareti koyarak belirleyiniz.

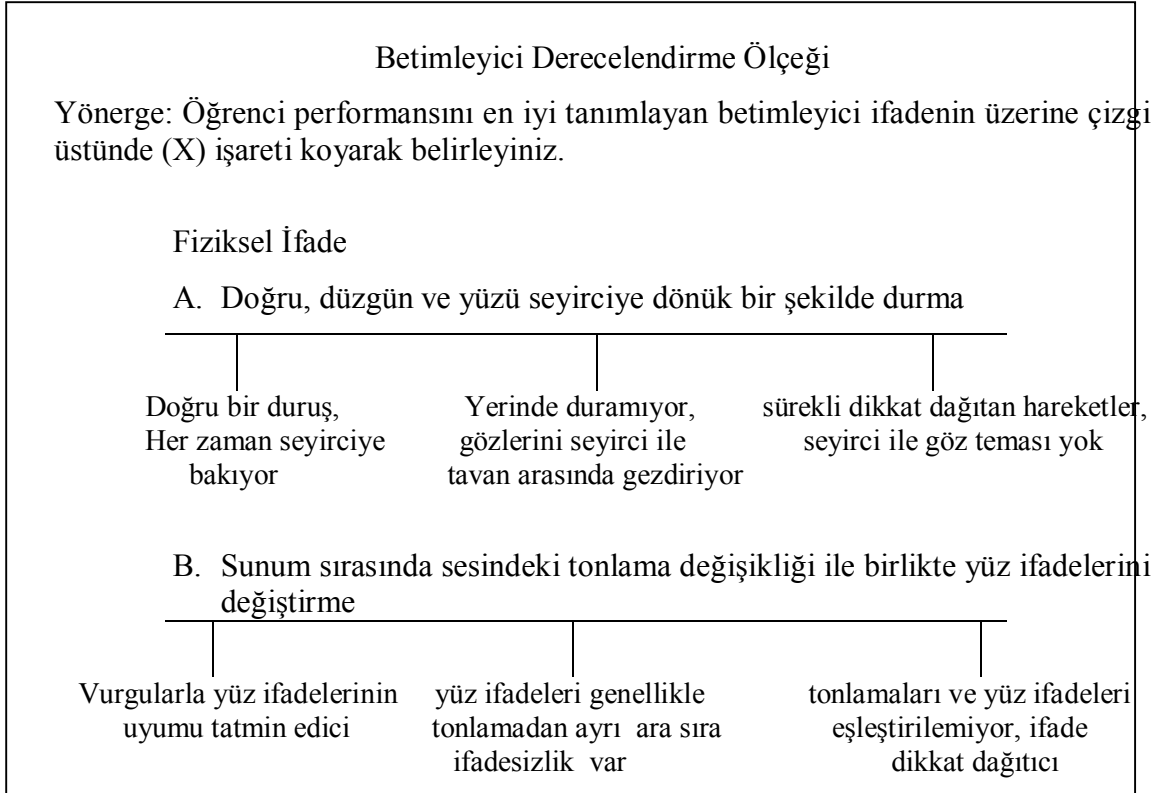
Fiziksel İfade

A. Doğru, düzgün ve yüzü seyirciye dönük bir şekilde durma

her zaman genellikle nadiren hiçbir zaman

B. Sunum sırasında sesindeki tonlama değişikliği ile birlikte yüz ifadelerini de değiştirme

her zaman genellikle nadiren hiçbir zaman

Şekil 2

Çağlar'a göre (1983) "ölçme amacı ile kullanılan iyi bir aracı altı özelliğe sahip olmalıdır".

1-Geçerlik: Bir testin geçerliği, ölçmek istenilen alanın, konunun bütün özelliğini ölçebilecek şekilde olmasıdır.

2-Güvenirlilik: Bir testin ölçtüğü alan ya da konuyu, her zaman aynı hassasiyetle ölçmesidir.

3-Nesnellik: Bir testin nerede, ne zaman ve kim tarafından kullanıldığına bakılmaksızın sonuçların değişmemesi durumudur.

4-Kullanışlılık: Testin kolayca uygulanabilmesidir.

5-Örnekleyicilik: Testin uygulandığı alanın tümünü kapsayacak bir örnekleme sahip olması durumudur.

6-Ayırtedicilik: Testin uygulandığı grubu en iyi, iyi, orta ve zayıf kategorilerinde ayırt edici niteliğe sahip olmasıdır (Aktaran: Tufan, 1997: 4).

1.3. Müziksel Performansın Ölçülmesi

Müziksel performansın sistematik olarak ölçülmesi birçok nedenden ötürü gerekli ve istenilen bir durumdur. En önemli neden öğrencinin gelişimini takip edebilmektir. Öğrencilerin müziksel gelişimi sık sık belirlenmelidir ki, böylece en uygun materyal, içerik ve zorluk seviyesi tespit edilebilsin. Müziksel performansa dayalı öğretimin ve bu öğretim sürecinin sınanmasının nesnel bir temele dayandırılması gerekmektedir (Schleuter, 1996: 176).

Müzik eğitiminde içerik ve öğrenme düzeni arasındaki ilişki neyin öğretileceği ve öğrenciler tarafından nasıl gösterileceğinin hedeflere eklenmesiyle başlar. Performans ve diğer hedefler ifade edilmeli ve derecelendirilmelidir. Değişik ölçüm çeşitlerinin kullanılması öğrencinin durumunun belirlenmesi için önemlidir. Ölçme, veri toplama yöntemidir, değerlendirme ise toplanan veriye göre karar vermektir. Değerlendirmenin anlamlı olması için ölçüm nesnel ve sistematik olmalıdır. Veriler mutlaka özenli bir şekilde açıklanmalı ve raporlanmalıdır. Bu raporlar öğrencilere, ailelere ve yöneticilere belirli müziksel ve teknik hedeflerin öğrenci tarafından ne kadar iyi yapıldığını gösterir.

Performans ölçme araçlarında kullanılan derecelendirme ölçekleri yaygın olarak müziksel performansın ölçümünde de kullanılır. Derecelendirme ölçekleri kontrol listesine benzese de kategori sayısını ikiye ayırmak yerine gözlemciye devamlı olarak performansı derecelendirme fırsatı verir. Tüm performans tanımlamalarında olduğu gibi müziksel performanslarda da hem kontrol listesi (çeteleme ölçeği) hem de derecelendirme ölçeği performans ölçütlerine dayanmaktadır. Aynı performans ölçütlerinin hem kontrol hem de derecelendirme ölçeğinde kullanılması sıra dışı değildir. Bununla birlikte kontrol listesi gözlemciye karar vermesi için iki kategori sunarken, derecelendirme ölçeği ikiden fazlasını verir. Seçilen ölçek türüne bakılmaksızın, iki genel kuralla ölçeklerin kullanılabilirlikleri geliştirilebilir. Birinci kural ölçek kategorilerinin sayılarını sınırlandırmaktır. Ne kadar çok ölçek kategorisi varsa o kadar iyi olacağına dair bir düşünce vardır. Ama pratikte durum böyle değildir. Birkaç gözlemci, öğrencinin performansı hakkında beş

ya da daha az not kategorisiyle ince farkları görebilecekleri güvenilir ölçüm yapabilirler. Daha fazla kategori kullanmak muhtemelen ölçümü güvenilmez yapacaktır. Üç ila beş iyi belirlenmiş kategorili bir not ölçeği yeterlidir. İkinci kural ise aynı ölçeği her ölçüt için kullanmaya çalışmaktır. Bu her zaman betimleyici ölçekte mümkün değildir, çünkü betimleyici ölçekte her performans ölçütü için açıklamalar değişmektedir. Bununla birlikte sayısal ve grafiksel ölçek için en iyisi tek bir derecelendirme ölçeği seçmek ve bunu her performans ölçütüne uygulamaktır. Bir ölçme aracında, birçok değişik not kategorisi kullanmak gözlemcinin sık sık odaklanmasını değiştirmesini gerektirir ve bu gözlemcinin dikkatini dağıtır ve notlama tam doğrulukta olmaz.

Ülkemizde müziksel performansın geçerli, güvenilir ve kullanışlı bir biçimde ölçülmesi için, ÖSYM'nin eş güdümünde Uçan'ın başkanlığında çalışan uzman öğretim elemanları ile ortaklaşa hazırlanan özgün bir "Müziksel Yetenek ve Performans Ölçme- Değerlendirme " sistemi olan *Merkezi Özel Yetenek Sınavı (MÖZYES)* bu konuda geliştirilerek uygulamaya konulmuş çok önemli bir çalışmadır. Amaç giriş yetenek sınavlarında kapsanan müziksel yetenek ve performansın daha sistematik bir şekilde ölçülmesi, sınavın ve ölçme araçlarının standartlaştırılmasıdır. 1994 ve 1995 yıllarında iki kez uygulanan *MÖZYES*'in sonraki yıllarda uygulanması bazı nedenlerle sürdürülememiştir.

1.4. Problem Durumu

"Eğitimde, eğitim programının sağlam olup olmadığını anlama, öğretimde başvuru metotlarının etkililik derecesini saptama, öğrencileri başarılı olabilecekleri alanlara yönlendirme, öğrenme güçlüklerini teşhis etme, öğrenci başarısını saptama, ölçme ve değerlendirme öğesinin iyi işleyip işlemediğini görme gibi amaçlarla yapılan değerlendirmelerin hepsi ölçme sonuçlarına dayanır"(Baykul, 2000: 89).

Müzik eğitiminde olduğu gibi, özellikle bireysel olarak yapılan ve devinimsel davranışların ölçüldüğü sınavlarda ölçülmek istenen davranışların tespit edilmemesi,

bu davranışların ağırlıklı puanlarının belirlenmemesi kısaca yazılı bir ölçme aracı oluşturulmaması ölçme sonuçlarının nesnellikten uzak olmasına sebep olmaktadır. Hatta sınavı uygulayanların ölçüt davranışlar konusunda farklı görüşlere sahip olmaları tartışmalara yol açarak öğrencilerin sınavlarını ve sınav sonuçlarını olumsuz yönde etkilemektedir. Ayrıca ölçme aracının kullanılmadığı durumlarda, zaman zaman ön yargı ile hareket etme, duyguların önüne geçememe gibi nedenlerle fazla yüksek veya olması gerektiğinden çok düşük notlar verilerek sınavın güvenilirliğinin tehlikeye düşürülmesi de söz konusudur.

Yazılı bir ölçme aracı kullanılmaması, performansı hakkında geri bildirim almak isteyen öğrencinin bu konuda eksik bilgilendirilerek, gelişimi ile ilgili sağlıklı bilgi edinememesine sebep olacaktır. Ayrıca uzun vadede düşünüldüğünde öğretim sürecinin de gelişen- gelişemeyen, işleyen- işlemeyen yanları tespit edilemeyecektir.

Uzman kişilerin görüşleri ve yapılan ön araştırmalar sonucunda, müzik eğitimi alanında önceki senelerde ölçme araçları ile ilgili farklı çalışmalar yapılmasına rağmen günümüzde yazılı ölçme araçlarının kullanılmadığı tespit edilmiştir. Fakat bu alanda yapılan son çalışmalar göstermektedir ki, müzik eğitiminin her geçen gün geliştiği ve ölçmenin de eğitimin önemli bir boyutunu oluşturduğu bu süreçte daha güvenilir bir ölçme için, geçerliği ve güvenilirliği yüksek, kullanışlı ve sistematik ölçme araçları kullanılması gerekliliği ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Bu noktalardan hareketle keman öğretim elemanlarının görüşlerinden ve uyguladıkları ölçme yöntemlerinden hareketle yarıyıl sonu keman sınavlarında kullanılmak üzere bir performans ölçme aracı oluşturulması ve bu aracın kullanılabilirliğinin test edilmesi hususu bu çalışmanın ana konusunu oluşturmaktadır.

1.4.1. Problem Cümlesi

Keman eğitimi öğretim elemanlarının uyguladıkları performans ölçme yöntemleri ile ilgili görüşleri; bu görüşler doğrultusunda oluşturulan yeni performans ölçme aracının teknik nitelikleri ve öğretim elemanlarının yeni ölçme aracı ile ilgili görüşleri nedir?

1.4.2. Alt Problemler

Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında;

- 1 Keman eğitimi yarıyıl sonu sınavlarında öğretim elemanları tarafından nasıl bir ölçme yöntemi kullanılmaktadır?
- 2 Keman eğitiminde farklı liselerden gelen öğrencilere uygulanan performans ölçme yöntemleri arasında bir fark var mıdır?
- 3 Keman Eğitiminde yarıyıl sonu sınavlarında öğretim elemanlarının kullandıkları ölçme yöntemlerini belirleyen ölçütler nelerdir?
- 4 Keman öğretim elemanlarının “yaptıkları ölçmenin niteliği ve niceliği” ile ilgili görüşleri nelerdir?
- 5 Keman öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda nasıl bir ölçme aracı oluşturulmuştur?
- 6 Oluşturulan bu ölçme aracının, uygulama verileri ışığında, elde edilen teknik nitelikleri nelerdir?
- 7 Keman öğretim elemanlarının, oluşturulan ölçme aracı ile ilgili görüşleri nelerdir?

1.5. Amaç

Bu araştırma, Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında keman eğitimi yarıyıl sonu (final) sınavlarında yapılan ölçmede mevcut durumu saptamak ve eğitim-öğretimi olumlu yönde etkileyecek geçerliği, güvenilirliği ve kullanışlılığı yüksek olan yeterince sistematik, yeni bir ölçme aracı örneği geliştirmek amacıyla yapılmıştır.

1.6. Önem

Bu araştırma, her öğrencinin sınav performans ölçümünün daha nesnel ve sağlıklı bir biçimde yapılmasına katkı sağlayacak yeni bir ölçme aracı örneği geliştirmesi bakımından önemlidir.

Nesnel bir ölçme aracı ile öğretmenin öğrencilerine, öğrenme sürecindeki eksik, yanlış ve güçlükleri gidermeye yönelik daha etkili geribildirimler vereceğine ve daha etkili rehberlik yapabileceğine inanılmaktadır.

Ayrıca, performans ölçümünde keman öğretim elemanlarına kolaylık sağlayacağı ve bu konuda gelecekte oluşturulacak ölçme araçlarına örnek olacağı düşünülmektedir.

1.7. Sayıtlar

Bu araştırmanın dayandığı temel sayıtlar şunlardır:

-Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında keman eğitiminde yarıyıl sonu sınavlarında belli bir performans ölçümü yapılmaktadır.

-Örnekleme yer alan ve ankete katılan keman eğitimi öğretim elemanları gerçek görüşlerini yansıtmaktadır.

-Performans ölçümü, oluşturulan ölçme aracı ile daha standart, sistematik, geçerli ve güvenilir hâle getirilebilir.

1.8. Kapsam ve Sınırlılıklar

Araştırmanın evreni, en az dört yıllık eğitim-öğretim geçmişine sahip olma ve bünyesinde en az iki keman öğretim elemanı bulunma özelliklerini taşıyan üniversiteler ile sınırlandırılmıştır. Bu özellikleri taşımayan üniversiteler kapsam dışında tutulmuştur. Araştırmanın örneklem grubu, tesadüfi yöntemle belirlenen

üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında 2003–2004, 2004–2005 eğitim-öğretim yıllarında keman eğitimi veren öğretim elemanlarını ve keman eğitimini alan keman öğrencilerini kapsamaktadır. Araştırma keman eğitiminin yarıyıl sonu ölçme boyutu (final sınavı) ile sınırlı tutulmuştur.

BÖLÜM II

İLGİLİ YAYINLAR VE ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde konuyla ilgili yurtiçinde ve yurtdışında yapılan kuramsal yayın ve araştırmalar ile bu çalışmaya yöntem olarak ışık tutan araştırmalara tarih sırası göz önünde bulundurularak yer verilmiştir.

1973–2005 yılları arasında, müzik eğitiminde performansın ölçülmesine ilişkin olarak yurtiçinde ve yurtdışında yapılmış 3 yüksek lisans, 6 doktora tezine ve 12 adet özgün çalışmaya ulaşılmıştır.

2.1. Türkiye’ de Yapılan Yayınlar ve Araştırmalar

2.1.1. Araştırmalar

Uçan’ın 1982 yılında hazırlamış olduğu “Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci Yıl Programının Değerlendirilmesi” isimli doktora tezinin amacı I. Yıl yetiştirilmesinin yapısını, sağlamlık ve etkililik derecesini belirlemek; bu belirleme ışığında yetiştirilme yapısını güçlendirmeye, sağlamlılık ve etkililiğini artırmaya yönelik önerilerde bulunmak ve böylece programın (yetiştirilme) geliştirilmesine katkıda bulunmaktır. Araştırmanın örneklemini Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü birinci sınıfında 1980- 1981 eğitim öğretim yılının birinci ve ikinci dönemlerinde ara vermeden okuyan 1980 girişli 64 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada giriş, ara ve dönem sonu sınavlarında devinisel testlere ilişkin derecelendirme ölçekleri kullanılması ve bu testlerin geçerlik- güvenilirlik ve yordama güçlerinin belirlenmesinde iki yönlü varyans analizi, basit ve bileşik korelasyon, basit, bileşik ve adım- adım regresyon yöntemleri uygulanmış; f ve t testi teknikleri kullanılmıştır. Ayrıca bazı çözümlenmelerde ya da karşılaştırmalarda yüzde (%) ve orandan da yararlanılmıştır.

Akbulut'un 1996 yılında hazırlamış olduğu "Keman Öğretim Programında Öngörülen Temel Hedeflerin Gerçekleşme Durumu" isimli doktora tezinde psiko-motor, bilişsel ve duyuşsal hedef ve davranışların hangi düzeyde gerçekleştiğini saptamak amacıyla sınaama ölçme durumları ölçeği hazırlanmış, uygulanmış ve bunların sonuçlarına yer verilmiştir.

Özdoğan'ın 1999 yılında hazırlamış olduğu "GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda Piyano Öğretim Elemanlarının Piyano Eğitiminin 1. Yılında Ulaşılması Amaçlanan Performansın Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Görüş ve Önerileri" isimli yüksek lisans tezinde, piyano öğretim elemanlarına uyguladığı anket sonucunda; eğitimcilerin büyük oranda değerlendirme kriterlerinin ortak olması gerekliliğini savundukları, performans ölçümünde geçerlilik ve güvenilirlik unsurunun ön planda olduğu iyi bir testin kullanılması gerekliliği, öğrenci performansının belirli aralıklarla değerlendirilmesi gerekliliği sonuçlarına ulaşmıştır.

Görsev'in 2001 yılında hazırlamış olduğu "Piyano Öğretmeninin Sahip Olduğu Eğitim Psikolojisi ve Ölçme Değerlendirme Bilgisi Alanlarına Yönelik Birikimin Piyano Eğitime Yansımaları" isimli yüksek lisans tezinde; piyano öğretmenin ölçme değerlendirme bilgisinin piyano eğitimi sürecinde öğrenci başarısına etkisi yönünden önemini vurgulamak amacıyla ölçme değerlendirmeye yönelik temel kavramlara ve önemli yaklaşımlara yer verilerek bunların piyano eğitimi süreciyle olan ilişkileri ele alınmıştır.

Yayla, 2003 yılında hazırlamış olduğu "Müziksel Yeteneğin Ölçümü" isimli doktora tezinde; Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında giriş yetenek sınavlarını sorgulayarak, bu konuda dünyada kullanılan ölçekleri tanıtmak ve bunun ışığında müziksel algılama ve performansı ölçen ölçme araçları geliştirmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın, müziksel performans alanında yapılan değerlendirmelerine ilişkin boyutunda durum tespiti amacıyla 55 öğretim görevlisinin görüşlerine başvurularak bulgular istatistiksel işlemlerle tablo haline getirilmiştir. Araştırmanın bu boyutunun

sonucunda, öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğunun standart ölçekleri hiç tanımadığı, geliştirdikleri bir ölçekten kısmen yararlandıkları ve bu ölçeklerin standart bir ölçekte olması gereken özellikleri taşımadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca araştırmada Bireysel Çalgı Eğitimi dersi için bir ölçek geliştirilmiş fakat bu araştırmada ölçeğin uygulaması yapılmamıştır.

2.1.2. Bilimsel Yayınlar

Müzik eğitimi alanında bilimsel anlamda performansın ölçülmesine yönelik çalışmalar 1970’li yıllarda başlamıştır. 1973 yılında Prof. Dr. Edip GÜNAY’ ın “Yaylı Çalgı Öğretmede Bir Grup Özel Hedefler, İki Örnek Hedefin Davranışlara Çevrilmeleri ve Bu Davranışları Ölçebilecek Ölçü Araçları” isimli çalışmasında, yaylı çalgı çalışma alanı için özel hedefleri; bilgilerle ilgili hedefler, yeteneklerle ilgili hedefler ve tutumlarla ilgili hedefler olmak üzere üç başlık altında toplamıştır. Ayrıca kalite kontrolü ve değerlendirme için geliştirilmiş iki ölçme aracı vermiştir.

Uçan, 1977 yılında yapmış olduğu “ Uygulamalı Keman Eğitiminde Psiko-Motor Becerilerin ve Ürünlerinin Ölçülmesi” isimli çalışmasında, ölçme aracı oluşturma aşamasında öncelikle ölçülmek istenen davranışların analiz edilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu aşamada yapılacak diğer önemli bir işin ölçme işleminde ürünün mü, sürecin mi ölçüleceğine veya hem sürecin hem de ürünün aynı anda mı ölçüleceğine karar verilmesinin gerekliliğini vurgulayarak örnek bir analiz sunmuştur. Ayrıca çalışmasında keman çalma becerisini ölçme işleminde kullanılan çeteleme ve dereceleme ölçeklerini tanıtarak her bir araç için bir örnek vermiştir.

Uçan 1987 yılındaki “Müzik Eğitiminde Performans Testlerinin Yeri, Önemi ve Kullanımı” isimli çalışmasında, müzik eğitiminde performans testlerinin kullanılmasının gerekliliğini vurgulamıştır. Araştırmada, performans testlerinde bulunması gereken temel nitelikler (geçerlik, güvenilirlik, kullanılabilirlik), performans testlerinde kullanılan ölçme araçları, performans testlerinin başlıca yararları ve performans testlerinin geliştirilmesi başlıklarına yer verilmiştir.

Günay'ın 1989 yılında yapmış olduğu ‘‘Müzik Öğretiminde Yöntem ve Değerlendirme’’ isimli çalışması; sınıf müzik eğitiminde ve okullardaki çalgı eğitiminde öğrenci başarı gelişiminin ölçülmesi başlıkları altında toplamıştır. Keman, blokflüt, mandolin çalma becerileri ile okul korosu becerisinin, okullarda şarkı öğretiminde ve kulak eğitiminde başarı gelişiminin ölçülmesini amaçlayan ölçme araçları örneklerine yer vermiştir.

Tufan ve Özdoğan'ın 1997 yılında yapmış olduğu ‘‘Piyano Eğitiminin I. Yılında Ulaşılması Amaçlanan Performansın Ölçme ve Değerlendirilmesi’’ isimli çalışmada, performans ve performans etkileyen faktörler ve performans ölçme testleri üzerinde durmuşlardır. Araştırmada, 1996- 97 Eğitim-Öğretim I. Yarıyıl Piyano Eğitimi için bir ‘‘Performans Testi’’ örneği sunulmuştur.

Alpagut 1997 yılında yapmış olduğu ‘‘Çalgı Eğitiminde Performans İzleme Çizelgesi Yoluyla Hedeflerin Gerçekleştirilmesi Düzeyinin ve Sapmaların Belirlenmesi’’ isimli çalışmasında, performans izleme yöntemi ile eser veya etütlerden oluşan dağarcığa dayalı eğitim anlayışı yerine, hedeflere dayalı ve hedeflerin gerektirdiği dağarcığın esas alındığı bir eğitim anlayışının önem kazandığını belirterek I. Sınıf II yarıyıl keman eğitimi derslerine ilişkin hedef ve hedef davranışlardan oluşan program örneğini sunmuştur.

Alpagut, 2004 yılında yapmış olduğu ‘‘Keman Eğitiminde Kurul Önünde Gerçekleşen Sınavlarda Değerlendirmede Standardizasyon’’ isimli çalışmasında kurul önünde gerçekleşen keman sınavlarında değerlendirilmede standardizasyon çalışmalarının keman eğitimcilerinin katkılarıyla keman eğitimi sürecini olumlu yönde etkileyeceği görüşünü savunmuştur.

Tebiş, 2004 yılında yapmış olduğu ‘‘Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Programlarındaki Yaylı Çalgı Öğretimine İlişkin Sınama- Ölçme- Değerlendirme Durumlarının İncelenmesi’’ isimli çalışmasında Musiki Muallim Mektebinin kuruluşundan günümüze çalgı

eğitiminde izlenen sınav-ölçme-değerlendirme yaklaşımlarını araştırmış ve mevcut ölçme araçlarına örnek vermiştir.

Öztosun ve Akgül Barış'ın 2004 yılında yapmış olduğu “Bireysel Çalgı Eğitimi I (Keman) Dersi Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeylerinin Belirlenmesi” isimli deneysel araştırma için öncelikle araştırmacılar tarafından keman eğitimine yeni başlayan öğrencilere yönelik olarak bir taslak öğretim programı hazırlanmış ve bu program A.İ.B.Ü. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü MEABD’da keman eğitimine yeni başlayan 7 öğrenciye uygulanmıştır. Araştırma, sadece birinci yarıyıl sonuna kadar belirlenmiş toplam üç ünitenin hedeflerini içermektedir. “Kemanın ve yayın fiziksel özellikleri ile ilgili hedeflerin gerçekleşme düzeyleri, kemanda sağ elin kullanımı, sağ ve sol elin birlikte kullanımı (detache- legato) ile ilgili hedeflerin gerçekleşme düzeyleri olarak belirlenmiştir. Araştırmada deneysel araştırma modeli kullanılmıştır. Araştırma için toplam üniteyi kapsayan beşli likert ölçeğinden oluşturulmuş gözlem formları hazırlanmıştır. Bu gözlem formları 2 araştırmacı ve 1’de dışarıdan gözlemci olmak üzere toplam 3 gözlemci tarafından doldurularak sonuçlar frekans ve yüzdelerle çizelgeler halinde bildirilmiştir.

2.2. Yurtdışında Yapılan Yayınlar ve Araştırmalar

2.2.1. Araştırmalar

Mcclung’un 1996 yılında Florida State Üniversitesinde hazırlamış olduğu “Liselerdeki Koro Sınıflarında Uygulama ve Değerlendirmeye Yönelik Betimleyici Bir Çalışma” isimli doktora tezinde liselerdeki koro sınıflarındaki uygulamaları ve değerlendirmeyi inceleyerek tanımlamayı amaçlamıştır. Araştırmada, katılım, davranış ve hazır bulunuşluk gibi kategorilere ayrılan müziksel beceriler, öğrencilerin, öğretmenlerin başarılı bir ölçme yapabildiklerini anlamaları için fırsatlar sağlamayı öneren önemli kanıtlar olarak görülmektedir.

Ericson'un 1996 yılında Uppsala Üniversitesinde hazırlamış olduğu “Öğrencilerin Dans Performanslarının Değerlendirilmesi” isimli doktora tezinde öğrencilerin dans performanslarının analizi için bir araç geliştirilmiştir. Araştırma; dans eğitiminin içeriğini ve yapısını tanımlamayı; dans derslerindeki öğrenci performansının değerlendirilmesi için ölçütler belirlemeyi; değerlendirme için güvenilir derecelendirme ölçeği oluşturmayı amaçlamaktadır. Ölçütler; estetik yön (dikkat, ilgi, isteklilik, hoşlanma), sosyal yön (bütünleşme, sosyal çevre), motor beceri yönü (koordinasyon, duruş, efor, jest ve mimikler), müzikal yön (ritim ve ölçü, bölüm karakterleri, ifade) olarak belirlenmiştir. Araştırmada; öğrencilerin dans performanslarının sitemli bir şekilde ölçülebileceği sonucuna varılmıştır.

Doherty' nin 2000 yılında Massachusetts Üniversitesinde hazırlamış olduğu “Blokflüt İçin Rubric Değerlendirmesi” isimli yüksek lisans tezinde, 3. sınıf öğrencilerinin blokflüte başlangıç performans becerileri ve teknikleri ile ortaya çıkarttıkları seslerin ölçülmesi için betimleyici dereceleme ölçeği (değerlendirme rubric'i) oluşturulmuştur. Eğitim süresince betimleyici derecelendirme ölçeği ile birleştirilen performans becerileri 5 sınıfta kaydedilmiştir. Değerlendirme betimleyici derecelendirme ölçeğinde geçerliliği saptamak için sertifikalı 4 müzik eğitimcisinden video kayıtlarını izleyerek performansları puanlamaları istenmiştir. Sonuçlar, 3. sınıf öğrencilerinin blokflüt performans becerilerinin değerlendirilmesinde geliştirilen betimleyici derecelendirme ölçeğinin güvenilir bir araç olduğunu göstermiştir.

Yampolsky' nin 2001 yılında Columbia Üniversitesinde hazırlamış olduğu “Performansta Temel Değerlendirme ve Bu Değerlendirmenin Eğitim ve Müzik Eğitimcileri Üzerine Etkisi” isimli doktora tezinde, performans değerlendirme yöntemlerinin eğitimin ve müzik eğitimcilerinin rolü üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Araştırmada; öğretmenlerin deneyimleri öğrencilerin ne öğrendiklerini etkiler; oluşturulan ve uygulanan nitelikli değerlendirmeler zaman ve çaba gerektirir; değerlendirme, düşünce ve davranışı yansıtıcı model oluşturması açısından öğretmenler için önemlidir; bilgi içeriği ve performans becerisi, müziğin bir konu ve bir sanat biçimi olarak nasıl öğretilmesi gerektiğini belirlediği için önemlidir, görüşleri savunulmuştur.

2.2.2. Bilimsel Yayınlar

Elliot ve Rao 1990 yılında yapmış oldukları “Müziksel Performans ve Müzik Eğitimi” isimli çalışmalarında, müziksel performansın eğitimsel değerinin, süreç ve ürünün birlikte ele alınması ile gerçekleşeceğini vurgulamışlardır.

Hewitt 2002 yılında yapmış olduğu “Enstrüman Çalan Öğrencilerin Kendilerini Değerlendirme Eğilimleri” isimli çalışmada; öğrencilerin kendilerini değerlendirme eğilimlerini belirlemeyi, öğrencilerin bir model kullanarak ya da kullanmayarak kendilerini değerlendirme yöntemlerini incelemeyi ve müzik performans başarısı ile kendini doğru değerlendirme arasında bir ilişkinin olup olmadığını araştırmayı amaçlamıştır.

Bergee'nin 2003 yılında yapmış olduğu “Müziksel Performans Değerlendirmenin Güvenilirliği” isimli araştırması, uygulanan yarıyıl sonu müzik performansının değerlendirme güvenilirliğinin bir sınava niteliğindedir. Araştırmada, bakır nefesli, vurmali, tahta nefesli, yaylı çalgılar ile ses ve piyano branşlarında derecelendirme ölçekli ölçme araçları kullanılarak değerlendirme yapılmıştır. Yaylı çalgıların değerlendirilmesinde kullanılan ölçme aracı, Zdzinsky ve Barnes (2002) tarafından geliştirilmiştir. Ölçme aracı; yorum/müzikal etki, artikilasyon/ton kalitesi, intonasyon, ritim/tempo ve vibrato ölçütlerinden oluşmaktadır. Derecelendirme kısmında ise beşli likert ölçeği kullanılmıştır.

Görüldüğü gibi bütün bu yayınlar ve araştırmalar, keman eğitiminde performansın ölçülmesine yönelik çalışmaların performans ölçme aracı geliştirerek kullanılması aşamasına gelindiğine işaret etmektedir.

BÖLÜM III

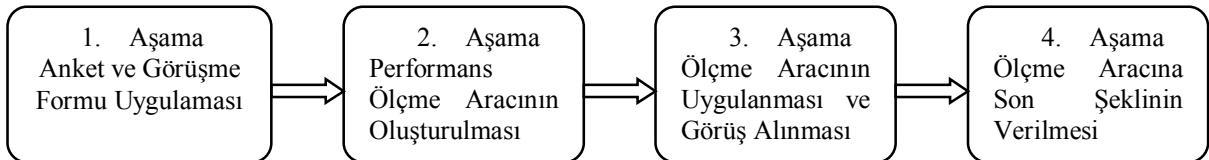
YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli ve deseni, evren ve örnekleme, araştırmada kullanılan verileri toplamada kullanılan araçlar ve araçların geliştirilmesi, verilerin toplanması, toplanan verilerin çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel yöntem ve teknikler ile araştırmanın amacına ulaşabilmesi, geçerli ve güvenilir sonuçlar elde edilebilmesi için alınan önlemler ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli ve Deseni

Bu araştırmanın yürütülmesinde *genel tarama modeli* kullanılmıştır. Araştırmanın temellendirilmesi ve hedeflenen amaçlara ulaşılabilmesi için *belgesel tarama* yapılarak konuyla ilgili kaynaklar saptanıp toplanmış, ilgili ders programları incelenip çözümlenerek veri toplama araçlarının kavramsal yapısı ve ana çerçevesi belirlenmiştir. Araştırma, Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında keman eğitimi yarıyıl sonu sınavlarında yapılan ölçmede mevcut durumu saptaması, yapılan sınavlarda geçerliği, güvenilirliği ve kullanılabilirliği yüksek olan bir ölçme aracının geliştirilerek kullanılmasının sağlanmasını amaçlaması sebebiyle *betimsel niteliktedir*.

Araştırmanın deseni ve desenini belirleyen üç aşama şöyledir:

Şekil 2

1. Aşama: Keman öğretim elemanlarının kullandıkları mevcut ölçme yöntemlerini saptamak amacıyla bir anket ve görüşme formu oluşturularak keman öğretim elemanlarına uygulanmıştır.
2. Aşama: Keman öğretim elemanlarının görüşleri alınarak, ilgili kaynaklar taranarak ve keman öğretim programları çözümlenerek yeni bir performans ölçme aracı oluşturulmuş, öğretim elemanlarından bu aracı final sınavlarında uygulamaları istenmiştir.
3. Aşama: Keman öğretim elemanlarının uyguladıkları yeni performans ölçme aracı ile ilgili görüşlerini almak amacıyla bir görüş anketi hazırlanarak öğretim elemanlarına uygulanmıştır.
4. Aşama: Keman öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda ölçme aracına son şekli verilmiştir.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni belirlenirken üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı güzel sanatlar eğitimi bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında (MEABD) en az iki keman öğretim elemanına ve en az dört yıllık eğitim öğretim geçmişine sahip olma yani en az bir kez mezun vermiş olma koşulları aranmıştır. Buradan hareketle günümüzde sayısı 22'ye ulaşan MEABD'li üniversiteden 4 tanesi bu alanda henüz dört yıllık eğitim öğretim geçmişine sahip olmadığı için 3 tanesi de en az iki keman öğretim elemanına sahip olmadığı için araştırmanın evreni dışında bırakılmıştır.

Araştırmanın evrenini 15 üniversitenin Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinin MEABD'lerinde görev yapan 54 keman eğitimcisi ile bu dersi alan 737 keman öğrencisi oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini ise; 2003–2004 ve 2004–2005 eğitim öğretim yıllarında evrende yer alan üniversitelerin Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinin MEABD'leri arasından tesadüfi örnekleme yolu ile seçilen Gazi, Abant İzzet Baysal, Pamukkale, Selçuk, Süleyman Demirel, Uludağ

ve İnönü Üniversitelerinin Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinin MEABD’lerde keman eğitimi dersini yürüten 23 öğretim elemanı ile bu dersi alan 330 keman öğrencisi oluşturmaktadır.

Örneklem grubunda yer alan üniversiteler ve bu üniversitelerde görev yapan keman öğretim elemanlarının kişisel özelliklerine ilişkin istatistiksel bilgiler Tablo 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3. ve 3.2.4’de verilmektedir.

Tablo 3.2.1. Örneklem Grubunu Oluşturan Üniversite ve Keman Öğretim Elemanı Dağılımı

ÜNİVERSİTELER	Keman Öğretim Elemanı	
	f	%
Gazi	9	30
Abant İzzet Baysal	5	16,7
Selçuk	1	3,3
Süleyman Demirel	3	10
Pamukkale	4	13,3
İnönü	3	10
Uludağ	5	16,7
TOPLAM	30	100

Örneklem grubuna alınan Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü MEABD’ nin öğretim programı, sınav programı ve bu bölümde uygulanan anketlerin incelenmesi sonucunda diğer anabilim dalları ile farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Farklılık, bu üniversitenin akreditasyon programına tabi tutulması sebebiyle programındaki değişiklikten kaynaklanmaktadır. Birinci tez izlemede uzman görüşleri alınarak bu üniversite örneklem grubundan çıkartılmıştır.

Tablo 3.2.2. Örneklem Grubunu Oluşturan Keman Öğretim Elemanı ve Öğrenci Dağılımı

ÜNİVERSİTELER	Öğretim Elemanı		Öğrenci	
	f	%	f	%
Gazi	7	30,4	52	15,8
Abant İzzet Baysal	4	17,4	68	20,6
Selçuk	2	8,7	16	4,8
Süleyman Demirel	3	13	37	11,2
Pamukkale	3	13	45	13,6
İnönü	4	17,4	112	33,9
TOPLAM	23	100	330	100

Tablo 3.2.3. Keman Öğretim Elemanlarının Kişisel Özelliklerine İlişkin Dağılımlar

DEĞİŞKEN	DÜZEY	f	%
CİNSİYET	Erkek	15	65,2
	Bayan	8	34,8
	Toplam	23	100
ÖĞRENİM DÜZEYİ	Lisans	4	17,4
	Yüksek Lisans	3	13,1
	Doktora	9	39,1
	Sanatta Yeterlilik	7	30,4
	Toplam	23	100
UNVAN	Profesör	3	13,1
	Doçent	2	8,7
	Yrd. Doç.	9	39,1
	Ögr. Gör.	6	26,1
	Okutman	2	8,7
	Arş. Gör.	1	4,3
	Toplam	23	100
HİZMET YILI	0-5 yıl	3	13,1
	6-10 yıl	4	17,4
	11-15 yıl	7	30,4
	16-20 yıl	3	13,1
	21-25 yıl	2	8,7
	26- üstü	4	17,4
	Toplam	23	100

Tablo 3.2.4. Keman Öğretim Elemanlarının İstatistiksel İşlemlerde Kullanılan Şekliyle Kişisel Bilgileri

DEĞİŞKEN	DÜZEY	f	%
CİNSİYET	Erkek	15	65,2
	Bayan	8	34,8
	Toplam	23	100
ÖĞRENİM DÜZEYİ	Doktoralı	9	39,1
	Doktorasız	14	60,9
	Toplam	23	100
ÜNVAN	Öğretim Üyesi	14	60,9
	Diğer	9	39,1
	Toplam	23	100
HİZMET YILI	1–10 yıl	7	30,4
	11-üstü yıl	16	69,6
	Toplam	23	100

Tabloda 3.2.4’de de görüldüğü gibi örneklem grubunu oluşturan keman öğretim elemanlarının % 65,2’sini erkek, % 34,8’ini bayan öğretim elemanları oluşturmaktadır. Öğrenim düzeyine bakıldığında, doktoralı öğretim elemanları % 39,1’lik orana, doktorasız öğretim elemanları ise % 60,9’luk bir orana sahiptirler. Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının % 60,9’unu öğretim üyesi olanlar, % 39,1’ini öğretim üyesi olmayanlar oluşturmaktadır. Diğer bir değişken olan hizmet yılına bakıldığında öğretim elemanlarının % 30,4’ünü 1–10 yıl arası çalışma süresi, % 69,6’sının 11 yıldan fazla çalışma süresi olanlar oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları ve Geliştirilmeleri

Bu araştırmada dört çeşit veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlar; öğretim elemanlarının kullandıkları ölçme yöntemlerinin tespitine yönelik olarak hazırlanan görüş anketi ve yapılandırılmış görüşme formu, araştırmacı tarafından geliştirilen performans ölçme aracı ve öğretim elemanlarının yeni geliştirilen ölçme aracının kullanımına ilişkin görüşlerini almaya yönelik olarak hazırlanan görüş anketi. Ayrıca, YÖK tarafından hazırlanan öğretim programı ile müzik eğitimi anabilim dallarının hazırlamış olduğu yazılı keman öğretim programları da

çözümlelenerek veri olarak kullanılmıştır. (Sadece Gazi, Abant İzzet Baysal ve Uludağ Üniversiteleri Müzik eğitimi Anabilim Dallarında mevcut olan yazılı keman öğretim programlarına ulaşılmıştır.)

Araştırmada ele alınan 1, 2, 3, 4 ve 5. alt problemlere ilişkin veriler, öğretim elemanlarının ölçme yöntemlerine ilişkin görüş anketi ve yapılandırılmış görüşme yoluyla; 6. alt probleme yönelik veriler araştırmacı tarafından hazırlanan ve öğretim elemanları tarafından uygulanan ölçme aracı yoluyla; 7. alt probleme ilişkin veriler ise ölçme aracının kullanımına ilişkin görüş anketi yoluyla elde edilmiştir.

3.3.1. Öğretim Elemanlarının Ölçme Yöntemlerine İlişkin Görüş Anketi

Görüş anketi (Ek 1), Türkiye'deki Üniversitelerin Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinin MEABD'lerinde yapılan yarıyıl sonu keman sınavlarında belirli bir ölçme aracının kullanılıp kullanılmadığına ilişkin durum tespiti yapmaya yöneliktir. Ayrıca bu anketle yeni bir ölçme aracı oluşturabilmek için öğretim elemanlarının görüş ve önerileri alınmıştır.

Veri toplama aracının geliştirilmesi aşamasında öncelikle, araştırmanın temellendirilmesi ve belirlenen amaçlara ulaşabilmesi için konuyla ilgili literatür (tez, makale, bildiri, kitap, bilimsel araştırma vb.) incelenmiş ve elde edilen veriler yardımıyla anketin kavramsal yapısı ve ana çerçevesi belirlenmiştir.

Ankette, MEABD öğretim elemanlarının keman eğitiminde performans ölçümünde herhangi bir ölçme aracı kullanıp kullanmadıklarını, sınavlarda ölçme işlemini nasıl yaptıklarını, ölçme sırasında hangi davranışlara ne derecede önem verdiklerini belirleyerek mevcut ölçme durumuyla ilgili genel bir değerlendirme yapmak amaçlanmıştır. Ayrıca durum tespiti ötesinde elde edilen verilerin, oluşturulacak ölçme aracı için dolaylı olarak kullanılması hedeflenmiştir.

Anketin birinci bölümü kişisel bilgilere ilişkin soruları, ikinci bölümü ise keman eğitiminde kullanılan ölçme değerlendirme yaklaşımlarına ilişkin soruları içermektedir. İkinci bölüm kendi içerisinde; performans ölçme araçlarının kullanımı, performansın ölçülmesi süreci, yapılan ölçme işleminin nitelik ve niceliğine ilişkin genel soruları içeren üç alt bölümden oluşmuştur. Ankette 18 soru bulunmaktadır ve derecelendirme ölçeği olarak “*1-Hiç, 2-Az, 3-Orta, 4-Çok, 5-Tamamen*” seçeneklerinden oluşan Beşli Likert ölçeği kullanılmıştır.

Anketin kapsam geçerliliğini belirlemek amacıyla keman eğitimi, ölçme değerlendirme ve istatistik alanlarında uzman kişilerin görüşleri alınmıştır. Anket, gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra örneklem grubuna uygulanmıştır.

3.3.2 Yapılandırılmış Görüşme

Yapılandırılmış görüşme (Ek 2), yazılı bir ölçme aracının oluşturulmasına yönelik verilerin bir kısmını toplamak ve alt problemlere yanıt aramak amacıyla oluşturulmuştur. Görüşme formu "Keman Eğitime İlişkin Sorular" ve "Öğrenci Performansının Ölçümüne İlişkin Sorular" başlıkları altında iki bölümden oluşmuştur. Görüşme sorularının hazırlık aşamasında, uzman görüşleri alınarak kapsam geçerliliği sağlanmıştır.

3.3.3 Performans Ölçme Aracı

Performans ölçme aracının (Ek 3a, 3b, 3c) hazırlanması aşamasında, örneklem grubundan alınan keman öğretim programları çözümlenerek hedefler ve kazandırılacak ölçüt beceriler (davranışlar) belirlenmiştir ve bunların içinden yarıyıl sonu sınavlarında, performans ölçümünde kullanıldığı tespit edilen 16 ölçüt beceri ölçme aracında kullanılmıştır.

Ölçme aracı Program Boyutu, Sınav Performans Boyutu ve Yarıyıl İçi Durum Boyutu olmak üzere 3 ana boyuttan; programın gereklerine uygunluk, doğru ve temiz ses üretimi, keman çalmaya hazır bulunma, sağ ve sol el tekniği, metrik ve ritmik doğruluk, artikülasyon, bütünlük, ton kalitesi, hız ve gürlük, vibrato, dönem içi performans olmak üzere 11 alt boyuttan oluşturulmuştur.

Ölçme aracında yer alan boyut, alt boyut ve katsayılar, uygulanan anket ve yapılandırılmış görüşme verilerinin işlenmesi sonucunda şekillenmiştir. Aracın derecelendirme bölümü için **“1-çok düşük, 2-ortanın altında, 3-Orta, 4-ortanın üstünde, 5-çok iyi”** seçeneklerinden oluşan Beşli Likert ölçeği kullanılmıştır.

Aracın geçerlilik ve güvenilirliğinin belirlenerek oluşturulmasında ölçme değerlendirme uzmanı, istatistik uzmanı ve konu uzmanlarının görüşlerinden yararlanılmıştır. Ölçme aracının yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla temel bileşenler analizi uygulanmış ve analiz sonucunda ölçme aracının tek bir temel yapıyı ölçtüğü tespit edilmiştir. Temel bileşenler analizi sonuçlarına dayanarak ölçme aracı ile amaçlanan keman performansının ölçülmesi temel boyutunun ölçülebildiği saptanmıştır. Ölçme aracının, keman performansının ölçülmesine ilişkin varyansın % 70,54'ünü açıkladığı görülmüştür. Başka bir deyişle ölçme aracının her bir maddesi, içeriğin genel amacı olan keman performansını ölçme amacına yüksek oranda hizmet etmektedir. Ölçme aracının Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı .87 olarak belirlenmiştir.

3.3.4. Ölçme Aracının Kullanımına İlişkin Görüş Anketi

Görüş anketi (Ek 4), ölçme aracının kullanımına ilişkin geri bildirimlerin alınması amacıyla oluşturulmuştur. Ölçme aracının uygulandığı 2004–2005 öğretim yılı II. Dönem yarıyıl sonu sınavlarında, aracı uygulayan öğretim elemanlarına uygulanmıştır.

Anketin birinci bölümü kişisel bilgilere ilişkin soruları, ikinci bölümü ise ölçme aracının kullanımına ile ilgili 10 soruyu içermektedir. Ankette derecelendirme ölçeği olarak **“1- Hiç katılmıyorum, 2- Orta derecede**

katlıyorum, 3- Tamamen katlıyorum'' seçeneklerinden oluşan üçlü Likert Ölçeği kullanılmıştır.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmada verilerin toplanması (Ek 6), ilgili literatürün taranması, öğretim programlarının çözümlenmesi, anketlerin uygulanması, yapılandırılmış görüşmenin gerçekleştirilmesi ve ölçme aracının uygulanması aşamalarından oluşmaktadır.

YÖK' ün hazırlamış olduğu "tanımsal program" (Uçan, 2002) içerisinde yer alan Bireysel Çalgı Eğitimi Programı ve Anabilim Dallarına ait Keman Öğretim Programları; anketlere ve ölçme aracına veri oluşturması amacıyla tez önerisinin kabul edilmesinin ardından çözümlenmiştir (Ek 5).

Anketlerin örneklem grubuna uygulanması; 2003–2004 öğretim yılı mart ayında gerçekleştirilerek istatistiksel işlemleri yapılmıştır.

Ölçme aracının ön uygulaması 17–18 Ocak 2005 tarihinde Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü MEABD'nda yapılan yarıyıl sonu sınavında, sınava katılan 52 öğrenci performansının 9 öğretim elemanı tarafından ölçülmesiyle gerçekleştirilmiştir.

Ölçme aracının örnekleme uygulanması; 2004–2005 öğretim yılı mayıs ve haziran aylarında örneklem grubunda yer alan MEABD'lerinde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında, sınava katılan 330 öğrenci performansının 23 öğretim elemanı tarafından ölçülmesiyle gerçekleştirilmiştir. Uygulanan ölçme araçları toplandıktan sonra tek tek ve bir bütün olarak çözümlenmiş ve değerlendirilmiştir.

Ölçme aracının kullanılabilirliğinin tespitine yönelik hazırlanan görüş anketi, ölçme araçlarının uygulanmasının ardından uygulamayı yapan keman öğretim elemanları tarafından cevaplanmıştır.

3.5. Verilerin Çözümlemesi

Araştırmanın genel amacı ve ana problemi çerçevesinde cevapları aranan alt problemlere yönelik olarak toplanan veriler bilgisayara aktarılarak istatistiksel çözümler için SPSS 12.0 (The Statistical Packet for The Social Sciences) paket programından yararlanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık için ise, 0,05 anlamlılık düzeyi seçilmiştir. Araştırmaya ilişkin verilerin çözümlemesinde karşılaştırılacak gruplardaki kişi sayıları parametrik testlerin gerektirdiği sayıda olmadığı için nonparametrik testler kullanılmıştır.

Alt Problemler doğrultusunda;

Elde edilen verilerin çözümlemesinde frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (\bar{x}) ve standart sapma (ss) kullanılmıştır. Önem derecesine göre sıralanması gereken soruların maddeler arası önem derecelerini belirlemek için "**Friedman Nonparametrik Testi**" kullanılmıştır. Bu önem dereceleri arasındaki farkın hangi maddeler arasında olduğunu belirlemek için ise "**Wilcoxon İşaretlenmiş Sıralar Testi**" uygulanmıştır. Öğretim elemanlarından toplanan veriler sıralama ölçeği düzeyinde olduğu için bu veri düzeyine uygun nonparametrik wilcoxon işaretlenmiş sıralar testi (wilcoxon signed ranks test) uygulanmıştır.

Ölçme aracı, puanlayıcılar arası tutarlılığın belirlenmesi amacı ile "**Kappa Testi**", Test puanları bakımından alt ve üst grupta yer alan öğrencilerin her bir hedef beceri tarafından ayırt edilip edilemediğinin tespiti amacı ile "**t testi**", kullanılmıştır. Ölçme aracı kullanılarak verilen notlar ile ölçme aracı kullanılmadan verilen notların karşılaştırılmasında ve ön uygulama-son uygulama arasındaki tutarlılığın karşılaştırılmasında "**pearson momentler çarpımı korelasyon tekniği**", ölçme aracının yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla "**temel bileşenler analizi**", ölçme aracının güvenilirliğini tespit etmek amacıyla "**Cronbach Alfa**" güvenilirlik testi uygulanmıştır.

3.6. Bulguların Sunulması ve Yorumlanması

Araştırmada bulguların kurgusu alt problemlerin sırasına göre yapılmıştır. Her bir alt problemin altına öncelikle o alt probleme yönelik olarak elde edilen bulgular tablo halinde verilmiştir. Bulgular verilirken her soru için bir tablo oluşturulmamış, sorulara ilişkin bulgular ait oldukları alt probleme göre gruplandırılarak bir tabloda toplanmıştır. Tablonun altındaki ilk paragrafta tablonun sözel açıklamaları yapılmış, sonraki paragrafta ise yorumlara yer verilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMU

Bu bölümde, keman sınavlarında kullanılmak üzere bir performans ölçme aracı oluşturulması ve bu aracın kullanılabilirliğinin test edilmesi ile ilgili alt problemlere ilişkin verilerin istatistiksel çözümlenmesiyle elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlar yer almaktadır.

4.1. “Keman Eğitimcilerinin Yarıyıl Sonu Sınavlarında Uyguladıkları Performans Ölçme Yöntemleri”ne İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Keman eğitimcilerinin performans ölçme yöntemlerinde ölçme araçlarına yer verip vermedikleri, bu tür ölçme araçlarını ne derecede izledikleri, kendilerinin bu konuda bir çalışmalarının olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, “Keman eğitimcilerinin yarıyıl sonu sınavlarında uyguladıkları performans ölçme yöntemlerine” ilişkin bulgular tablo 4.1.1’de belirtilmiştir.

Tablo 4.1.1. Keman Eğitimcilerinin Performans Ölçme Yöntemlerine İlişkin Dağılım Tablosu

SORU NO	GÖRÜŞLER	n	ss	\bar{x}	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
					Hıç	Az	Orta	Çok	Tamamen
					Yüzde Dağılımları (%)				
1	Keman eğitiminde performans ölçme amacıyla oluşturulmuş yerli ve yabancı performans ölçme araçlarını <i>izleyebilme durumu</i> .	30	1,05	2,00	43,3	23,3	23,3	10,0	0
2	Keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansını ölçerken yerli/yabancı, geçerliği ve güvenilirliği olan yazılı-standart bir performans ölçme aracından <i>yararlanma durumu</i> .	30	0,61	1,20	86,7	10,0	0	3,3	0
3	Keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansını ölçerken eğitimcilerin <i>kendi geliştirdikleri</i> yazılı bir ölçme aracından <i>yararlanma durumu</i> .	30	1,51	2,30	50,0	10,0	10,0	20,0	10,0
5	Keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansını ölçerken herhangi yazılı bir <i>ölçme aracı kullanmaksızın izlenen yöntemlerden yararlanma durumu</i> .	30	1,35	3,63	13,3	3,3	23,3	26,7	33,3

Tablo 4.1.1’de görüldüğü gibi “Keman eğitiminde performans ölçme amacıyla oluşturulmuş yerli ve yabancı performans ölçme araçlarını izleyebilme durumuna” ilişkin bulguların ortalaması 2,00 değerinde bulunmuştur. Öğretim elemanlarının % 43,3’ü “hiç”, % 23,3’ü “az”, % 23,3’ü “orta”, % 10’u ise “çok” yönünde görüş bildirmişlerdir. Tamamen seçeneği hiçbir keman eğitimcisi tarafından işaretlenmemiştir.

“Keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansını ölçerken yerli/yabancı, geçerliği ve güvenilirliği olan yazılı-standart bir performans ölçme aracından yararlanma durumuna” ilişkin bulguların ortalaması 1,20 değerinde bulunmuştur. Öğretim elemanlarının % 86,7’si “hiç”, % 10’u “az”, % 3,3’ü ise “çok” yönünde görüş bildirmişlerdir. Tamamen seçeneği hiçbir keman eğitimcisi tarafından işaretlenmemiştir.

“Keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansını ölçerken eğitimcilerin kendi geliştirdikleri yazılı bir ölçme aracından yararlanma durumuna” ilişkin bulguların ortalaması 2,30 değerinde bulunmuştur. Öğretim elemanlarının % 50’si “hiç”, % 10’u “az”, % 10’u “orta”, % 20’si “çok”, % 10’u ise “tamamen” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“Keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansını ölçerken herhangi yazılı bir ölçme aracı kullanmaksızın izlenen yöntemlerden yararlanma durumuna” ilişkin bulguların ortalaması 3,63 değerinde bulunmuştur. Öğretim elemanlarının % 13,3’ü “hiç”, % 3,3’ü “az”, % 23,3’ü “orta”, % 26,7’si “çok”, % 33,3’ü ise “tamamen” yönünde görüş bildirmişlerdir.

Bu bulgulardan yola çıkarak, öğretim elemanlarının yerli ve yabancı performans ölçme araçlarını yeterince izleyemedikleri, performans ölçme işleminde bu tür performans ölçme araçlarından yararlanmadıkları söylenebilir. Eğitimcilerin yarısı performans ölçümünde kendi geliştirdiği yazılı bir ölçme aracından yararlandığını belirtmiş olmasına rağmen geçerliliği ve güvenilirliği belirlenmiş bir ölçme aracı örneği elde edilememiştir. Son olarak eğitimcilerin tamamına yakınının

performans ölçümünde herhangi bir ölçme aracı kullanmadan, kendi izledikleri yöntemlerden yararlanarak ölçme yaptığı tespit edilmiştir.

“Öğretim elemanlarının sınav yapma birlikteliğine” ilişkin bulgular tablo 4.1.2’ de belirtilmiştir.

Tablo 4.1.2. Sınav Yapma Birlikteliğine İlişkin Dağılım Tablosu

SORU NO 6		
SEÇENEKLER	f	%
Kendim, tek başıma (Bireysel olarak)	0	0
Keman öğretim elemanları ile birlikte	13	43,3
Yaylı çalgı öğretim elemanları ile birlikte	14	46,7
Diğer öğretim elemanları ile birlikte	3	10,0
Toplam	30	100

Tablo 4.1.2’ de görüldüğü gibi “Yarıyıl sonu sınavlarını”, % 10’luk kesimin “diğer öğretim elemanları ile birlikte”, % 43,3’lük kesimin “keman öğretim elemanları ile birlikte”, % 46,7’lik kesimin “yaylı çalgı öğretim elemanları ile birlikte yaptığı”, sınavların hiçbir üniversitede “bireysel olarak yapılmadığı” tespit edilmiştir.

Müzik eğitiminde, performansın topluluk önünde sergilenmesi büyük önem taşımaktadır. Hiçbir bölümde final sınavlarının tek bir öğretim elemanı tarafından (bireysel olarak) yapılmaması bu düşüncüyü destekleyici niteliktedir. Bu amaçla bölümlerdeki keman zümrelerinin, sınavların jüri karşısında yapılması kararını aldığı düşünülmektedir. Sınavların bazı bölümlerde keman öğretim elemanları ile yapılması o bölümdeki keman öğretim elemanlarının yeterli sayıda olmasına bağlanmaktadır. Sınavların bazı bölümlerde yaylı çalgı öğretim elemanları, bazı bölümlerde de diğer çalgı öğretim elemanları ile yapılmasının bu bölümlerdeki keman öğretim elemanı sayısının sınav aşamasında yetersiz olmasından veya farklı çalgı öğretim elemanlarının birlikte sınav yapmasının yararlı görülmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Yapılandırılmış görüşme sonucunda; yarıyıl sonu sınavları için zorunlu etüt ve eserler belirleme ve sınav programında dizi-arpejlere yer verilmesine ilişkin bulgular incelendiğinde; sadece Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında sınav için zorunlu etüt belirlendiği, eser seçiminin eğitimcinin tercihine bırakıldığı ve sınav programında dizi-arpejlere yer verildiği saptanmıştır. Diğer anabilim dallarında ise sınav programında dizi-arpejlere yer verilmediği, sınavlar için zorunlu etüt ve eser belirlenmediği öğrencinin bulunduğu sınıf düzeyine uygun etüt ve eser belirlendiği tespit edilmiştir.

Bu bulgulardan yola çıkılarak Uludağ Üniversitesi, yarıyıl sonu sınav programındaki önemli farklılık nedeniyle, araştırma sürecinde oluşturulan ölçme aracının yarıyıl sonu sınavlarında uygulanması aşamasında örneklemden çıkarılmıştır.

4.2. “Keman Eğitiminde Farklı Liselerden Gelen Öğrencilere Uygulanan Performans Ölçme Yöntemleri Arasında Fark Olup Olmadığının Tespiti”ne İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Yapılandırılmış görüşme sonucunda;

- Müzik Eğitimi Anabilim Dallarının (MEABD) büyük bir çoğunluğunda yazılı ortak bir öğretim programı bulunmadığı belirlenmiştir.

- MEABD’lerde anadolu güzel sanatlar liselerinden gelen keman öğrencileri için farklı bir öğretim programı uygulanmadığı, öğrencinin eksikliklerinin giderilip, yanlışlıklarının düzeltilmesinin ardından eğitimine bulunduğu seviyeden devam ettirildiği tespit edilmiştir.

- Anadolu güzel sanatlar liselerinden gelen öğrenciler ile diğer liselerden gelen öğrencilerin performans ölçümünde öğrencilerde gözlenen hedef becerilerin tanım ve kapsam olarak farklılık göstermediği, her öğrencinin performansının kendi sınıfı düzeyinde, kendi içinde ölçüldüğü tespit edilmiştir. Her iki grup için gözlenecek hedef beceriler değişmemekle birlikte güzel sanatlar liselerinden gelen

öğrencilerin performans ölçümünde detayların biraz daha ön planda tutulduğu ve bu öğrencilere daha az tolerans gösterildiği belirlenmiştir.

Bu noktada öğretim elemanlarının performans ölçümünde her iki öğrenci tipi için de aynı hedef becerilere önem verdiği söylenebilir. Bu nedenle bu araştırmada her iki öğrenci tipi için farklı hedef becerileri içeren performans ölçme aracı hazırlamak yerine aynı hedef becerileri içeren bir ölçme aracı hazırlanmıştır.

4.3. “Keman Eğitiminde Yarıyıl Sonu Sınavlarında Öğretim Elemanlarının Kullandıkları Ölçme Yöntemlerini Belirleyen Ölçütler”e İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretim elemanlarının yarıyıl sonu sınavlarında performans ölçümünde öğrenci davranışlarına verdikleri önem derecelerine ilişkin bulgular tablo 4.3.1, 4.3.2 ve 4.3.3’de belirtilmiştir.

Tablo 4.3.1. Performans Ölçümünde Davranışlara Verilen Önem Derecelerini Belirten Friedman Nonparametrik Testi Tablosu

Soru No	n	X ²	sd	p
7	30	79,25	5	0,001*

*p<0,05

Tablo 4.3.1’de görüldüğü gibi keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansını ölçerken eğitimcilerin öğrenci davranışlarına verdikleri önem derecelerini tespit etmek amacıyla yapılan friedman nonparametrik testi sonucunda davranışlara farklı derecelerde önem verildiği bulunmuştur (X²=79,25;p<0.05).

Tablo 4.3.2. Performans Ölçümünde Davranışlara Verilen Önem Derecelerini Belirten Sıra Ortalaması Tablosu

Sıra No	SORU NO 7	n	Sıra Ortalaması
	GÖRÜŞLER		
1	f) Programın gereklerini yerine getirmiş olma düzeyine göre	30	4,67
2	b) Sınavdaki performansına göre	30	4,63
3	a) Dönem içindeki performansına göre	30	4,25
4	d) Derse olan ilgisine göre	30	3,33
5	c) Devamlılık-devamsızlığına göre	30	2,40
6	e) Diğer öğrencilerle olan seviye farkına göre	30	1,72

Tablo 4.3.2’de performans ölçümünde davranışlara verilen önem derecelerinin sıra ortalaması verilmiştir.

Tablo 4.3.3. Performans Ölçümünde Davranışlara Verilen Önem Derecelerini Belirten Wilcoxon İşaretlenmiş Sıralar Tablosu

Görüşler	n	Sıra Ortalaması	z	p
b	30	4.63	-1.33	0.185*
a	30	4.25		
f	30	4.67	-1.53	0.126*
a	30	4.25		
f	30	4.67	-0.28	0.782*
b	30	4.63		

*p<0,05

Tablo 4.3.3’de görüldüğü gibi davranışlara verilen önem derecelerini tespit etmek amacıyla çiftler, wilcoxon işaretlenmiş sıralar testi (wilcoxon signed ranks test) kullanılarak karşılaştırılmıştır. Bu bulgulardan “*programın gereklerini yerine getirmiş olma düzeyine, sınavdaki performansına, dönem içindeki performansına göre*” seçenekleri aynı doğrultuda önem verilen ve birbirlerinden anlamlı olarak ayırt edilemeyen değerler olarak tespit edilmiştir.

Bu bulgulardan hareketle öğretim elemanlarının performans ölçümünde en çok “*programın gereklerini yerine getirmiş olma düzeyi, sınav performansı ve dönem içi performans*” davranışlarına önem verdikleri söylenebilir. Bu nedenle bu

3araştırmada hazırlanan ölçme aracı bu başlıkları taşıyan üç ana boyuttan oluşturulmuştur.

Öğretim elemanlarının performans ölçümünde puanlama yaparken yaşadıkları sorunların önem derecelerine ilişkin bulgular tablo 4.3.4, 4.3.5 ve 4.3.6'da belirtilmiştir.

Tablo 4.3.4. Performans Ölçümünde Puanlama Yaparken Yaşanan Sorunların Önem Derecelerini Belirten Friedman Nonparametrik Testi Tablosu

Soru No	n	X2	sd	p
8	30	28,37	6	0,007*

*p<0,05

Tablo 4.3.4'de görüldüğü gibi keman eğitiminde yarıyıl sonu sınavlarında davranışların ölçümünde puanlama yaparken yaşanan sorunların önem derecelerini tespit etmek amacıyla yapılan friedman nonparametrik testi sonucunda yaşanan sorunlara farklı derecelerde önem verildiğı bulunmuştur (X2=28,37;p<0.05).

Tablo 4.3.5. Davranışların Ölçümünde Puanlama Yaparken Yaşanan Sorunların Önem Derecelerini Belirten Sıra Ortalaması Tablosu

Sıra No	SORU NO 8	n	Sıra Ortalaması
	GÖRÜŞLER		
1	f) Devam ettiğı sınıfın gereklerini yerine getirememesi	30	4,90
2	b) Seçilen etüt ve eserin düzeyi ve özelliklerine uygun seslendirilememesi	30	4,80
3	e) Öğrencinin müziksel işitmedeki zayıflığı	30	4,57
4	c) Öğrencinin derse karşı olan ilgisi, devamı, tutumu	30	4,02
5	g) Sınavlardaki eşlik sıkıntısı	30	3,47
6	d) Öğrencinin fiziksel yetersizliği	30	3,35
7	a) Genel seviye farkı (AGSL kökenli öğrenciler ile diğer lise kökenli öğrenciler arasındaki)	30	2,90

Tablo 4.3.5'de davranışların ölçümünde puanlama yaparken yaşanan sorunların önem derecelerinin sıra ortalaması verilmiştir.

Tablo 4.3.6. Davranışların Ölçümünde Puanlama Yaparken Yaşanan Sorunların Önem Derecelerini Belirten Wilcoxon İşaretlenmiş Sıralar Tablosu

Görüşler	n	Sıra Ortalaması	z	p
b	30	4.80	-0,33	0,744*
e	30	4.57		
b	30	4.80	-0,65	0,514*
f	30	4.90		
e	30	4.57	-0,51	0,612*
f	30	4.90		
c	30	4,02	-1,35	0,178*
b	30	4,80		
e	30	4,57	-1,23	0,218*
c	30	4,02		
f	30	4,90	-1,65	0,099*
c	30	4,02		

*p<0,05

Tablo 4.3.6’da görüldüğü gibi davranışların ölçümünde puanlama yaparken yaşanan sorunların önem derecelerini tespit etmek amacıyla çiftler, wilcoxon işaretlenmiş sıralar testi (wilcoxon signed ranks test) kullanılarak karşılaştırılmıştır. Bu bulgulardan “devam ettiği sınıfın gereklerini yerine getirememesi, seçilen etüt ve eserin düzeyi ve özelliklerine uygun seslendirilememesi, öğrencinin müziksel işitmedeki zayıflığı, öğrencinin derse karşı olan ilgisi, devamı, tutumu” seçenekleri aynı doğrultuda önem verilen ve birbirlerinden anlamlı olarak ayırt edilemeyen değerler olarak tespit edilmiştir.

Bu bulgulardan yola çıkılarak öğretim elemanlarının, öğrenci performansını puanlarken en çok “devam ettiği sınıfın gereklerini yerine getirememesi, seçilen etüt ve eserin düzey ve özelliklerine uygun seslendirilememesi, öğrencinin müziksel işitmedeki zayıflığı, öğrencinin derse karşı olan ilgisi, devamı, tutumu” durumlarında sorun yaşadığı söylenebilir. Bu nedenle ölçme aracında; Programın Gereklerine Uygunluk alt boyutunda “devam ettiği sınıfın gereklerini yerine getirebilme, seçilen etüt ve eserin düzeyi ve eserin özelliklerine uygun seslendirilmesi” hedef becerilerine yer verilmiştir. Doğru ve Temiz Ses Üretimi, Metrik ve Ritmik Doğruluk alt boyutlarında “etüt ve eserde yer alan sesleri doğru seslendirebilme, etüt ve eserde geçen pozisyon geçişlerini doğru gerçekleştirerek, yeni pozisyonda tonda kalarak çalabilme, etüt ve eseri metrik ve ritmik yapısına

uygun seslendirebilme'' hedef becerilerine yer verilmiştir. Dönem İçi Performans alt boyutunda *‘‘Dönem boyunca keman dersine gerekli ilgiyi göstererek titiz davranabilme, verilen ödevleri çalışarak zamanında ve doğru seslendirebilme’’* hedef becerisine yer verilmiştir.

Yapılandırılmış görüşme sonucunda; Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinden gelen öğrencilerin kendi aralarındaki seviye farklılıkları ile diğer liselerden gelen öğrenciler arasındaki seviye farklılıklarının öğretim elemanlarının puanlamasını etkilemediği tespit edilmiştir.

Öğretim elemanlarının öğrenci performansını ölçerken gözledikleri becerilerin önem derecelerine ilişkin bulgular tablo 4.3.7, 4.3.8 ve 4.3.9’da belirtilmiştir.

Tablo 4.3.7. Performans Ölçümünde Gözlenen Becerilerin Önem Derecelerini Belirten Friedman Nonparametrik Testi Tablosu

Soru No	n	X ²	sd	p
9	30	76,79	7	0,006*

*p<0,05

Tablo 4.3.7’de görüldüğü gibi keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında performans ölçümünde gözlenen becerilerin önem derecelerini tespit etmek amacıyla yapılan friedman nonparametrik testi sonucunda gözlenen becerilere farklı derecelerde önem verildiği bulunmuştur (X²=76,79;p<0.05).

Tablo 4.3.8. Performans Ölçümünde Gözlenen Becerilerin Önem Derecelerini Belirten Sıra Ortalaması Tablosu

Sıra No	SORU NO 9	n	Sıra Ortalaması
	GÖRÜŞLER		
1	d) Doğru-temiz çalma (intonasyon)	30	5,62
2	a) Keman çalmaya hazır bulunuşluk, doğru bir duruş ve tutuş	30	5,40
3	b) Sağ el tekniği	30	5,20
4	c) Sol el tekniği	30	5,10
5	h) Eserin bir bütünlük içinde seslendirilmesi	30	4,68
6	e) Güzel ve etkili bir ton	30	4,23
7	g) Eserde yer alan nüansların doğru uygulanması	30	3,23
8	f) Eserin gerçek hızında seslendirilmesi	30	2,53

Tablo 4.3.8’de performans ölçümünde gözlenen becerilerin önem derecelerinin sıra ortalaması verilmiştir.

Tablo 4.3.9. Performans Ölçümünde Gözlenen Becerilerin Önem Derecelerini Belirten Wilcoxon İşaretlenmiş Sıralar Tablosu

Görüşler	n	Sıra Ortalaması	z	p
b	30	5,20	-1,00	0,317*
a	30	5,40		
c	30	5,10	-1,13	0,257*
a	30	5,40		
d	30	5,62	-0,52	0,603*
a	30	5,40		
h	30	4,68	-1,81	0,071*
a	30	5,40		
c	30	5,10	-0,58	0,564*
b	30	5,20		
d	30	5,62	-0,95	0,340*
b	30	5,20		
h	30	4,68	-1,39	0,166*
b	30	5,20		
d	30	5,62	-1,12	0,265*
c	30	5,10		
h	30	4,68	-1,07	0,285*
c	30	5,10		
h	30	4,68	-1,16	0,248*
e	30	4,23		

*p<0,05

Tablo 4.3.9’da görüldüğü gibi performans ölçümünde gözlenen becerilerin önem derecelerini tespit etmek amacıyla çiftler, wilcoxon işaretlenmiş sıralar testi (wilcoxon signed ranks test) kullanılarak karşılaştırılmıştır. Bu bulgulardan “*doğru-temiz çalma (intonasyon), keman çalmaya hazır bulunuşluk- doğru bir duruş ve tutuş, sağ el tekniği, sol el tekniği, eserin bir bütünlük içinde seslendirilmesi, güzel ve etkili bir ton*” seçenekleri aynı doğrultuda önem verilen ve birbirlerinden anlamlı olarak ayırt edilemeyen değerler olarak tespit edilmiştir.

Bu bulgulardan yola çıkılarak öğretim elemanlarının, performans ölçümünde “*doğru-temiz çalma (intonasyon), keman çalmaya hazır bulunuşluk- doğru bir duruş ve tutuş, sağ el tekniği, sol el tekniği, eserin bir bütünlük içinde seslendirilmesi, güzel ve etkili bir ton*” becerilerine diğer becerilerden daha fazla önem verdikleri söylenebilir. Bu nedenle bu araştırma için oluşturulan ölçme aracının Sınav Performans ana boyutunda, “*doğru-temiz çalma (intonasyon), keman çalmaya hazır bulunuşluk- doğru bir duruş ve tutuş, sağ el tekniği, sol el tekniği, eserin bir bütünlük içinde seslendirilmesi, güzel ve etkili bir ton*” alt boyutlarına yer verilmiştir. Ölçme aracında yer alan diğer alt boyutlar “*metrik ve ritmik doğruluk, artikülasyon, hız ve gürlük, vibrato*” ise öğretim elemanları ile yapılan görüşme ve incelenen öğretim programları ile ilgili literatürden elde edilmiştir.

Öğretim elemanlarının, I, II, III, IV. sınıf öğrenci performansını ölçerken gözledikleri becerilerin önem derecelerine ilişkin bulgular tablo 4.3.10 ve 4.3.11 ’de belirtilmiştir.

Tablo 4.3.10. I, II, III, IV. Sınıf Öğrencilerinin Performans Ölçümünde Gözlenen Becerilerin Önem Derecelerini Belirten Friedman Nonparametrik Testi Tablosu

Soru No	n	X2	sd	p
10 (I. sınıf)	30	132,51	7	0,002*
10 (II. sınıf)	30	84,22	7	0,002*
10 (III. sınıf)	30	40,26	7	0,001*
10 (IV. sınıf)	30	16,47	7	0,021*

*p<0,05

Tablo 4.3.10’da görüldüğü gibi keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında I, II, III, IV. sınıf öğrencilerinin performans ölçümünde gözlenen hedef becerilerin önem derecelerini tespit etmek amacıyla yapılan friedman nonparametrik testi sonucunda becerilere farklı derecelerde önem verildiği bulunmuştur ($X^2=132,51;p<0.05$).

Tablo 4.3.11. I, II, III, IV. Sınıf Öğrencilerinin Performans Ölçümünde Gözlenen Becerilerin Önem Derecelerini Belirten Sıra Ortalaması Tablosu

SORU NO 10		n	Sıra Ortalaması			
GÖRÜŞLER			I. Sınıf	II. Sınıf	III. Sınıf	IV. Sınıf
a	Keman çalmaya hazır bulunuşluk, doğru bir duruş ve tutuş	30	6,50	5,85	4,18	3,92
b	Sağ el tekniği	30	5,97	5,20	4,73	4,45
c	Sol el tekniği	30	5,82	5,22	4,73	4,43
d	Doğru-temiz çalma (intonasyon)	30	5,33	5,58	5,72	5,37
e	Güzel ve etkili bir ton	30	3,38	3,82	4,77	4,60
f	Eserin gerçek hızında seslendirilmesi	30	2,38	2,43	3,30	4,02
g	Eserde yer alan nüansların doğru uygulanması	30	2,20	2,87	3,53	4,37
h	Eserin bir bütünlük içinde seslendirilmesi	30	4,42	5,03	5,03	4,85

Tablo 4.3.11’de I, II, III, IV. sınıf öğrencilerinin performans ölçümünde gözlenen becerilerin önem derecelerinin sıra ortalaması verilmiştir. Bu bulgulardan yola çıkılarak ve öğretim elemanları ile yapılan görüşmeler sonucunda bu sınıflara ait ölçme aracında bulunan alt boyutların puanları belirlenmiştir.

Bu bulgular ışığında, bu araştırmada I.- II. sınıf, III. ve IV. sınıf için aynı becerilerin farklı puanlarla hesaplandığı bir performans ölçme aracı geliştirilmesine karar verilmiştir.

Yapılandırılmış görüşme sonucunda; öğretim elemanlarının performans ölçme işleminde gözledikleri becerilere ilişkin bulgular tablo 4.3.12’de verilmiştir.

Tablo 4.3.12. Yapılandırılmış Görüşme Sonuçlarına Göre Performans Ölçümünde Gözlenen Becerilere İlişkin Tablo

Sınıflar	Beceriler
1.ve 2. Sınıflar	- Duruş- tutuş
	- Davranış doğrulukları
	- Intonasyon
3.ve 4. Sınıflar	- Intonasyon
	- Sol el ve sağ el teknikleri
	-Yay tekniklerinin etkililiği
	- Artikülasyon
	- Teknik pasajlarda rahatlık
	- Bütünlük
	- Müzikal ifade
- Hız ve nüans	

Tablo 4.3.12’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının performans ölçme işleminde dikkat ettikleri davranışlara ilişkin bulgulardan, öğretim elemanlarının; ilk sınıflarda “duruş- tutuş ve davranış doğruluklarına”, “intonasyona”, sınıf ilerledikçe “intonasyon”, “sol el ve sağ el tekniklerinin doğruluğu”, “yay tekniklerinin etkili bir biçimde uygulanması”, “artikülasyon”, “teknik pasajlardaki rahatlık”, “bütünlük”, “müzikal ifade”, “hız ve nüans” becerilerine ağırlıklı olarak önem verdikleri tespit edilmiştir.

4.4. “Keman Öğretim Elemanlarının “Yaptıkları Ölçmenin Niteliği ve Niceliği” İle İlgili Görüşleri”ne İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretim elemanlarının yaptıkları ölçmenin nitelik ve niceliği ile ilgili görüşlerine ilişkin bulgular tablo 4.4.1’de belirtilmiştir.

Tablo 4.4.1. Ölçmenin Nitelik ve Niceliğine İlişkin Dağılım Tablosu

Soru No	GÖRÜŞLER	n	ss	\bar{x}	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
					Hiç	Az	Orta	Çok	Tamamen
Yüzde Dağılımları (%)									
11	Yapılan ölçmede “çeteleme” veya “dereceleme” gibi ölçeklerin yer alma durumu.	30	1,36	2,00	53,3	20,0	10,0	6,7	10,0
12	Performans ölçmede çeteleme, dereceleme vb. bir ölçekten yararlanmaksızın nesnel (nesnel) ve istatistiksel işlemlere elverişli bir ölçüm yapma durumu.	30	1,10	2,36	30,0	20,0	3,3	16,7	0
13	Yapılan ölçmede “ölçme ve değerlendirmenin” gereği olan “geçerlik”, “güvenilirlik” ve “kullanışlılık” ilkelerinin sağlanma durumu.	30	1,11	2,73	20,0	13,3	43,3	20,0	3,3

Tablo 4.4.1’de görüldüğü gibi “Yapılan ölçmede “çeteleme” veya “dereceleme” gibi ölçeklerin yer alma durumu”na ilişkin bulguların ortalaması 2,00 değerinde bulunmuştur. Öğretim elemanlarının % 53,3’ü “hiç”, % 20’si “az”, % 10’u “orta”, % 6,7’si “çok”, % 10’u “tamamen” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“Performans ölçmede çeteleme, dereceleme vb. bir ölçekten yararlanmaksızın nesnel (nesnel) ve istatistiksel işlemlere elverişli bir ölçüm yapma durumu”na ilişkin bulguların ortalaması 2,36 değerinde bulunmuştur. Öğretim elemanlarının % 30’u “hiç”, % 20’si “az”, % 33,3’ü “orta”, % 16,7’si “çok” yönünde görüş bildirmişlerdir. Tamamen seçeneği hiçbir eğitimci tarafından işaretlenmemiştir.

“Yapılan ölçmede “ölçme ve değerlendirmenin” gereği olan “geçerlik”, “güvenilirlik” ve “kullanışlılık” ilkelerinin sağlanma durumu”na ilişkin bulguların ortalaması 2,73 değerinde bulunmuştur. Öğretim elemanlarının % 20’si “hiç”, % 13,3’ü “az”, % 43,3’ü “orta”, % 20’si “çok”, % “3,3”ü tamamen yönünde görüş bildirmişlerdir.

Bu bulgulardan hareketle, öğretim elemanlarının yarısının yaptığı ölçmede, çeteleme veya dereceleme gibi ölçekleri kullanmadığı görülmüştür. Öğretim

elemanlarının bu tür ölçekleri sınav sırasında zaman kaybına yol açtığını düşündükleri için kullanılmadıkları düşünülmektedir. Ölçme aracının final sınavlarında uygulanması aşamasında da bu tür ölçeklerin kullanımına rastlanamamıştır.

Öğretim elemanlarının çoğunluğunun performans ölçümünde, çeteleme veya dereceleme gibi ölçekleri kullanmadan nesnel bir ölçme yapılabileceği görüşünü belirttikleri ve yaptıkları ölçmede, “ölçme- değerlendirme”nin gereği olan “geçerlik”, “güvenilirlik” ve “kullanışlılık” ilkelerinin sağlandığı görüşünü savundukları belirlenmiştir. Fakat bu tür ölçekler veya ölçme araçları kullanılmadan yeterince nesnel ve güvenilir bir ölçme yapılamayacağı düşünülmektedir. Ölçme aracı kullanılarak yapılan ölçme işleminin, sonucu daha belirleyici, gerçekçi ve daha güvenilir olacaktır.

Öğretim elemanlarının, geliştirilecek sistematik bir ölçme aracının keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarına sağlayacağı olumlu katkılar ile ilgili görüşlerini içeren bulgular tablo 4.4.2’de belirtilmiştir.

Tablo 4.4.2. Ölçme Aracı Kullanımının Performans Ölçümüne Olumlu Katkılarına İlişkin Görüşlerin Dağılım Tablosu

Soru No	GÖRÜŞLER	n	ss	\bar{x}	(1) Hiç	(2) Az	(3) Orta	(4) Çok	(5) Tamamen
					Yüzde Dağılımları (%)				
14	Geliştirilecek sistematik bir ölçme aracı ile keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında performans ölçümünün sistematik, güvenilir, geçerli ve kullanışlı hâle getirilebilme durumu.	30	0,75	4,16	0	3,3	10,0	53,3	33,3
15	Sistematik, güvenilir, geçerli ve kullanışlı bir performans ölçme aracı sınav yönteminin düzenli olarak kullanılma durumu.	30	0,73	4,43	0	3,3	3,3	40,0	53,3

Tablo 4.4.2’de görüldüğü gibi “Geliştirilecek sistematik bir ölçme aracı ile keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında performans ölçümünün sistematik, güvenilir, geçerli ve kullanışlı hâle getirilebilme durumu”na ilişkin

bulguların ortalaması 4,16 değerinde bulunmuştur. Öğretim elemanlarının % 3,3'ü “az”, % 10'u “orta”, % 53,3'ü “çok”, % 33,3'ü “tamamen” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“Sistemik, güvenilir, geçerli ve kullanışlı bir performans ölçme aracı sınav yönteminin düzenli olarak kullanılma durumu”na ilişkin bulguların ortalaması 4,43 değerinde bulunmuştur. Öğretim elemanlarının % 3,3'ü “az”, % 3,3'ü “orta”, % 40'ı “çok”, % 53,3'ü “tamamen” yönünde görüş bildirmişlerdir.

Bu bulgulardan yola çıkarak öğretim elemanlarının tamamının performans ölçümünün sistematik, güvenilir, geçerli ve kullanışlı hâle getirilmesinde sistematik bir ölçme aracının geliştirilmesi ile ilgili olumlu görüşe sahip oldukları ve performans ölçümünde sistematik bir ölçme aracının kullanılmasının yararlı olduğu görüşünde birleştikleri tespit edilmiştir.

Öğretim elemanlarının, yarıyıl sonu sınav performanslarının kaydedilmesinin ölçmeye sağlayacağı katkılar ile ilgili görüşlerini içeren bulgular tablo 4.4.3'te belirtilmiştir.

Tablo 4.4.3 Sınav Performansının Kaydedilmesinin Gerekliliğine ve Yararlılığına İlişkin Görüşlerin Dağılım Tablosu

Soru No	GÖRÜŞLER	n	ss	\bar{x}	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
					HİÇ	AZ	Orta	Çok	Tamamen
Yüzde Dağılımları (%)									
16	Yarıyıl sonu sınavlarında öğrenci performanslarının kaydedilmesi yönteminin kullanılmasının gerekliliğine ve yararlılığına katılma durumu.	30	1,05	3,93	3,3	3,3	26,7	30,0	36,7
17	Sınav performansının kaydedilmesi ve gerektiğinde ölçmenin geçerliği ve güvenilirliğinin sağlanmasında, kayıttan yeniden gözlenmesine katılma durumu.	30	1,01	4,13	3,3	3,3	13,3	36,7	43,3

Tablo 4.4.3'de görüldüğü gibi “Yarıyıl sonu sınavlarında öğrenci performanslarının kaydedilmesi yönteminin kullanılmasının gerekliliğine ve yararlılığına katılma durumu”na ilişkin bulguların ortalaması 3,93 değerinde

bulunmuştur. Öğretim elemanlarının % 3,3'ü “hiç”, % 3,3'ü “az”, % 26,7'si “orta”, % 30'u “çok”, % 36,7'si “tamamen” yönünde görüş bildirmişlerdir.

“Sınav performansının kaydedilmesi ve gerektiğinde ölçmenin geçerliği ve güvenilirliğinin sağlanmasında, kayıttan yeniden gözlenmesine katılma durumu”na ilişkin bulguların ortalaması 4,13 değerinde bulunmuştur. Öğretim elemanlarının % 3,3'ü “hiç”, % 3,3'ü “az”, % 13,3'ü “orta”, % 36,7'si “çok”, % 43,3'ü “tamamen” yönünde görüş bildirmişlerdir.

Buna göre öğretim elemanlarının tamamına yakınının performans ölçümünün kaydedilmesinin gerekliliği ve yararlılığı ile ilgili olumlu görüşe sahip oldukları ve kaydedilen sınav performansının yeniden gözlenmesinin ölçmenin geçerliliği ve güvenilirliğini sağladığını düşünmektedirler. Bu bulgulardan hareketle sınav performansının kaydedilmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir.

4.5. “Keman Öğretim Elemanlarının Görüşlerinden Hareketle Oluşturulan Ölçme Aracı”na İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğretim elemanlarının görüşlerinin alınması ve ilgili keman öğretim programlarının çözümlenmesi sonucunda oluşturulan ölçme aracının özellikleri tablo 4.5.1’de verilmiştir.

Tablo 4.5.1. Bireysel Çalgı Eğitimi (Keman) Dersi İçin Oluşturulan Performans Ölçme Aracının Bölümlerine İlişkin Tablo

ANA BOYUT		ALT BOYUT	HEDEF BECERİLER
PROGRAM BOYUTU		Programın Gereklere Uygunluk	Devam ettiği sınıfın programında yer alan gerekleri yerine getirebilme
			Etüt ve eseri özelliklerine uygun seslendirebilme
SINAV PERFORMANS BOYUTU	TEKNİK BOYUT	Keman Çalmaya Hazır Bulunma	Doğru bir duruş sağlayabilme; kemanı ve yayı doğru tutabilme
		Sağ ve Sol El Tekniği	Yayı simetrik kullanabilme Etüt ve eserde geçen yay tekniklerini doğru ve etkili bir biçimde uygulayabilme (Detache, Legato, Martele, Staccato, Spiccato)
		Doğru ve Temiz Ses Üretimi	Etüt ve eserde yer alan sesleri doğru seslendirebilme Etüt ve eserde geçen pozisyon geçişlerini doğru gerçekleştirerek, yeni pozisyonda tonda kalarak çalabilme
		Metrik ve Ritmik Doğruluk	Etüt ve eseri metrik ve ritmik yapısına uygun seslendirebilme
		Artikülasyon	Etüt ve eseri doğru bir artikülasyonla seslendirebilme
	MÜZİKAL BOYUT	Bütünlük	Etüt ve eseri bir bütünlük içinde seslendirebilme
		Ton Kalitesi, Müzikal Çizgi, Cümleme ve Stil	Etüt ve eseri güzel ve etkili bir ton ile seslendirebilme Etüt ve eserdeki müzikal çizgiyi yakalayabilme, doğru bir cümleme ve ait olduğu dönemin stil özelliklerine uygun seslendirebilme
		Hız ve Gürlük	Etüt ve eseri gerçek hızında seslendirebilme Etüt ve eserde yer alan nüansları etkili bir biçimde uygulayabilme
		Vibrato	Vibratoyu doğru ve etkili bir biçimde gerçekleştirebilme
		YARIYIL İÇİ DURUM BOYUTU	Dönem İçi Performans

Tablo 4.5.1’de görüldüğü gibi Keman Performans Ölçme Aracı; Program, Sınav Performans ve Yarıyıl İçi Durum Boyutu olmak üzere üç ana boyuttan oluşturulmuştur. Ana boyutlar on bir alt boyuta ayrılmıştır. Her bir alt boyut için sınava yönelik gözlemlenebilir on altı hedef beceri belirlenmiştir. Her alt boyuttan alınabilecek en yüksek puanlar sınıflara göre belirlenerek ilgili sınıfa ait performans ölçme aracının yönergesinde belirtilmiştir.

4.6. “Oluşturulan Ölçme Aracının, Uygulama Verileri Işığında, Ortaya Çıkan Teknik Nitelikleri”ne İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde; oluşturulan ölçme aracının teknik niteliklerine ilişkin bulgular ve yorumları yer almaktadır.

4.6.1. Ölçme Aracının Güvenilirliğine İlişkin Bulgular

Ölçme aracının güvenilirliğinin belirlenmesi amacıyla Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı ve test tekrar test kararlılık katsayısı belirlenmiştir. Aşağıda her bir katsayı için bulgular bildirilmiştir.

Ölçme Aracının İç Tutarlılığının Belirlenmesi

Ölçme aracının Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı ölçme aracını kullanarak öğrencileri değerlendiren 11 keman öğretim elemanının her bir maddeye ilişkin olarak kaydettikleri işaretlemelerin ortalamaları alınarak hesaplanmıştır. 11 öğretim elemanının kaydettikleri işaretlemelerin ortalamalarının alınıp alınamayacağını test etmek amacıyla bu öğretim elemanlarının ölçekle yaptıkları puanlamaların tutarlılıkları, puanlayıcılar arası tutarlığı bildiren kappa katsayısı ile incelenmiştir. Bu amaçla, puanlayıcı öğretim elemanları tesadüfi yöntemle eşleştirilmiş, karşılaştırılan puanlayıcıların Kappa katsayıları ortalaması .75 bulunmuştur. Bu sonuç, kabul edilebilir en düşük tutarlılık değeri olan kappa katsayısından (.60) yüksek olduğundan uygun tutarlılık değerleri sınırı içinde olduğu söylenebilir. Buna dayanarak yukarıda belirtilen ortalama alma işlemine devam edilmiştir. 16 maddenin 52 öğrenciye uygulanmasından elde edilmiş ve ortalama madde puanlarına dayanan Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı .87 olarak belirlenmiştir.

Bu değer, ölçme aracındaki maddelerin birbiriyle oldukça yüksek tutarlılıkta ölçme yaptığını göstermektedir. Performans değerlendirmeye dayalı ölçmeler için yaygın olarak kabul edilen güvenilirlik katsayısı alt sınırının .70 olduğu göz önünde bulundurulacak olursa, elde edilen bu iç tutarlılık katsayısı, ölçme aracının yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunun bir göstergesi olarak kabul edilebileceğini göstermektedir.

Ölçeklerin tek bir güvenilirlik yöntemine dayalı olarak güvenilir kabul edilemeyeceği bilindiğinden (Tekin, 2001), ölçme aracının güvenilirliği kararlık anlamında yeniden ele alınmış ve test- tekrar test uygulaması yapılmıştır. Uygulama

Gazi Üniversitesine devam eden farklı sınıflardan 52 öğrenciye bir dönem arayla iki kez uygulamıştır. Bu iki uygulamada 7 öğretim elemanından elde edilen puanların ortalamalarına dayanan puanlar arasındaki pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı hesaplanmış ve bulgular tablo 4.6.1.1’de gösterilmiştir.

Tablo 4.6.1.1. Gazi Üniversitesinde Yapılan “Ölçme Araçlı Ölçme Sonuçlarının” Ön Uygulama-Son Uygulama Sonuçları Arasındaki Tutarlılığı Gösterir İstatistik Tablosu

Ölçme Araçlı Ölçme	n	\bar{x}	Ss	korelasyon	p
Ön Uygulama	52	82,58	15,18	0,840	0,001*
Son Uygulama	52	79,53	16,43		

*p<0,05

Tablo 4.6.1.1’de görüldüğü gibi Gazi Üniversitesinde ölçme aracı kullanılarak yapılan ölçme sonuçlarına bakıldığında ön uygulama-son uygulama sonuçları arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir (.84). Bu katsayı ölçme aracından elde edilen puanların oldukça yüksek bir kararlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Öğretim elemanlarının geleneksel yöntemle puanlamalarının kararlılığı da yine aynı yöntemle incelenmiş, elde edilen bulgular tablo 4.6.1.2’de gösterilmiştir.

Tablo 4.6.1.2. Gazi Üniversitesinde Yapılan “Uygulanagelen (Geleneksel) Ölçme Sonuçlarının” Ön Uygulama-Son Uygulama Sonuçları Arasındaki Tutarlılığı Gösterir İstatistik Tablosu

Uygulanagelen (Geleneksel) Ölçme	n	\bar{x}	ss	korelasyon	p
Ön Uygulama	52	85,19	15,65	0,779	0,001*
Son Uygulama	52	80,00	18,34		

*p<0,05

Tablo 4.6.1.2’de görüldüğü gibi uygulanagelen (geleneksel) yönteme dayalı olarak yapılan ölçme sonuçlarına bakıldığında ön uygulama-son uygulama sonuçları arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Uygulanagelen (Geleneksel) yönteme dayalı olarak yapılan ölçmede puanlama kararlılık katsayısının .78 olduğu görülmüştür.

Tablo 4.6.1.1. ve 4.6.1.2.’de yer alan bulgular, öğretim elemanlarının yaptıkları ölçmedeki tutarlılıkları için önemli bir kanıt oluşturmakla birlikte, geliştirilen ölçme aracının daha kararlı puanlara sahip olduğunu göstermektedir.

Güvenilirlik için elde edilmiş yukarıdaki iki kanıt, oluşturulup uygulanan ölçme aracının tutarlı ve kararlı ölçme yaptığını, dolayısıyla güvenilir olduğunu göstermektedir.

4.6.2. Ölçme Aracının Geçerliliğine İlişkin Bulgular

Ölçme aracının geçerliliğine ilişkin olarak kapsam geçerliliği, yapı geçerliliği, hedef dayanaklı geçerlilik ve her bir maddenin geçerliliğini incelemek amacıyla alt-üst grup madde ayırt ediciliği belirleme çalışmaları yapılmıştır. Yapı geçerliliği için temel bileşenler analizi uygulanmıştır. Aşağıda geçerlilik için elde edilen kanıtlar bildirilmiştir.

4.6.2.1. Kapsam Geçerliliği

Ölçme aracının kapsam geçerliliğini belirlemek amacıyla keman eğitimi, ölçme değerlendirme ve istatistik alanlarında uzman eğitimcilerle görüşülmüştür. Bu görüşmeler sırasında eğitimcilerin, ölçme aracının; içerik, ifade- anlatım, puanlama yönleri ile ilgili görüşleri alınarak, önerileri doğrultusunda gerekli olduğu düşünülen düzeltmeler yapılmıştır. Keman eğitimcileri, ölçme aracının kapsam bakımından, keman performansının ölçülmesi amacına yönelik ölçme yaptığı görüşünü bildirmişlerdir.

4.6.2.2 Yapı Geçerliliği

Ölçme aracının yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla temel bileşenler analizi uygulanmıştır. Tablo 4.6.2.2.1’de ölçme aracı maddeleri ve bu maddelerin faktör yükleri verilmektedir.

Tablo 4.6.2.2.1. Ölçme Aracının Yapı Geçerliliği Sonuçlarını Gösterir İstatistik Tablosu

Ölçüt Beceriler		Bileşen 1
1	Devam ettiği sınıfın programında yer alan gerekleri yerine getirme, etüt ve eseri düzeyine uygun seslendirme	,986
2	Etüt ve eserde yer alan sesleri doğru frekansta seslendirme	,980
3	Etüt ve eserde geçen pozisyon geçişlerini doğru gerçekleştirip bu pozisyonlarda temiz ses elde etme	,978
4	Pozisyon geçişinde ve yeni pozisyonda, tonda kalarak çalma	,978
5	Doğru bir duruş; kemani ve yayı doğru tutuş	,978
6	Simetrik yay kullanımı	,970
7	Etüt ve eserde geçen yay tekniklerini doğru ve etkili bir biçimde uygulama (Detache, Legato, Martele, Staccato, Spiccato)	,968
8	Etüt ve eseri metrik ve ritmik yapısına uygun seslendirme	,957
9	Etüt ve eseri doğru bir artikülasyonla seslendirme	,953
10	Etüt ve eseri bir bütünlük içinde seslendirme	,951
11	Etüt ve eseri güzel ve etkili bir ton ile seslendirme	,753
12	Etüt ve eserdeki müzikal çizgiyi yakalama ve doğru bir cümleme, eseri ait olduğu dönemin stil özelliklerine uygun seslendirme	,643
13	Etüt ve eseri gerçek hızına yakın bir hızda seslendirme	,629
14	Etüt ve eserde yer alan nüansları etkili bir biçimde uygulama	,493
15	Vibratoyu doğru ve etkili bir biçimde gerçekleştirme	,369
16	Öğrencinin dönem boyunca keman dersine göstermiş olduğu ilgi, titizlik ve verilen ödevlerin zamanında çalışılarak seslendirilmesi.	,348
Açıkladığı Varyansın Yüzdesi		70.54
Cronbach Alfa Katsayısı		.87

Tablo 4.6.2.2.1. incelendiğinde, ölçme aracının tek bir temel yapıyı ölçtüğü görülmüştür. Bu yapı, ölçme aracının geliştirilme amacı olan keman performansının ölçülmesidir. Ölçme aracının, keman performansının ölçülmesine ilişkin varyansın %70,54'ünü açıkladığı görülmüştür. Her bir maddenin ölçme aracının temel amacına yönelme güçlerini ya da başka bir ifade ile ölçme aracının genel amacına hizmet etme derecesini bildiren bileşen yükleri incelendiğinde bu değerlerin .98 ile .34 arasında değiştiği görülmüştür. Bu değerlerin -1,00 ile +1,00 arasında değiştiği ve (tüm maddelerin pozitif yönde ölçme yaptığı koşulda) kabul edilebilir faktör yükü alt sınırının 0,30 olduğu göz önünde bulundurulduğunda tüm faktör yüklerinin belirtilen sınırın oldukça üstünde oldu görülmüştür. Bu durum tüm maddelerin ölçme aracının genel amacı olan keman performansının ölçülmesi amacına yönelik ölçme yaptığını göstermektedir.

4.6.2.3. Hedef Dayanaklı Geçerlilik

Ölçme aracına başka bir geçerlilik kanıtı bulmak amacıyla geleneksel puanlama yöntemi ile olan ilişkisi incelenmiş elde edilen bulgular aşağıda sunulmuştur.

Uygulanagelen (geleneksel) puanlama yöntemi ile elde edilen puanlarla ölçme aracına dayalı olarak elde edilen puanlar arasındaki ilişki pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı ile incelenmiş ve aşağıdaki tablo 4.6.2.3’de bildirilen sonuçlar elde edilmiştir.

Tablo 4.6.2.3.1. Ölçme Aracı Kullanılarak Verilen Notlar İle Ölçme Aracı Kullanılmadan Verilen Notlar Arasındaki Korelasyon Tablosu

Ölçme Yöntemi	n	\bar{x}	ss	korelasyon	P
Uygulanagelen (Geleneksel) Ölçme	52	84,33	18,12	0,974	0,008*
Ölçme Aracı Ölçme	52	81,91	16,71		

*p<0,05

Tablodan 4.6.2.3’de görüldüğü gibi iki puanlama yöntemi arasında anlamlı bir ilişki olduğu (.97) belirlenmiştir. Bu sonucun, ölçme aracının güvenilirliği için önemli bir kanıt oluşturduğu söylenebilir ve bu durum ölçme aracının var olan bir yöntemle olan benzerliğini göstermesi açısından önemli bir kanıt olarak görülebilir.

4.6.2.4. Madde Geçerliliklerinin İncelenmesi

Her bir maddenin keman performansı bakımından üst grupta olduğu bilinen öğrencilerle alt grupta olduğu bilinen öğrencileri istatistiksel olarak ayırt edip edemediğinin belirlenmesi o maddenin ölçme aracının amacına uygun ölçme yapıp yapmadığının göstergesi olarak düşünülebilir. Bir başka ifadeyle bu durumun ortaya çıkarılması madde geçerliliklerinin ortaya çıkarılmasıdır. Bu amaçla 52 öğrenci test puanları bakımından % 27’lik alt ve üst gruba ayrılmıştır. Bu iki grup öğrencinin madde puanları bakımından birbirlerinden ayırt edilip edilemediğini belirlemek amacıyla tüm maddeler, bağımsız gruplar t testi tekniği uygulanarak karşılaştırılmıştır. Yapılan analizlere ilişkin bulgular aşağıda Tablo 4.6.2.4.1’de gösterilmiştir.

Tablo 4.6.2.4.1. Performans Ölçme Aracına Göre Belirlenen % 27'lik Alt ve Üst Grupların Her Bir Hedef Beceri Tarafından Ayırt Edilmesi İçin “t Testi” Tablosu

Hedef Beceri	Grup	n	\bar{x}	ss	t	sd	p
1	Üst	14	9,98	0,07	11,33	26	0,000*
	Alt	14	6,82	1,04			
2	Üst	14	9,90	0,14	12,81	26	0,000*
	Alt	14	5,79	1,19			
3	Üst	14	11,34	4,94	4,01	26	0,001*
	Alt	14	5,20	2,88			
4	Üst	14	4,92	0,09	10,32	26	0,000*
	Alt	14	3,06	0,67			
5	Üst	14	4,92	0,08	13,57	26	0,000*
	Alt	14	2,92	0,54			
6	Üst	14	5,62	1,81	2,88	26	0,008*
	Alt	14	3,89	1,33			
7	Üst	14	6,66	2,50	2,04	26	0,53
	Alt	14	4,97	1,83			
8	Üst	14	4,89	0,14	11,42	26	0,000*
	Alt	14	3,07	0,58			
9	Üst	14	4,91	0,10	12,07	26	0,000*
	Alt	14	2,94	0,60			
10	Üst	14	9,94	0,11	14,52	26	0,000*
	Alt	14	5,62	1,11			
11	Üst	14	3,01	1,08	2,84	26	0,009*
	Alt	14	1,91	0,97			
12	Üst	14	2,96	0,99	2,90	26	0,008*
	Alt	14	1,90	0,94			
13	Üst	14	2,45	0,06	11,12	26	0,000*
	Alt	14	1,48	0,36			
14	Üst	14	2,39	0,14	13,18	26	0,000*
	Alt	14	1,22	0,30			
15	Üst	14	4,91	0,16	12,93	26	0,000*
	Alt	14	2,46	0,69			
16	Üst	14	10	0,00	7,23	26	0,000*
	Alt	14	5,86	2,14			

*p<0.05

Tablo 4.6.2.4.1’de görüldüğü gibi yapılan analiz sonucunda 7. madde dışında tüm maddelerin alt ve üst grubu yeterli derecede ayırt ettiği bulunmuştur. 7. madde alt ve üst grubu yeterli derecede ayırt etmemesine rağmen, maddenin göreceli önemi ve temel bileşen analizi sonucunda aldığı yüksek yük nedeniyle ölçme aracında kalmasına karar verilmiştir.

Bu maddenin alt ve üst grubu yeterince ayırt edememesinin, öğretim elemanlarının yay tekniklerinin uygulanmasındaki doğru davranışlar konusunda farklı görüşlere sahip olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Yukarıdaki kanıtlar göz önünde bulundurulduğunda ölçme aracının oldukça yüksek geçerliliğe sahip bir şekilde ölçme yaptığı görülmektedir.

4.6.3. Ölçme Aracının Uygulanabilirliği

Oluşturulan ölçme aracının geniş gruplarda uygulanabilirliğini, yaygın olarak kullanılabilirliğini ve taşrada işlevini yerine getirip getirmediğini belirlemek amacıyla, geliştirilen ölçme aracı ile Türkiye çapında belirlenen geniş bir örneklem üzerinde veri toplama çalışması yapılmıştır. Bu çerçevede uygulanagelen (geleneksel) yönteme dayanan puanlamalar ile yeni geliştirilen ölçme aracına dayanan puanlamalar arasındaki ilişki incelenmiş ve elde edilen bulgular tablo 4.6.3.1’de bildirilmiştir.

Tablo 4.6.3.1. Örneklem Grubunun “Uygulanagelen (Geleneksel) Ölçme” Sonuçları İle “Ölçme Araçlı Ölçme” Sonuçları Arasındaki Tutarlılığı Gösterir İstatistik Tablosu

Ölçme Yöntemi	n	\bar{x}	ss	korelasyon	p
Uygulanagelen (Geleneksel) Ölçme	330	69,68	18,31	0,872	0,001*
Ölçme Araçlı Ölçme	330	67,10	16,75		

*p<0,05

Tablo 4.6.3.1’de görüldüğü gibi örneklem grubundan elde edilen sonuçlara bakıldığında uygulanagelen ölçme sonuçları ile ölçme aracı kullanılarak yapılan ölçme sonuçları arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir (.87). Bu sonuca dayanarak ölçme aracının uygulanagelen yönteme alternatif olarak kullanılabileceği söylenebilir.

4.7. “Keman Öğretim Elemanlarının, Oluşturulan Ölçme Aracı İle İlgili Görüşleri”ne İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Yeni geliştirilen ölçme aracının keman öğretim elemanları tarafından final sınavında uygulanmasının ardından uygulamış oldukları ölçme aracı ile ilgili görüşlerini almak amacıyla veri toplama çalışması yapılmıştır. Bu çerçevede öğretim

elemanlarının ölçme aracının kullanımına ilişkin görüşleri incelenmiş ve elde edilen bulgular tablo 4.7.1’de verilmiştir.

Tablo 4.7.1. Keman Öğretim Elemanlarının Yeni Geliştirilen Ölçme Aracının Kullanımına Yönelik Görüşlerini Gösterir İstatistik

Soru No	GÖRÜŞLER Ölçme Aracı;	n	ss	\bar{x}	(1) Hiç Katılmıyorum		(2) Orta Derecede Katılıyorum		(3) Tamamen Katılıyorum	
					f	%	f	%	f	%
1	Sınavın işleyişine olumlu yönde katkı sağlamaktadır	23	0,34	2,87	0	0	3	13,0	20	87,0
2	Öğrenci performansını belirlemede yeterlidir.	23	0,47	2,70	0	0	7	30,4	16	69,6
3	Amacına hizmet etmektedir	23	0,39	2,83	0	0	4	17,4	19	82,6
4	Daha nesnel bir değerlendirmeye olanak sağlamaktadır	23	0,42	2,78	0	0	5	21,7	18	78,3
5	Öğrenci performansını daha gerçekçi değerlendirmeyi sağlamaktadır.	23	0,47	2,70	0	0	7	30,4	16	69,6
6	Öğrenciye, geribildirim verilebilmesine katkı sağlamaktadır.	23	0,49	2,65	0	0	8	34,8	15	65,2
7	Ölçmeyi daha sistematik hâle getirmektedir.	23	0,39	2,83	0	0	4	17,4	19	82,6
8	Ölçme değerlendirmenin daha geçerli olmasını sağlamaktadır.	23	0,42	2,78	0	0	5	21,7	18	78,3
9	Ölçme değerlendirmenin daha güvenilir olmasını sağlamaktadır.	23	0,57	2,65	1	4,3	6	26,1	16	69,6
10	Sınavlarda uygulanmak için yeterince kullanışlıdır.	23	0,51	2,57	0	0	10	43,5	13	56,5

Tablo 4.7.1’de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının, ölçme aracı; “sınavın işleyişine olumlu katkı sağlamaktadır” görüşüyle ilgili bulguların ortalaması 2,87 bulunmuştur. Öğretim elemanlarının, % 13’ü “Orta derecede katılıyorum”, % 87’si “Tamamen katılıyorum” yönünde görüş bildirmiştir. “Hiç katılmıyorum” seçeneği hiçbir keman eğitimcisi tarafından işaretlenmemiştir.

Öğretim elemanlarının, ölçme aracı; “öğrenci performansını belirlemede yeterlidir” görüşüyle ilgili bulguların ortalaması 2,70 bulunmuştur. Öğretim elemanlarının, % 30,4’ü “Orta derecede katılıyorum”, % 69,6’sı “Tamamen katılıyorum” yönünde görüş bildirmiştir. “Hiç katılmıyorum” seçeneği hiçbir keman eğitimcisi tarafından işaretlenmemiştir.

Öğretim elemanlarının, ölçme aracı; “amacına hizmet etmektedir” görüşüyle ilgili bulguların ortalaması 2,83 bulunmuştur. Öğretim elemanlarının, % 17,4’ü “Orta derecede katılıyorum”, % 82,6’sı “Tamamen katılıyorum” yönünde görüş bildirmiştir. “Hiç katılmıyorum” seçeneği hiçbir keman eğitimcisi tarafından işaretlenmemiştir.

Öğretim elemanlarının, ölçme aracı; “daha nesnel bir değerlendirmeye olanak sağlamaktadır” görüşüyle ilgili bulguların ortalaması 2,78 bulunmuştur. Öğretim elemanlarının, % 21,7’si “Orta derecede katılıyorum”, % 78,3’ü “Tamamen katılıyorum” yönünde görüş bildirmiştir. “Hiç katılmıyorum” seçeneği hiçbir keman eğitimcisi tarafından işaretlenmemiştir.

Öğretim elemanlarının, ölçme aracı; “öğrenci performansını daha gerçekçi ölçmeyi sağlamaktadır” görüşüyle ilgili bulguların ortalaması 2,70 bulunmuştur. Öğretim elemanlarının, % 30,4’ü “Orta derecede katılıyorum”, % 69,6’sı “Tamamen katılıyorum” yönünde görüş bildirmiştir. “Hiç katılmıyorum” seçeneği hiçbir keman eğitimcisi tarafından işaretlenmemiştir.

Öğretim elemanlarının, ölçme aracı; “öğrenciye geribildirim verilebilmesine katkı sağlamaktadır” görüşüyle ilgili bulguların ortalaması 2,65 bulunmuştur. Öğretim elemanlarının, % 34,8’i “Orta derecede katılıyorum”, % 65,2’si “Tamamen katılıyorum” yönünde görüş bildirmiştir. “Hiç katılmıyorum” seçeneği hiçbir keman eğitimcisi tarafından işaretlenmemiştir.

Öğretim elemanlarının, ölçme aracı; “ölçmeyi daha sistematik hâle getirmektedir” görüşüyle ilgili bulguların ortalaması 2,83 bulunmuştur. Öğretim elemanlarının, % 17,4’ü “Orta derecede katılıyorum”, % 82,6’sı “Tamamen katılıyorum” yönünde görüş bildirmiştir. “Hiç katılmıyorum” seçeneği hiçbir keman eğitimcisi tarafından işaretlenmemiştir.

Öğretim elemanlarının, ölçme aracı; “ölçme değerlendirmenin daha geçerli olmasını sağlamaktadır” görüşüyle ilgili bulguların ortalaması 2,78 bulunmuştur. Öğretim elemanlarının, % 21,7’si “Orta derecede katılıyorum”, % 78,3’ü “Tamamen

katılıyorum” yönünde görüş bildirmiştir. “Hiç katılmıyorum” seçeneği hiçbir keman eğitimcisi tarafından işaretlenmemiştir.

Öğretim elemanlarının, ölçme aracı; “ölçme değerlendirmenin daha güvenilir olmasını sağlamaktadır” görüşüyle ilgili bulguların ortalaması 2,65 bulunmuştur. Öğretim elemanlarının, % 4,3’ü “Hiç katılmıyorum”, % 30,4’ü “Orta derecede katılıyorum”, % 69,6’si “Tamamen katılıyorum” yönünde görüş bildirmiştir. Olumsuz görüş bildiren öğretim elemanı ankete, ölçmenin güvenilirliğinin ölçmeyi yapan kişilerin yeterliliğiyle ilgili olduğu görüşünü bildiren bir not eklemiştir.

Öğretim elemanlarının, ölçme aracı; “sınavlarda uygulanmak için yeterince kullanışlıdır” görüşüyle ilgili bulguların ortalaması 2,57 bulunmuştur. Öğretim elemanlarının, % 43,5’i “Orta derecede katılıyorum”, % 56,5’i “Tamamen katılıyorum” yönünde görüş bildirmiştir. “Hiç katılmıyorum” seçeneği hiçbir keman eğitimcisi tarafından işaretlenmemiştir.

Bu bulgulardan hareketle yeni geliştirilen ölçme aracını uygulayan öğretim elemanlarının tamamının ölçme aracı ile ilgili olumlu görüşlere sahip olduğu söylenebilir. Ölçme aracının keman performansını ölçmede yeterli olduğu, sınavın işleyişine olumlu katkı sağladığı, daha nesnel ve gerçekçi bir ölçme yapmaya olanak ve öğrenciye geribildirim verilmesine katkı sağladığı, sınavlarda uygulanmak için yeterince kullanışlı bulunduğu belirlenmiştir. Yapılan istatistiksel analizler sonucunda yüksek oranda geçerli ve güvenilir bulunan ölçme aracının, ölçme aracını uygulayan öğretim elemanları tarafından da daha geçerli ve daha güvenilir bir ölçmeye olanak sağladığı görüşüne sahip oldukları görülmüştür.

BÖLÜM V

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma bulgularına ve yorumlarına dayalı olarak varılan sonuçlar ve öneriler yer almaktadır. Sonuçlar alt problemlerin sırasına göre sunulmuştur.

5.1. Sonuçlar

Araştırmada varılan sonuçlar şunlardır:

5.1.1. “Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Keman Eğitimi Yarıyıl Sonu Sınavlarında Öğretim Elemanları Tarafından Uygulanan Ölçme Yöntemleri”ne İlişkin Sonuçlar

Bu araştırmada kapsanan Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarının tümünde keman eğitimi yarıyıl sonu sınavları tek bir öğretim elemanı tarafından bireysel olarak değil, bir kurul ya da jüri tarafından gerçekleştirilmektedir.

Keman öğretim elemanları; yerli ve yabancı standart performans ölçme araçlarını izleyememekte ve performans ölçme işleminde bu tür standart performans ölçme araçlarından yararlanmamaktadırlar.

Keman öğretim elemanlarının bir kısmı, zaman zaman performans ölçümünde kendi geliştirdikleri yazılı bir ölçme aracından yararlanmış olduklarını belirtmelerine rağmen şu anda MEABD’lerde herhangi bir ölçme aracı kullanmadan, uygulanagelen (geleneksel) yöntemlerden yararlanılarak ölçme yapılmaktadır.

5.1.2.“ Keman Eğitiminde Farklı Liselerden Gelen Öğrencilere Uygulanan Performans Ölçme Yöntemleri Arasındaki Farklar”’a İlişkin Sonuçlar

Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında (MEABD) Anadolu güzel sanatlar liselerinden (AGSL) gelen keman öğrencileri için farklı bir öğretim programı uygulanmamaktadır.

AGSL’lerden gelen öğrenciler ile diğer liselerden gelen öğrencilerin performans ölçümünde aynı hedef beceriler gözlenip ölçülmektedir. Her öğrencinin performansı kendi sınıfı düzeyinde, kendi içinde ölçülmektedir.

5.1.3. “Keman Eğitiminde Yarıyıl Sonu Sınavlarında Öğretim Elemanlarının Kullandıkları Ölçme Yöntemlerini Belirleyen Ölçütler”’e İlişkin Sonuçlar

Keman öğretim elemanları, performans ölçümünde gözledikleri hedef becerilere ve yaşadıkları sorunlara farklı derecelerde önem vermektedirler.

Keman öğretim elemanları performans ölçümünde *“programın gereklerini yerine getirmiş olma düzeyi, sınav performansı ve dönem içi performans”* davranışlarına daha fazla önem vermektedir.

Keman öğretim elemanları, öğrenci performansını puanlarken en çok *“devam ettiği sınıfın gereklerini yerine getirememesi, seçilen etüt ve eserin düzeyi ve özelliklerine uygun seslendirilememesi, öğrencinin müziksel işitmedeki zayıflığı, öğrencinin derse karşı olan ilgisi, devamı, tutumu”* durumlarında sorun yaşamaktadırlar. *“Anadolu güzel sanatlar liselerinden gelen öğrencilerin kendi aralarındaki seviye farklılıkları ile diğer liselerden gelen öğrenciler arasındaki seviye farklılıkları”* öğretim elemanlarının puanlamasını etkilememektedir. Öğretim elemanları bu durumu sorun olarak görmemektedir.

Keman öğretim elemanları performans ölçümünde *“doğru-temiz çalma (intonasyon), keman çalmaya hazır bulunuşluk- doğru bir duruş ve tutuş, sağ el*

tekniki, sol el tekniği, eserin bir bütünlük içinde seslendirilmesi, güzel ve etkili bir ton” becerilerine daha fazla önem vermektedir.

Sınıflara göre performans ölçümünde gözlenen beceriler incelendiğinde; ilk sınıflarda duruş- tutuş ve davranış doğrulukları, intonasyon; sınıf ilerledikçe intonasyon, sol el ve sağ el tekniklerinin doğruluğu, yay tekniklerinin etkili bir biçimde uygulanması, artikülasyon, teknik pasajlardaki rahatlık, bütünlük, müzikal ifade, hız ve nüans becerileri ön plana çıkmıştır.

5.1.4. “Keman Öğretim Elemanlarının “Yaptıkları Ölçmenin Niteliği ve Niceliği” İle İlgili Görüşleri”ne İlişkin Sonuçlar

Keman öğretim elemanları yaptıkları ölçmede, çeteleme veya dereceleme gibi ölçekleri kullanmamakta ve performans ölçümünde, çeteleme veya dereceleme gibi ölçekleri kullanmadan nesnel bir ölçme yapılabileceği görüşündedir.

Keman öğretim elemanları yaptıkları ölçmede, “ölçme- değerlendirmenin” gereği olan “geçerlik”, “güvenilirlik” ve “kullanışlılık” ilkelerinin sağlandığı görüşündedir.

Keman öğretim elemanları performans ölçümünün sistematik, güvenilir, geçerli ve kullanışlı hâle getirilmesinde sistematik bir ölçme aracının geliştirilerek kullanılmasının yararlı olduğu görüşündedir.

Keman öğretim elemanları performans ölçümünün kaydedilmesinin gerekliliği ve kaydedilen sınav performansının yeniden gözlenmesinin ölçmenin geçerliliği ve güvenilirliğini sağladığı görüşündedir.

5.1.5. “Keman Öğretim Elemanlarının Görüşlerinden Hareketle Oluşturulan Ölçme Aracı”na İlişkin Sonuçlar

Oluşturulan ölçme aracı program boyutu, sınav performans boyutu (teknik boyut ve müzikal boyut olmak üzere iki bölüme ayrılmıştır) ve dönem içi performans boyutu olmak üzere üç ana boyuttan oluşmakta, on bir alt boyutu ölçmek amacıyla belirlenen on altı hedef beceriyi kapsamaktadır.

5.1.6. “Oluşturulan Ölçme Aracının, Uygulama Verileri Işığında, Ortaya Çıkan Teknik Nitelikleri”ne İlişkin Sonuçlar

Elde edilen bulgular ışığında, keman performansını yüksek güvenilirlik düzeyinde, tutarlı ve kararlı ölçebilen bir ölçme aracı geliştirilmiştir.

Ölçme aracı kullanılarak, oldukça yüksek geçerliliğe sahip bir şekilde ve amacına uygun ölçme yapılabildiği sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra öğretim elemanlarının yay tekniklerinin uygulanmasındaki doğru davranışlar konusunda farklı görüş ve uygulamalara sahip olduğu sonucuna da ulaşılmıştır.

Ölçme aracı taşradaki üniversitelerde de işlevini yerine getirmekte ve uygulanagelen yöntem alternatif olarak kullanılabilir bir nitelik taşımaktadır.

5.1.7. “Keman Öğretim Elemanlarının, Oluşturulan Ölçme Aracı İle İlgili Görüşleri”ne İlişkin Sonuçlar

Keman öğretim elemanlarının görüşleri, ölçme aracının; keman performansını ölçmede yeterli olduğu, sınavın işleyişine olumlu katkı sağladığı, daha nesnel ve gerçekçi bir ölçme yapmaya olanak sağladığı, öğrenciye geribildirim verilmesine katkı sağladığı, sınavlarda uygulanmak için yeterince kullanışlı olduğu şeklindedir.

Yüksek oranda geçerli ve güvenilir bulunan ölçme aracının, ölçme aracını uygulayan öğretim elemanları tarafından da daha geçerli ve güvenilir bir ölçmeye olanak sağladığı görüşünü taşıdığı belirlenmiştir.

5.2. ÖNERİLER

Araştırmanın bu sonuçlarından hareketle geliştirilen öneriler şunlardır:

- Bu araştırmada keman performans ölçümü için oluşturulup geliştirilen ölçme aracı Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında (MEABD) bireysel keman eğitimi yarıyıl sonu sınavlarında kullanılmalıdır. Bu sayede söz konusu ölçme işleminin daha nesnel, geçerli, güvenilir, tutarlı ve sistematik hâle getirilebileceği göz önünde bulundurulmalıdır.
- Keman eğitimine ilişkin performans ölçümünde ölçme aracının kullanılmasının, öğretim elemanının kullandığı öğretim yöntem ve tekniklerini gözden geçirmesine olanak sağlaması açısından önemli olduğu, bunun da keman eğitimini olumlu etkileyeceği göz önüne alınmalıdır.
- Keman eğitiminde ölçme aracı, öğrenci performansı ile ilgili geribildirimler sağlanması, öğrencideki eksikliklerin nasıl giderileceği sorusuna cevap bulunması gibi konularda öğretim elemanına sağladığı kolaylıklar açısından da önemsenmelidir.
- Ölçme aracının uygulanması sonucunda keman öğretim programında gerekli görülen değişiklikler yapılmalıdır.
- Özellikle yay tekniklerinin kapsadığı doğru davranışlar ve bunların uygulanması konusunun ayrı bir araştırma ile irdelenmesinde yarar görülmektedir.

- Yazılı ortak bir keman öğretim programı bulunmayan müzik eğitimi anabilim dallarında keman öğretim elemanları toplanarak bir öğretim programı oluşturmalı ve dönem içindeki keman eğitimi ve final sınavları ile ilgili ortak kararlar alınmalıdır.
- Ölçme aracı, özel yetenek sınavlarının ikinci aşama müziksel çalma boyutunda keman çalgısı ile sınava katılan öğrencilerin performans ölçümünde de kullanılabilir.
- Anadolu güzel sanatlar liseleri keman öğretim programı çözümlenerek performans ölçme aracı bu programa göre yeniden oluşturulabilir ve bu liselerdeki yarıyıl sonu keman sınavlarında da uygulanabilir.
- Oluşturulan ölçme aracı viyola sınavlarında aynen uygulanabilir.
- Viyolonsel ve kontrbas gibi yaylı çalgılara gerekli değişikliklerle uyarlanabilir.
- Diğer bireysel çalgı eğitimi dersleri için de bu performans ölçme aracından yararlanılarak yeni ölçme araçları oluşturulabilir.
- Ölçme aracı, uygulama yapılmayan diğer MEABD'lerde de uygulanıp sonuçlar karşılaştırılabilir.

KAYNAKÇA

AIRASIAN, Peter W. (2000). **Assessment in the Classroom A Concise Approach- Chapter 5 Performance Assessment. C. Walinsky, S. Boston.** United States: Second Edition, Prentice- Hall Inc. Upper Saddle River 07458.

AKBULUT, Efe. (1996). Keman Öğretim Programında Öngörülen Temel Hedeflerin Gerçekleşme Durumu. Erzurum. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi).

ALPAGUT, Uğur. (1997). “Çalgı Eğitiminde Performans İzleme Çizelgesi Yoluyla Hedeflerin Gerçekleştirilmesi Düzeyinin ve Sapmaların Belirlenmesi”. Müzik Eğitimi Sempozyumu (Yayınlanmamış Bildiri).

ALPAGUT, Uğur. (2004). “Keman Eğitiminde Kurul Önünde Gerçekleşen Sınavlarda Değerlendirmede Standardizasyon”. Isparta: Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu, Cilt:2, 417-430.

ASLANOĞLU, A. E. (2003). “Öğretimde Sunu Becerilerinin Değerlendirilmesinde Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubric) Kullanılmasına İlişkin Bir Araştırma”. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

BAYKUL, Yaşar. (2000). **Eğitimde ve Psikolojide Ölçme: Klasik Test Teorisi ve Uygulaması.** Ankara: ÖSYM Yayınları, Cem Web Ofset.

BERGEE, Martin J. (2003). *Faculty Interjudge Reliability of Music Performance Evaluation. Journal of Research in Music Education*, Volume 51, (2), 137-150.

DEMİREL, Özcan. (2003). **Eğitim Sözlüğü.** Ankara: İkinci Baskı, Pegem A Yayıncılık, Cantekin Matbaacılık.

DOHERTY, Diane Mary. (2000). “An Assessment Rubric for The Soprano Recorder”. United States- Massachusetts: University of Massachusetts. (Ph.D. Dissertation Abstract). <http://proquest.umi.com/pqdweb?did=732175201&sid=1&Fmt=2&clientld=41522&RQT=309&VName=PQD>

ELLIOTT, Stephen N. (1994). **Creating Meaningful Performance Assessments Fundamental Concepts**. Eric/ Osep Special Project.

ELLIOT, David J.,RAO, Doreen. (1990). *Musical Performance and Music Education*. Design for Arts in Education, **Proquest Educational Journals**, Volume 91, (5), 23-34.

ERICSON, Gertrud Anna. (1996). “Assessment of Schoolchildren’s Performance in Dance”. Uppsala Universitet (Sweden); 0903. (Fil.Dr Dissertation Abstract) <http://proquest.umi.com/pqdweb?did=739155501&sid=2&Fmt=2&clientld=41522&RQT=309&VName=PQD>

FARNUM, Stephen E. (1969). “The Farnum String Scale”. Minnesota: Hal Leonard Publishing Corporation.

GÖRSEV, Alper. (2001). Piyano Öğretmeninin Sahip Olduğu Eğitim Psikolojisi ve Ölçme Değerlendirme Bilgisi Alanlarına Yönelik Birikimin Piyano Eğitimine Yansımaları. Ankara. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

GÜNAY, Edip. (1973). *Yaylı Çalgı Öğretiminde Bir Grup Özel Hedefler, İki Örnek Hedefin Davranışlara Çevrilmeleri ve Bu Davranışları Ölçebilecek Ölçü Araçları*. **Filarmoni Dergisi**, (83), 14,15. (84),20-23.

GÜNAY, Edip. (1989). *Müzik Öğretiminde Yöntem ve Değerlendirme (Bildiri)*. Türk Eğitim Derneği VII. Öğretim Toplantısı.

HEWITT, Michael P. (2002). *Self Evaluation Tendencies of Junior High Instrumentalists*. **Journal of Research in Music Education**. Volume 50, (3), 215-226.

MEHRENS, William A.,LEHMANN, Irvin J. (1987). **Using Standardized Tests in Education**. New York: Fourth Edition, Publishing Inc. Michigan State University.

MEHRENS, William A.,LEHMANN, Irvin J. (1991). **Measurement and Evaluation in Education and Psychology**. Fourth Edition, Harcourt Brace Collage Publishers, USA.

MCCLUNG, Alan Clark. (1996). “ A Descriptive Study of Learning Assessment and Grading Practices in the High School Choral Music Performance Classroom’”. The Florida State University; 0071. (PH.D. Dissertation Abstract) <http://proquest.umi.com/pqdweb?did=739306801&sid=4&Fmt=2&clientld=41522&RQT=309&VName=PQD>

NİTKO, Anthony J. (1996). **Educational Assessment of Students**. New Jersey: Prentice- Hall Inc. Upper Saddle River 07458.

ÖZDOĞAN, Cengizhan. (1999). “GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda Piyano Öğretim Elemanlarının Piyano Eğitiminin 1. Yılında Ulaşılması Amaçlanan Performansın Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Görüş ve Önerileri’”. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

ÖZGÜVEN, İ. Ethem. (1999). **Psikolojik Testler**. Ankara: Psikolojik Danışma, Rehberlik ve Eğitim Merkezi. Sistem Ofset.

ÖZTOSUN, Öznur, AKGÜL BARIŞ, Dolunay. (2004). “Bireysel Çalgı Eğitimi I (Keman) Dersi Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeylerinin Belirlenmesi’”. Isparta: Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu, Cilt:2, 350- 359.

POPHAM, W. James. (1998). **Classroom Assessment What Teachers Need to Know**. London: Second Edition, IOX Assessment Associates.

SCHLEUTER, Stanley L. (1996). **A Sound Approach to Teaching Instrumentalist**. New York: Second Edition, Schirmer Books, An Imprint of Simon& Schuster Macmillan, Prentice Hall International.

SÖNMEZ, Veysel. (2001). **Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı**. Ankara: Geliştirilmiş Dokuzuncu Baskı, Anı Yayıncılık, Kozan Ofset.

SYLLABUS OF EXAMINATIONS PIANO& BOWED STRINGS. (2003-2004). Associated Board of the Royal Schools of Music.

TEBİŞ, Cansevil. (2004). “Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Programlarındaki Yaylı Çalgı Öğretimine İlişkin Sınama- Ölçme- Değerlendirme Durumlarının İncelenmesi”. Isparta: Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu, Cilt:2, 492-501.

TEKİN, Halil. (2003). **Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme**. Ankara: Onbeşinci Baskı, Yargı Basım Yayım Ltd. Şirketi.

TEKİNDAL, Satılmış. (2002). **Okullarda Ölçme ve Değerlendirme Yönetimleri**. Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi.

TUFAN, Selmin, ÖZDOĞAN, Cengizhan. (1997). “Piyano Eğitiminin I. Yılında Ulaşılması Amaçlanan Performansın Ölçme ve Değerlendirilmesi”. Müzik Eğitimi Sempozyumu. (Yayınlanmamış Bildiri).

UÇAN, Ali. (1977). *Uygulamalı Keman Eğitiminde Psiko- Motor Becerilerin ve Ürünlerinin Ölçülmesi*. **Filarmoni Dergisi**, Yıl 12 (125), 17-25.

UÇAN, Ali. (1982). “Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci Yıl Programının Değerlendirilmesi”. Ankara. Hacettepe Üniversitesi Mezuniyet Sonrası Eğitimi Fakültesi (Yayınlanmış Doktora Tezi).

UÇAN, Ali. (1987). *Müzik Eğitiminde Performans Testlerinin Yeri, Önemi ve Kullanımı*. **Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt:3 (1), 287- 307.

UÇAN, Ali. (1997). **Müzik Eğitimi Temel Kavramlar- İlkeler- Yaklaşımlar**. Ankara: Genişletilmiş İkinci Basım, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Adalet Matbaası.

UÇAN, Ali. (2000). *Müzik Eğitiminde Hedeflerin ve Hedef Davranışların Sınıflandırılması*. **S.D.Ü. Burdur Eğitim Fakültesi Dergisi**, Yıl:1 (1), 35-54.

UÇAN, Ali. (2002). *Eğitimde Program Çözümleme*. **İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt:3 (4), 115- 150.

YAMPOLSKY, Michele Resh. (2001). “Performance- Based Assessment and its Impact on Instruction and the Role of The Music Educator.” Columbia University Teachers Collage; 0055, <http://proquest.umi.com/pqdweb?did=728933531&sid=lendFmt=2&clientId=41522&RQT=309&Vname=PQD>

YAYLA ATAK Ayşegül. (2003). “Müziksel Yeteneğin Ölçümü”. Ankara. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi).

EKLER

EK 1**Öğretim Elemanlarının Ölçme Yöntemlerine İlişkin Görüş Anketi**

YÖNERGE

Bu anket, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Doktora Programında yürütülmekte olan **Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim/Anasanat Dallarında Keman Eğitiminde Düzey Belirleme Amaçlı Performansın Ölçülmesi** isimli doktora tezine ilişkin verilerin bir kısmını toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Anket, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında yapılan yarıyıl sonu sınavlarında kullanılmak üzere yazılı bir ölçme aracı oluşturulması amacıyla hazırlanmıştır. Anket, 2003–2004 eğitim-öğretim yılında örneklem grubu olarak belirlenen bölümlerde görev yapmakta olan keman öğretim elemanlarına uygulanmaktadır.

Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm anketi dolduran öğretim elemanlarına ait kişisel bilgileri kapsamaktadır. İkinci bölümdeki sorular 3 alt bölümde ele alınmıştır. Bunlar; performans ölçme aracı kullanımına, performans ölçme sürecine ve mevcut ölçmenin nitelik ve niceliğine ilişkin görüşleri almaya yöneliktir.

Ankete vereceğiniz gerçekçi ve içtenlikli yanıtlar araştırmaya büyük katkı sağlayacağından, ilginiz ve titizliğiniz için şimdiden teşekkür eder saygılarımı sunarım.

Esra DALKIRAN
Araştırma Görevlisi

Kişisel Bilgiler

Aşağıdaki sorulara, cevaplarınızı uygun yere yazarak ve çarpı (X) işareti koyarak cevap veriniz.

1.Cinsiyetiniz?

() Kadın () Erkek

2.En son öğrenim düzeyiniz?

() Lisans () Yüksek Lisans () Doktora () Sanatta Yeterlilik

3.Görevli olduğunuz kurum?

4.Ünvanınız?

• Üniversite	:	Profesör	()
• Fakülte	:	Doçent	()
• Bölüm	:	Yardımcı Doçent	()
• Anabilim Dalı	:	Öğretim Görevlisi	()
		Okutman	()
		Araştırma Görevlisi	()

5.Kıdeminiz?

- 0 – 5 yıl ()
- 6 – 10 yıl ()
- 11 – 15 yıl ()
- 16 – 20 yıl ()
- 21 – 25 yıl ()
- 26 – daha fazla ()

A, B ve C bölümlerindeki sorulara vereceğiniz yanıtlar aşağıdaki ifadeleri ve sayısal değerleri içermektedir. Soruları yanıtlarken size uygun düşen sayısal değer yanındaki paranteze çarpı (X) işareti koyunuz..

Tamamen (5)	Çok (4)	Orta (3)	Az (2)	Hiç (1)

A. Performans Ölçme Aracı Kullanımına İlişkin Sorular

1.Keman eğitiminde performans ölçme amacıyla oluşturulmuş yerli ve yabancı performans ölçme araçlarını ne derecede izleyebiliyorsunuz?

5() 4() 3 () 2() 1()

2.Keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansını ölçerken yerli/yabancı, geçerliği ve güvenilirliği olan yazılı- standart bir performans ölçme aracından ne derecede yararlanmaktasınız?

5() 4() 3 () 2() 1()

Yararlandığınız standart ölçme aracının adını yazınız:

3.Keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansını ölçerken kendi geliştirdiğiniz yazılı bir ölçme aracından ne derecede yararlanmaktasınız?

5() 4() 3 () 2() 1()

4.Kendi geliştirdiğiniz ölçme aracını kullanıyorsanız yapısal içeriği hakkında kısaca bilgi veriniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.Keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansını ölçerken herhangi yazılı bir ölçme aracı kullanmaksızın izlenen yöntemlerden ne derecede yararlanmaktasınız?

5() 4() 3 () 2() 1()

B. Yarıyıl Sonu Sınavlarında Performans Ölçme Süreci İle İlgili Sorular

6.Keman eğitiminde yarıyıl sonu sınavlarını nasıl yapmaktasınız?

- () Kendim, tek başıma (Bireysel olarak)
- () Keman öğretim elemanları ile birlikte
- () Yaylı çalgı öğretim elemanları ile birlikte
- () Diğer öğretim elemanları ile birlikte

7.Keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansını ölçerken aşağıdaki davranışlara (özelliklere) verdiğiniz önem derecelerini belirtiniz.

<i>Dönem içindeki performansına göre</i>	5()	4()	3()	2()	1()
<i>Sınavdaki performansına göre</i>	5()	4()	3()	2()	1()
<i>Devamlılık – devamsızlığına göre</i>	5()	4()	3()	2()	1()
<i>Derse olan ilgisine göre</i>	5()	4()	3()	2()	1()
<i>Diğer öğrencilerle olan seviye farkına göre</i>	5()	4()	3()	2()	1()
<i>Programın gereklerini yerine getirmiş olma düzeyine göre</i>	5()	4()	3()	2()	1()
<i>Başka (Varsa lütfen belirtiniz.)</i>	5()	4()	3()	2()	1()

Tamamen (5)	Çok (4)	Orta (3)	Az (2)	Hiç (1)

8.Yarıyıl sonu sınavlarında yaptığınız ölçmede aşağıdakileri puanlarken yaşadığınız sorunlar ne derecede önemlidir?

- a) Genel seviye farkı
(A.G.S. Lise kökenli öğrenciler ile diğer lise kökenli öğrenciler arasındaki) 5()4()3()2()1()
- b) Seçilen etüt ve eserin düzeyi, özelliklerine uygun seslendirilememesi 5()4()3()2()1()
- c) Öğrencinin derse karşı olan ilgisi, devamı, tutumu 5()4()3()2()1()
- d) Öğrencinin fiziksel yetersizliği 5()4()3()2()1()
- e) Öğrencinin müziksel işitmedeki zayıflığı 5()4()3()2()1()
- f) Devam ettiği sınıfın gereklerini yerine getirememesi 5()4()3()2()1()
- g) Sınavlardaki eşlik sıkıntısı 5()4()3()2()1()
- h) Başka (Varsa lütfen belirtiniz.) 5()4()3()2()1()

9.Keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansını ölçerken aşağıdaki yeterlikler genel olarak ne derecede önemlidir?

- a) Keman çalmaya hazır bulunuşluk, doğru bir duruş ve tutuş 5() 4() 3() 2() 1()
- b) Sağ el tekniği 5() 4() 3() 2() 1()
- c) Sol el tekniği 5() 4() 3() 2() 1()
- d) Doğru-temiz çalma (Intonasyon) 5() 4() 3() 2() 1()
- e) Güzel ve etkili bir ton 5() 4() 3() 2() 1()
- f) Eserin gerçek hızında seslendirilmesi 5() 4() 3() 2() 1()
- g) Eserde yer alan nüansların doğru uygulanması 5() 4() 3() 2() 1()
- h) Eserin bir bütünlük içerisinde seslendirilmesi 5() 4() 3() 2() 1()
- ı) Başka (Varsa lütfen belirtiniz.) 5() 4() 3() 2() 1()

10.Keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansını ölçerken 9. sorudaki yeterlikler sınıflara göre hangi derecede önemlidir?

I. Sınıf	II. Sınıf	III. Sınıf	IV. Sınıf
a) 5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()
b) 5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()
c) 5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()
d) 5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()
e) 5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()
f) 5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()
g) 5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()
h) 5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()
ı) 5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()	5()4()3()2()1()

C. Ölçmenin Nitelik ve Niceliğine İlişkin Sorular

11.Yaptığınız ölçmede "çeteleme" veya "dereceleme" gibi ölçekler ne derecede yer alıyor?

5() 4() 3() 2() 1()

12.Performans ölçmede çeteleme, dereceleme vb. bir ölçekten yararlanmaksızın nesnel (nesnel) ve istatistiksel işlemlere elverişli bir ölçüm yapmak ne derecede mümkündür?

5() 4() 3() 2() 1()

13.Yaptığınız ölçmede "ölçme ve değerlendirme" gereği olan "geçerlik", "güvenilirlik" ve "kullanışlılık" ilkeleri ne derecede sağlanmaktadır?

5() 4() 3() 2() 1()

Tamamen (5)	Çok (4)	Orta (3)	Az (2)	Hiç (1)

14. Geliştirilecek sistematik bir ölçme aracı ile keman eğitiminde yapılan yarıyıl sonu sınavlarında performans ölçümü ne derecede sistematik, güvenilir, geçerli ve kullanışlı duruma getirilebilir?

5 () 4 () 3 () 2 () 1 ()

15. Sistematik, güvenilir, geçerli ve kullanışlı bir performans ölçme aracı sınav yönteminin düzenli olarak kullanılması ne derece yararlıdır?

5 () 4 () 3 () 2 () 1 ()

16. Yarıyıl sonu sınavlarında öğrenci performanslarının kaydedilmesi yönteminin kullanılmasının gerekliliğine ve yararlılığına ne derecede katılmaktasınız?

5 () 4 () 3 () 2 () 1 ()

17. Sınav performansının kaydedilmesi ve gerektiğinde ölçmenin geçerliği ve güvenilirliğinin sağlanmasında, kayıttan yeniden gözlenmesine ne derecede katılmaktasınız?

5 () 4 () 3 () 2 () 1 ()

18. Yaptığınız yarıyıl sonu sınavlarında çeteleme ve dereceleme ölçekleri dışında başka bir ölçekle gözlenmeyi gerektiren davranışlar (özellikler) var mıdır? Varsa bunları ne tür bir ölçekle ölçmeyi düşündünüz?

.....

.....

.....

.....

.....

EK 2

Yapılandırılmış Görüşme Formu

GÖRÜŞME

Görüşme, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Doktora Programında yürütülmekte olan Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim/Anasanat Dallarında Keman Eğitiminde Düzey Belirleme Amaçlı Performansın Ölçülmesi isimli doktora tezine ilişkin verilerin bir kısmını toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Görüşme, Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında yapılan yarıyıl sonu sınavlarında yazılı bir ölçme aracının belirlenip oluşturulması amacıyla yöneliktir.

Esra DALKIRAN

Arş. Gör.

GÖRÜŞME SORULARI

Keman Eğitimine İlişkin Sorular

1. YÖK'ün hazırlayıp göndermiş olduğu "Tanımsal Program"ın dışında anabilim dalınızca, zümrenizce veya kendinizce hazırlanmış yazılı bir keman öğretim programınız var mıdır?
2. Güzel Sanatlar Liselerinden gelen öğrenciler ile diğer liselerden gelen öğrenciler için farklı bir program uygulama ihtiyacı duyuyor musunuz? Böyle bir ihtiyaç karşısında Güzel Sanatlar Liselerinden gelen öğrenciler için nasıl bir program uyguluyorsunuz?
3. Güzel Sanatlar Liselerinden gelen öğrencileri öğretim yılı başında dinleyip buldukları seviyeden başlayan bir eğitim uyguluyor musunuz? Ya da bu öğrencileri seviyeleri ne olursa olsun temelden ele alıp eğitmeye mi başlıyorsunuz?
4. Güzel Sanatlar Liselerinden gelen öğrenciler ile diğer liselerden gelen öğrenciler için eser ve etüt seçiminde nelere dikkat ettiğinizi kısaca anlatır mısınız?

Öğrenci Performansının Ölçümüne İlişkin Sorular

5. Sınavlar için zorunlu etüt ve eserler belirliyor musunuz, sınav programınızda dizi-arpejlere yer veriyor musunuz?
6. Öğrencilerin performanslarını ölçerken, genel liselerden gelen öğrenciler ile güzel sanatlar liselerinden gelen öğrencilerde aradığınız davranış ölçütleri değişiyor mu?
7. Performans ölçme işleminizi ve bu işlemde nelere dikkat ettiğinizi kısaca anlatır mısınız?
8. Güzel Sanatlar Liselerinden gelen öğrencilerin kendi aralarındaki seviye farklılıkları ile bu öğrencilerin diğer liselerden gelen öğrencilerle olan seviye farklılıkları gözleminizi ve puanlamınızı nasıl etkiliyor?

EK 3a
Bireysel Çalgı Eğitimi I-II- III- IV
Keman Dersi Performans Ölçme Aracı

**BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ I-II- III- IV (KEMAN) DERSİ
PERFORMANS ÖLÇME ARACI**

Öğrencinin Adı Soyadı : Dersin Kodu ve Adı : Sınav Tarihi :				DERECE					Ağırlıklı Ölçüm Puanı
				Çok Düşük	Ortanın Altında	Orta	Ortanın Üstünde	Çok İyi	
Boyut	Alt Boyut	Ölçüt Beceriler (Kriterler)	Katsayı	1	2	3	4	5	Ağırlıklı Ölçüm Puanı
Program Boyutu	Programın Gereklere Uygunluk	Devam ettiği sınıfın programında yer alan gerekleri yerine getirebilme	2×						
		Etüt ve eseri özelliklerine uygun seslendirebilme	2×						
Sınav Performansı	Teknik Boyut	Keman Çalmaya Hazır Bulunma	Doğru bir duruş sağlayabilme; kemanı ve yayı doğru tutabilme	3×					
		Sağ ve Sol El Tekniği	Yayı simetrik kullanabilme	1×					
			Etüt ve eserde geçen yay tekniklerini doğru ve etkili bir biçimde uygulayabilme (Detache, Legato, Martele, Staccato, Spiccato)	1×					
		Doğru ve Temiz Ses Üretimi	Etüt ve eserde yer alan sesleri doğru seslendirebilme	1×					
			Etüt ve eserde geçen pozisyon geçişlerini doğru gerçekleştirerek, yeni pozisyonda tonda kalarak çalabilme	1×					
		Metrik ve Ritmik Doğruluk	Etüt ve eseri metrik ve ritmik yapısına uygun seslendirebilme	1×					
	Artikülasyon	Etüt ve eseri doğru bir artikülasyonla seslendirebilme	1×						
	Müzikal Boyut	Bütünlük	Etüt ve eseri bir bütünlük içinde seslendirebilme	2×					
		Ton Kalitesi, Müzikal Çizgi, Cümleme ve Stil	Etüt ve eseri güzel ve etkili bir ton ile seslendirebilme	0.5×					
			Etüt ve eserdeki müzikal çizgiyi yakalayabilme; doğru bir cümleme ve ait olduğu dönemin stil özelliklerine uygun seslendirebilme	0.5×					
		Hız ve Gürlük	Etüt ve eseri gerçek hızına yakın bir hızda seslendirebilme	0.5×					
			Etüt ve eserde yer alan nüansları etkili bir biçimde uygulayabilme	0.5×					
Vibrato	Vibratoyu doğru ve etkili bir biçimde gerçekleştirebilme	1×							
Yarıyıl İçi Durum Boyutu	Dönem İçi Performans	Dönem boyunca keman dersine gerekli ilgiyi göstererek titiz davranabilme, verilen ödevleri çalışarak zamanında ve doğru seslendirebilme	2×						
Ağırlıklı Toplam Puan									

Not: Öğrencinin; *ağırlıklı ölçüm puanlarının* hesaplanması, katsayı değeri ile işaretlenen derecenin çarpımı sonucu, *ağırlıklı toplam puanının* hesaplanması ise *ağırlıklı ölçüm puanlarının toplanması* sonucunda elde edilecektir.

Öğretim Elemanı
Ad Soyad

EK 3b
Bireysel Çalgı Eğitimi V- VI
Keman Dersi Performans Ölçme Aracı

**BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ V- VI
KEMAN DERSİ PERFORMANS ÖLÇME ARACI**

YÖNERGE

Keman Performans Ölçme Aracı, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Doktora Programında yürütülmekte olan **Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim/Anasanat Dalları Keman Eğitiminde Düzey Belirleme Amaçlı Performansın Ölçülmesi** isimli doktora tezine ilişkin verilerin bir kısmını toplamak amacıyla hazırlanmıştır.

Ölçme Aracı; **Program Boyutu, Sınav Performansı Boyutu ve Yarıyıl İçi Durum Boyutu** olmak üzere üç ana boyuttan oluşmaktadır.

Ölçme aracının uygulaması, yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansı gözlenirken hedef becerilerin derecelendirilerek ölçülmesiyle yapılacaktır. Ölçümler, öğrencinin gösterdiği performans için uygun görülen derecenin altındaki bölüme (x) işareti konularak belirtilecektir. Öğrencinin; **ağırlıklı ölçüm puanlarının** hesaplanması, katsayı değeri ile işaretlenen derecenin çarpımı sonucu, **ağırlıklı toplam puanının** hesaplanması ise ağırlıklı ölçüm puanlarının toplanması sonucunda elde edilecektir.

Ölçme aracının dereceleme ve puanlama boyutuna ait bilgiler aşağıda verilmiştir.

Dereceleme				
1	2	3	4	5
(Çok Düşük)	(Ortanın Altında)	(Orta)	(Ortanın Üstünde)	(Çok İyi)
Ölçme Aracının Alt Boyutlarından Alınabilecek En Yüksek Puanlar				
				20p
				5p
				10p
				20p
				5p
				5p
				10p
				5p
				5p
				10p
				100p

NOT:

1-* Ölçme arcında yer alan “**Dönem İçi Performans**” alt boyutu sadece öğrencinin kendi öğretim elemanı tarafından işaretlenecektir.

2-* Ölçme aracında yer verilen “Programın Gereklilerine Uygunluk” alt boyutundaki; “**programda yer alan gerekleri yerine getirebilme**” hedef becerisi, ait oldukları sınıfın kapsam gerekliliğini yerine getirebilmeyi (nicel bir beceriyi), “**etüt ve eseri özelliklerine uygun seslendirebilme**” hedef becerisi ise seslendirdiği etüt ve eseri gerçek hızında, doğru nüanslarla aslına uygun biçimde seslendirebilmeyi (nitel bir beceriyi) ifade etmektedir.

**BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ V- VI (KEMAN) DERSİ
PERFORMANS ÖLÇME ARACI**

Öğrencinin Adı Soyadı : Dersin Kodu ve Adı : Sınav Tarihi :				DERECE					
				Çok Düşük	Ortanın Altında	Orta	Ortanın Üstünde	Çok İyi	Ağırlıklı Ölçüm Puanı
Boyut	Alt Boyut	Ölçüt Beceriler (Kriterler)	Katsayı	1	2	3	4	5	
Program Boyutu	Programın Gereklere Uygunluk	Devam ettiği sınıfın programında yer alan gerekleri yerine getirebilme	2×						
		Etüt ve eseri özelliklerine uygun seslendirebilme	2×						
Sınav Performansı	Teknik Boyut	Keman Çalmaya Hazır Bulunma	Doğru bir duruş sağlayabilme; kemanı ve yayı doğru tutabilme	3×					
		Sağ ve Sol El Tekniği	Yayı simetrik kullanabilme	1×					
			Etüt ve eserde geçen yay tekniklerini doğru ve etkili bir biçimde uygulayabilme (Detache, Legato, Martele, Staccato, Spiccato)	1×					
		Doğru ve Temiz Ses Üretimi	Etüt ve eserde yer alan sesleri doğru seslendirebilme	1×					
			Etüt ve eserde geçen pozisyon geçişlerini doğru gerçekleştirerek, yeni pozisyonda tonda kalarak çalabilme	1×					
		Metrik ve Ritmik Doğruluk	Etüt ve eseri metrik ve ritmik yapısına uygun seslendirebilme	1×					
	Artikülasyon	Etüt ve eseri doğru bir artikülasyonla seslendirebilme	1×						
	Müzikal Boyut	Bütünlük	Etüt ve eseri bir bütünlük içinde seslendirebilme	2×					
		Ton Kalitesi, Müzikal Çizgi, Cümleme ve Stil	Etüt ve eseri güzel ve etkili bir ton ile seslendirebilme	0.5×					
			Etüt ve eserdeki müzikal çizgiyi yakalayabilme; doğru bir cümleme ve ait olduğu dönemin stil özelliklerine uygun seslendirebilme	0.5×					
		Hız ve Gürlük	Etüt ve eseri gerçek hızına yakın bir hızda seslendirebilme	0.5×					
			Etüt ve eserde yer alan nüansları etkili bir biçimde uygulayabilme	0.5×					
Vibrato	Vibratoyu doğru ve etkili bir biçimde gerçekleştirebilme	1×							
Yarıyıl İçi Durum Boyutu	Dönem İçi Performans	Dönem boyunca keman dersine gerekli ilgiyi göstererek titiz davranabilme, verilen ödevleri çalışarak zamanında ve doğru seslendirebilme	2×						
Ağırlıklı Toplam Puan									

Not: Öğrencinin; *ağırlıklı ölçüm puanlarının* hesaplanması, katsayı değeri ile işaretlenen derecenin çarpımı sonucu, *ağırlıklı toplam puanının* hesaplanması ise *ağırlıklı ölçüm puanlarının toplanması* sonucunda elde edilecektir.

Öğretim Elemanı
Ad Soyad

EK 3c
Bireysel Çalgı Eğitimi VII- VIII
Keman Dersi Performans Ölçme Aracı

**BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ VII- VII
KEMAN DERSİ PERFORMANS ÖLÇME ARACI**

YÖNERGE

Keman Performans Ölçme Aracı, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Doktora Programında yürütülmekte olan **Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim/Anasanat Dalları Keman Eğitiminde Düzey Belirleme Amaçlı Performansın Ölçülmesi** isimli doktora tezine ilişkin verilerin bir kısmını toplamak amacıyla hazırlanmıştır.

Ölçme Aracı; **Program Boyutu, Sınav Performansı Boyutu ve Yarıyıl İçi Durum Boyutu** olmak üzere üç ana boyuttan oluşmaktadır.

Ölçme aracının uygulaması, yarıyıl sonu sınavlarında öğrencinin performansı gözlenirken hedef becerilerin derecelendirilerek ölçülmesiyle yapılacaktır. Ölçümler, öğrencinin gösterdiği performans için uygun görülen derecenin altındaki bölüme (x) işareti konularak belirtilecektir. Öğrencinin; **ağırlıklı ölçüm puanlarının** hesaplanması, katsayı değeri ile işaretlenen derecenin çarpımı sonucu, **ağırlıklı toplam puanının** hesaplanması ise ağırlıklı ölçüm puanlarının toplanması sonucunda elde edilecektir.

Ölçme aracının dereceleme ve puanlama boyutuna ait bilgiler aşağıda verilmiştir.

Dereceleme				
1	2	3	4	5
(Çok Düşük)	(Ortanın Altında)	(Orta)	(Ortanın Üstünde)	(Çok İyi)
Ölçme Aracının Alt Boyutlarından Alınabilecek En Yüksek Puanlar				
				20p
				5p
				10p
				15p
				5p
				5p
				10p
				10p
				5p
				5p
				10p
				100p

NOT:

1- * Ölçme arcında yer alan “**Dönem İçi Performans**” alt boyutu sadece öğrencinin kendi öğretim elemanı tarafından işaretlenecektir.

2- * Ölçme aracında yer verilen “Programın Gereklere Uygunluk” alt boyutundaki; “**programda yer alan gerekleri yerine getirebilme**” hedef becerisi, ait oldukları sınıfın kapsam gerekliliğini yerine getirebilmeyi (nicel bir beceriyi), “**etüt ve eseri özelliklerine uygun seslendirebilme**” hedef becerisi ise seslendirdiği etüt ve eseri gerçek hızında, doğru nüanslarla aslına uygun biçimde seslendirebilmeyi (nitel bir beceriyi) ifade etmektedir.

**BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ VII- VIII (KEMAN) DERSİ
PERFORMANS ÖLÇME ARACI**

Öğrencinin Adı Soyadı : Zeynep Özcan Dersin Kodu ve Adı : 402-Bir.Çalg. Eğt. (keman) Sınav Tarihi : 15.06.2005				DERECE					Ağırlıklı Ölçüm Puanı
				Çok Düşük	Ortannın Altında	Orta	Ortannın Üstünde	Çok İyi	
Boyut	Alt Boyut	Ölçüt Beceriler (Kriterler)	Katsayı	1	2	3	4	5	
Program Boyutu	Programın Gereklerine Uygunluk	Devam ettiği sınıfın programında yer alan gerekleri yerine getirebilme	2×				X		8
		Etüt ve eseri özelliklerine uygun seslendirebilme	2×					X	10
Sınav Performansı	Teknik Boyut	Keman Çalmaya Hazır Bulunma	Doğru bir duruş sağlayabilme; kemanı ve yayı doğru tutabilme	1×				X	5
		Sağ ve Sol El Tekniği	Yayı simetrik kullanabilme	1×			X		4
			Etüt ve eserde geçen yay tekniklerini doğru ve etkili bir biçimde uygulayabilme (Detache, Legato, Martele, Staccato, Spiccato)	1×			X		3
		Doğru ve Temiz Ses Üretimi	Etüt ve eserde yer alan sesleri doğru seslendirebilme	1×				X	5
			Etüt ve eserde geçen pozisyon geçişlerini doğru gerçekleştirerek, yeni pozisyonda tonda kalarak çalabilme	2×			X		8
		Metrik ve Ritmik Doğruluk	Etüt ve eseri metrik ve ritmik yapısına uygun seslendirebilme	1×		X			3
	Artikülasyon	Etüt ve eseri doğru bir artikülasyonla seslendirebilme	1×		X			2	
	Müzikal Boyut	Bütünlük	Etüt ve eseri bir bütünlük içinde seslendirebilme	2×			X		6
		Ton Kalitesi, Müzikal Çizgi, Cümleme ve Stil	Etüt ve eseri güzel ve etkili bir ton ile seslendirebilme	1×				X	5
			Etüt ve eserdeki müzikal çizgiyi yakalayabilme; doğru bir cümleme ve ait olduğu dönemin stil özelliklerine uygun seslendirebilme	1×			X		4
		Hız ve Gürlük	Etüt ve eseri gerçek hızına yakın bir hızda seslendirebilme	0.5×			X		1,5
			Etüt ve eserde yer alan nüansları etkili bir biçimde uygulayabilme	0.5×			X		1,5
Vibrato	Vibratoyu doğru ve etkili bir biçimde gerçekleştirebilme	1×	X				1		
Yarıyıl İçi Durum Boyutu	Dönem İçi Performans	Dönem boyunca keman dersine gerekli ilgiyi göstererek titiz davranabilme, verilen ödevleri çalışılarak zamanında ve doğru seslendirebilme	2×				X	8	
Ağırlıklı Toplam Puan									75

Not: Öğrencinin; *ağırlıklı ölçüm puanlarının* hesaplanması, katsayı değeri ile işaretlenen derecenin çarpımı sonucu, *ağırlıklı toplam puanının* hesaplanması ise *ağırlıklı ölçüm puanlarının toplanması* sonucunda elde edilecektir.

Öğretim Elemanı
Ad Soyad

EK 4
Ölme Aracının Kullanımına İlişkin Görüş Anketi

**“KEMAN DERSİ PERFORMANS ÖLÇME ARACI” NIN KULLANIMINA İLİŞKİN
GÖRÜŞ ANKETİ**

Yarıyıl sonu sınavlarında keman eğitiminde performans belirleme amacıyla oluşturulmuş “Ölçme Aracının” kullanımına ilişkin bazı geri bildirimlerin alınmasında önemli bir yeri olan bu görüş anketinin doldurulmasında göstereceğiniz ilgi ve titizlik için şimdiden teşekkür eder saygılarımı sunarım.

Esra DALKIRAN
Arş. Gör.

Kişisel Bilgiler

Aşağıdaki sorulara, cevaplarını uygun yere yazarak ve çarpı (X) işareti koyarak cevap veriniz.

1. Cinsiyetiniz?

Kadın Erkek

2. Öğrenim düzeyiniz?

Lisans Yüksek Lisans Doktora Sanatta Yeterlilik

3. Görevli olduğunuz kurum?

4. Ünvanınız?

Profesör
Doçent
Yardımcı Doçent
Öğretim Görevlisi
Okutman
Araştırma Görevlisi

5. Kıdeminiz?

0 – 5 yıl
6 – 10 yıl
11 -15 yıl
16 -20 yıl
21 -25 yıl
26 - daha fazla

SORULAR

Araştırmacı tarafından geliştirilen ve 2004–2005 Öğretim Yılı II. Dönem Yarıyıl sonu keman dersi sınavlarında uygulanmış olduğunuz “ÖLÇME ARACI”;

	Hiç Katılmıyorum	Orta Derecede Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
	(1)	(2)	(3)
1- Sınavın işleyiş sürecini kolaylaştırıyor.	()	()	()
2- Öğrenci performansını belirlemede yeterlidir.	()	()	()
3- Amacına hizmet etmektedir.	()	()	()
4- Daha nesnel bir değerlendirmeye olanak sağlamaktadır	()	()	()
5- Öğrenci performansını daha gerçekçi değerlendirmeyi sağlamaktadır.	()	()	()
6- Öğrenciye, geribildirim verilebilmesine katkı sağlamaktadır.	()	()	()
7- Ölçmeyi daha sistematik hâle getirmektedir.	()	()	()
8- Ölçme aracı, ölçme değerlendiriminin daha geçerli olmasını sağlamaktadır.	()	()	()
9- Ölçme aracı, ölçme değerlendiriminin daha güvenilir olmasını sağlamaktadır.	()	()	()
10- Sınavlarda uygulanmak için yeterince kullanışlıdır.	()	()	()
Ekleme istediğiniz görüş;			

EK 5
Keman Öğretim Programları ve Bu Programların
Çözümleme Sonuçları

**MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI
BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERS TANIMI**

Bireysel Çalgı Eğitimi I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII.

(2-0) 2

Öğrenci, beden yapısına uygun yaylı, nefesli, mızraplı-telli (uluslararası ses standartlarına uyumlu) çalgılardan birini ya da sesinin yeterliğine göre Şan dersini seçer. Bu seçim, bölüm öğretim elemanlarının ortaklaşa karar ve yardımlarıyla yapılır. Ders, aşamalı olarak teknik alıştırmaya ve etütleri, Türk ve Dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri bireysel gelişmeye uygun olarak çalgıya özgü literatür ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsar.

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ MÜZİK EĞİTİMİ
ANABİLİM DALI KEMAN ÖĞRETİM PROGRAMI

DERSİN KODU VE ADI: MUZ 1003 BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ I (KEMAN)

DERSİN AMACI: Bu dersin amacı; Keman’da aşamalı olarak teknik alıştırma ve etüdüleri, Türk ve Dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri bireysel gelişmeye uygun olarak Keman’a özgü literatür ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme etkinliklerini kapsar.

DERSİN HEDEFLERİ:

1. Kemanın ve yayın bölümlerini tanıyabilme.
2. Kemanın ve yayın bakımını ve korunmasını kavrayabilme.
3. Keman çalmada doğru duruş ve tutuşu kavrayabilme.
4. Kemanı doğru olarak tutabilme.
5. Yayını doğru olarak tutabilme.
6. Sol eli keman üzerinde uygun duruma getirme.
7. Yayın teller üzerinde uygun şekilde kullanma.
8. Yayın her yerini doğru kullanabilme
9. Yayın süresince kullanabilme.
10. I.konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme.
11. I.konumda bütün telleri kapsayan çalışmalar yapabilme.
12. Legato tekniğini tanıyabilme.
13. Legato tekniği ile çalabilme.
14. Detache (detaşe) tekniğini tanıyabilme.
15. Detache tekniği ile çalabilme.

Yararlanılacak Kaynaklar

1. Günay Edip, Uçan Ali, Çevreden Evrene Keman Eğitimi I, Dağarcık Yayınları, Ankara,1980.
2. Can Ömer, Keman Eğitimi I, Agraf, Ankara, 2000.
3. Crickboom Mathieu, I, II, III, IV, V, Bruxelles-Schott, Freses 1929

DERSİN KODU VE ADI: MUZ 1004 BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ II (KEMAN)

DERSİN AMACI : Bu dersin amacı; Keman’da aşamalı olarak teknik alıştırma ve etüdüleri, Türk ve Dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri bireysel gelişmeye uygun olarak Keman’a özgü literatür ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme etkinliklerini kapsar.

DERSİN HEDEFLERİ:

1. Yayın her yerini doğru kullanabilme.
2. Yayın her yerini doğru süresince kullanabilme.
3. I. Konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme.
4. Legato tekniği ile çalabilme.
5. Detache tekniği ile çalabilme.
6. Sol majör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.
7. Sol majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
8. La minör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.
9. La minör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
- 10.Do majör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.
- 11.Do majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
12. Fa Majör dizisini I. Konumda değişik yay çeşitleriyle 1 oktav içinde çalabilme.
13. Fa majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
14. Re minör dizisini I.konumda değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.
15. Re minör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.

Yararlanılacak Kaynaklar:

4. Günay Edip, Uçan Ali, Çevreden Evrene Keman Eğitimi I, Dağarcık Yayınları, Ankara,1980.
5. Can Ömer, Keman Eğitimi I, Agraf, Ankara, 2000
6. Crickboom Mathieu, I, II, III, IV, V, Brüssel-Schott, Freses 1929

DERSİN KODU VE ADI: MUZ 2003 BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ III (KEMAN)

DERSİN AMACI: Bu dersin amacı; Keman'da aşamalı olarak teknik alıştırma ve etüdüleri, Türk ve Dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri bireysel gelişmeye uygun olarak Keman'a özgü literatür ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme etkinliklerini kapsar.

DERSİN HEDEFLERİ:

1. Çeyrek (onaltılık) değerdeki nota ve sesleri gereğine uygun çalabilme.
2. Çeyrek (onaltılık) değerdeki nota ve sesleri çalarken yay hareketlerinde doğru davranışlar sergileyebilme.
3. Çeyrek (onaltılık) değerdeki nota ve sesleri çalarken sol elde doğru davranışlar sergileyebilme.
4. Sol elde çabuk çalmaya dönük çalışmalar yapabilme.
5. Noktalı notalardaki yay hareketlerini kavrayabilme.
6. Staccato tekniğinin özelliklerini kavrayabilme.
7. Staccato tekniği ile çalabilme.
8. I.konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme.
9. I.konumda bütün telleri kapsayan çalışmalar yapabilme.
10. I.konumda bütün telleri ve öğrenilen yay tekniklerini kapsayan çalışmalar yapabilme.
11. Legato tekniğini tanıyabilme.
12. Legato tekniği ile çalabilme.
13. Detache (detache) tekniğini tanıyabilme.
14. Detache tekniği ile çalabilme.
15. Öğrenilen tekniklerde karışık çalışmalar yapabilme.

Yararlanılacak Kaynaklar:

7. Günay Edip, Uçan Ali, Çevreden Evrene Keman Eğitimi I, Dağarcık Yayınları, Ankara,1980.
8. Can Ömer, Keman Eğitimi I, Agraf, Ankara, 2000.
9. Crickboom Mathieu, I, II, III, IV, V, Brüssel-Schott, Freses 1929

DERSİN KODU VE ADI: MUZ 2004 BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ IV (KEMAN)

DERSİN AMACI : Bu dersin amacı; Keman'da aşamalı olarak teknik alıştırma ve etüdüleri, Türk ve Dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri bireysel gelişmeye uygun olarak Keman'a özgü literatür ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme etkinliklerini kapsar.

DERSİN HEDEFLERİ :

1. III. Konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme.
2. III. Konumda kalıcı çalışmalar yapabilme.
3. I. Konumdan III. Konuma geçerken doğru davranışlar sergileyebilme.
4. I. ve III. Konumlar arası geçişli çalışmalar yapabilme.
5. Re Majör dizisini I. ve III. Konumlar içinde değişik yay çeşitleriyle iki oktav içinde çalabilme.
6. Re Majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
7. Si bemol Majör dizisini I. ve III. Konumlar içinde değişik yay çeşitleriyle iki oktav içinde çalabilme.
8. Si bemol Majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
9. Martele tekniğinin özelliklerini kavrayabilme.
10. Martele tekniği ile çalabilme.
11. Öğrenilen Detache, Legato, Martele, Staccato tekniklerini bir arada diziler yardımıyla çalarak pekiştirilebilme.
12. Öğrenilen Detache, Legato, Martele, Staccato tekniklerini bir arada etüdüler yardımıyla çalarak pekiştirilebilme.

13. Keman için yazılmış Barok dönem eserlerini tanıyabilme.
14. Keman için yazılmış Barok dönem eserlerini çalabilme.

Yararlanılacak Kaynaklar:

10. Günay Edip, Uçan Ali, Çevreden Evrene Keman Eğitimi I, Dağarcık Yayınları, Ankara,1980.
11. Can Ömer, Keman Eğitimi I, Agraf, Ankara, 2000.
12. Crickboom Mathieu, I, II, III, IV, V, Brüssel-Schott, Freses 1929

DERSİN KODU VE ADI: MUZ 3003 BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ V (KEMAN)

DERSİN AMACI: Bu dersin amacı; Keman'da aşamalı olarak teknik alıştırma ve etüdüleri, Türk ve Dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri bireysel gelişmeye uygun olarak Keman'a özgü literatür ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme etkinliklerini kapsar.

DERSİN HEDEFLERİ :

1. II. Konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme.
2. II. Konumda kalıcı çalışmalar yapabilme.
3. I. Konumdan II. konuma geçerken doğru davranışlar sergileyebilme.
4. I. Konum ve II. konumlar arası geçişli çalışmalar yapabilme.
5. Do majör dizisini I. ve II. Konumlar içinde değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.
6. Si bemol majör dizisini I. ve II. Konumlar içinde değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme
7. Sol minör dizisini I. ve II. Konumlar içinde değişik yay çeşitleriyle çalabilme.
8. I. II. III konumlar arası geçişli çalışmalar yapabilme.
9. I. II. III. Konumlar arası geçişli çalışmaları değişik yay çeşitleriyle çalabilme.
10. I. II. III. pozisyonlarda çalmaya özen gösterebilme.
11. Kemanda süslemeli çalma biçimlerini uygulayabilme.

DERSİN KODU VE ADI: MUZ 3004 BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ VI (KEMAN)

DERSİN AMACI: Bu dersin amacı; Keman'da aşamalı olarak teknik alıştırma ve etüdüleri, Türk ve Dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri bireysel gelişmeye uygun olarak Keman'a özgü literatür ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme etkinliklerini kapsar.

DERSİN HEDEFLERİ :

1. Kemanda Pizzikato tekniğinin özelliklerini kavrayabilme.
2. Kemanda Pizzikato tekniğini uygulayabilme.
3. Kemanda Fleogelet tekniğinin özelliklerini kavrayabilme.
4. Eser ve etüdülerde Fleogelet tekniğini doğru bir biçimde uygulayabilme
5. Kemanda Spiccato tekniğinin özelliklerini kavrayabilme.
6. Spiccato tekniği ile çalabilme.
7. Öğrenilen Detache, Legato, Staccato ve Spiccato tekniklerini bir arada diziler ve etüdüler yardımı ile çalarak pekiştirebilme.
8. Konçerto formunu tanıyabilme.
9. Konçerto formuyla yazılmış olan düzeyine uygun bir eseri çalabilme.
10. Çift ses çalabilme
11. Mi majör dizisini I. ve IV. Konumlar içinde değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.
12. Mi majör dizisinde öğrenilen yay tekniklerini uygulayabilme.
13. Kemanda oktav sesleri çalabilme.
14. Do diyez minör dizisini I. Ve III. Konumlar içinde değişik yay çeşitleriyle 2 oktav içinde çalabilme.

Yararlanılacak Kaynaklar:

13. Can Ömer, Keman Eğitimi I,II Agraf, Ankara, 2000.
14. Crickboom Mathieu, I, II, III, IV, V, Brüssel-Schott, Freses 1929

15. Seybold Arthur, Neue Violin Etüden Schule I, II, III, IV, V, Anton J. Benjamin, Copyriyht 1915
16. Kayser H. E. , 36 Etüden, opus20, C.F.Peters, 1951.

DERSİN KODU VE ADI: MUZ 4001 BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ VII (KEMAN)

DERSİN AMACI: Bu dersin amacı; Keman'da aşamalı olarak teknik alıştırma ve etüdüleri, Türk ve Dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri bireysel gelişmeye uygun olarak Keman'a özgü literatür ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme etkinliklerini kapsar.

DERSİN HEDEFLERİ:

1. IV. Konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme.
2. IV. Konumda kalıcı çalışmalar yapabilme.
3. I. konum ve IV. Konumlar arası geçişli çalışmalar yapabilme.
4. Kemanda akor çevrimlerinin özelliklerini kavrayabilme.
4. Kemanda akor çevrimlerindeki sağ kol hareketlerini uygulayabilme
5. Öğrenilen Detache, Legato, staccato ve spiccato tekniklerini bir arada diziler yardımı ile çalabilme.
6. Öğrenilen Detache, Legato, staccato ve spiccato tekniklerini bir arada diziler yardımı ile çalarak pekiştirebilme.
7. Romantik Dönemin özelliklerini kavrayabilme.
8. Romantik Döneme ait düzeyine uygun bir eser çalabilme.

DERSİN KODU VE ADI: MUZ 4002 BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ VIII (KEMAN)

DERSİN AMACI: Bu dersin amacı; Keman'da aşamalı olarak teknik alıştırma ve etüdüleri, Türk ve Dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri bireysel gelişmeye uygun olarak Keman'a özgü literatür ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme etkinliklerini kapsar.

DERSİN HEDEFLERİ :

1. V. Konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme.
2. V. Konumda kalıcı çalışmalar yapabilme.
3. I. konum ve V. Konumlar arası geçişli çalışmalar yapabilme.
4. VI. Konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme.
5. VI. Konumda kalıcı çalışmalar yapabilme.
6. I. konum ve VI. Konumlar arası geçişli çalışmalar yapabilme
7. VII. Konumda bütün tellerdeki nota ve sesleri çalabilme.
8. VII. Konumda kalıcı çalışmalar yapabilme.
9. I. konum ve VII. Konumlar arası geçişli çalışmalar yapabilme
10. Sonat formunu tanıyabilme
11. Sonat formuyla yazılmış olan, düzeyine uygun bir eseri kemanla çalabilme.
12. Çağdaş Türk Müziğinin özelliklerini kavrayabilme.
13. Çağdaş Türk Müziği eserlerinden düzeyine uygun olan bir eseri çalabilme.

Yararlanılacak Kaynaklar:

17. Dont, Vorübungen, Edition Peters, 1950.
18. Can Ömer, Keman Eğitimi I,II Agraf, Ankara, 2000.
19. Crickboom Mathieu, I, II, III, IV, V, Bruxelles-Schott, Freses 1929.
20. Seybold Arthur, Neue Violin Etüden Schule I, II, III, IV, V, Anton J. Benjamin, Copyriyht 1915.
21. R. Kreutzer, Etudes ou Caprices, C.F. Peters.

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI
2001-2002 ÖĞRETİM YILI BİREYSEL ÇALGI (KEMAN) DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

GMÖ 107 BİREYSEL ÇALGI (KEMAN) DERSİ

Dersin Tanımı : Bu ders kemanın ve öğelerinin tanınmasını, keman çalmaya ilişkin temel bilgi ve becerilerin öğrenilmesini ve uygulanmasını kapsamaktadır.

Amaç ve Hedefler:

1. Keman çalmaya ilişkin temel davranışları kazanabilme.
 - a. Keman çalmaya uygun duruşu alabilme.
 - b. Kemanı ve yayı tutuş ilkelerine uygun tutabilme.
 - c. Yay tutuşuna ilişkin parmakların işlevlerini kavrayabilme.
2. Doğru ve temiz ses üretimine ilişkin yay kullanım ilkelerini eyleme dönüştürebilme.
 - a. Yayın tel üzerindeki yerini ayarlayabilme.
 - b. Yay basıncını ayarlayabilme.
 - c. Yay hızını ayarlayabilme.
 - ç. Yay bölümlerine ilişkin davranışları kazanabilme.
3. Parmak kullanımına ilişkin sol eli birinci konumda doğru tutabilme.
 - a. Sol bileği doğru tutabilme.
 - b. Parmakları tele yuvarlak ve dik basabilme.
 - c. Parmakları tele yakın tutabilme.
 - ç. Baş parmağı pozisyonun gerektirdiği biçimde doğru yerleştirebilme.
 - d. 1 inci, 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü parmakların tele düşürülmesine ilişkin çalışmaları yapabilme.
 - e. Ön sol kolun tellere göre eşgüdümünü kavrayabilme.
 - f. Birinci konumda tek telde sağ el ve sol el kullanımına ilişkin temel davranışları kazanabilme.
 - g. Tek telde öğrenilen bilgi ve becerileri, birinci konumda ikinci bir telde uygulayabilme.
4. Simetrik yay kullanımına ilişkin çalışmaları yapabilme.
5. Teknikleri nitelikli uygulayabilme.
6. Ürünleri nitelikli ortaya çıkarabilme.
7. Öğrenilen temel bilgi ve becerilerin uygulanabileceği ulusal ve evrensel boyutlu, küçük ölçekli yapıtları çalabilme.
8. Okul şarkılarını ezber ve aktarımlı çalabilme.
9. Düzenli, verimli ve etkili çalışma davranışlarını kazanabilme.
10. Derslere devamlı, düzenli ve etkin katılabilme.
11. Çevresine dinletebileceği bir dağarcığa sahip olabilme.
12. Yaptığı çalışmaları sergilemeye istekli olabilme.
13. Çevresinde düzenlenen etkinlikleri izleyebilme.

GMÖ 108 BİREYSEL ÇALGI (KEMAN) DERSİ

Dersin Tanımı: Bu ders birinci konumda dört telin kullanımına ilişkin sağ el ve sol elde gerekli bilgi, teknik ve becerilerin kazanılmasını kapsamaktadır.

Amaç ve Hedefler:

1. Aynı telde kalarak yapılan parmak atlamalı çalışmaları yapabilme.
2. Tel atlamalı sağ el ve sol el çalışmalarını yapabilme.
3. Dört teli kapsayan yalın sağ el ve sol el çalışmalarını yapabilme.
4. Detaşe ve legato yay tekniklerinin temel ilkelerini belleyebilme.
5. Yayı iki tele aynı anda sürterek gerçekleştirilen çift ses çalışmalarını çalabilme.
6. Dört teli kapsayan gam çalışmalarını çalabilme.
7. Teknikleri nitelikli uygulayabilme.

8. Ürünleri nitelikli ortaya çıkarabilme.
9. Öğrenilen temel bilgi ve becerilerin uygulanabileceği ulusal ve evrensel boyutlu, küçük ölçekli yapıtları çalabilme.
10. Okul şarkılarını ezber ve aktarımlı çalabilme.
11. Düzenli, verimli ve etkili çalışma davranışlarını çalabilme.
12. Derslere devamlı, düzenli ve etkin katılabilme.
13. Çevresine dinletebileceği bir dağarcığa sahip olabilme.
14. Yaptığı çalışmaları sergilemeye istekli olabilme.
15. Çevresinde düzenlenen etkinlikleri izleyebilme.

GMÖ 203 BİREYSEL ÇALGI (KEMAN) DERSİ

Dersin Tanımı: Bu ders birinci konumda öğrenilen bilgi ve becerilerin geliştirilmesini, sağ elde karmaşık yay tekniklerini ve dört telde değişik sol el tekniklerini içeren çalışmaların yapılmasını ve yeni bir konuma geçilmesini kapsamaktadır.

Amaç ve Hedefler:

1. Bulunulan konumda sol eldeki değişik durumlardaki parmak düşürme ve çabuklaştırma çalışmalarını yapabilme.
2. Bulunulan konumda sağ elde dört teli kapsayan karmaşık yay çalışmalarını yapabilme.
3. Yay sürmede detaşe ve legato tekniklerini geliştirebilme.
4. Yeni bir konuma geçmek için gerekli ön bilgileri kavrayabilme.
5. Yeni bir konuma geçerek, o konumda kalıcı alıştırmaları çalabilme.
6. Birinci konumla öğrenilen yeni konum arasındaki ilişkileri belirleyebilme.
7. Vibrato yapmaya ilişkin temel ilkeleri belleylebilme.
8. Teknikleri nitelikli uygulayabilme.
9. Ürünleri nitelikli ortaya çıkarabilme.
10. Öğrenilen bilgi ve becerilerin pekiştirilmesine yönelik keman literatüründeki küçük ölçekli yapıtları, düzeyine uygun türkü, okul şarkıları, zeybek ve oyun havalarını çalabilme.
11. Okul şarkılarını ezber ve aktarımlı çalabilme.
12. Düzenli, verimli ve etkili çalışma davranışlarını kazanabilme.
13. Derslere devamlı, düzenli ve etkin katılabilme.
14. Çevresine dinletebileceği bir dağarcığa sahip olabilme.
15. Yaptığı çalışmaları sergilemeye istekli olabilme.
16. Çevresinde düzenlenen etkinlikleri izleyebilme.

GMÖ 204 BİREYSEL ÇALGI (KEMAN) DERSİ

Dersin Tanımı: Bu ders birinci konumda öğrenilen bilgi ve becerilerin geliştirilmesini, yeni konumda kalıcı ve geçici çalışmaların yapılmasını, martele ve stakkato yay tekniklerinin öğrenilmesini kapsamaktadır.

Amaç ve Hedefler:

1. Konumlarda kalarak çalmaya ilişkin becerileri kazanabilme.
2. Konumları değiştirerek çalmaya ilişkin becerileri kazanabilme.
3. Öğrenilen yay tekniklerini yeni konumda uygulayabilme.
4. Martele ve stakkato yay tekniklerinin temel ilkelerini belleylebilme.
5. Yeni konumda kalıcı gam çalışmalarını çalabilme.
6. Yeni konumda geçişli gam çalışmalarını çalabilme.
7. Teknikleri nitelikli uygulayabilme.
8. Ürünleri nitelikli ortaya çıkarabilme.
9. Öğrenilen teknik becerileri kapsayan ulusal ve evrensel boyutlu ve küçük ölçekli yapıtları seslendirebilme, düzeyine uygun türkü, okul şarkıları, zeybek ve oyun havalarını çalabilme.
10. Okul şarkılarını ezber ve aktarımlı çalabilme.
11. Düzenli, verimli ve etkili çalışma davranışlarını kazanabilme.
12. Derslere devamlı, düzenli ve etkin katılabilme.

13. Çevresine dinletebileceği bir dağarcığa sahip olabilmek.
14. Yaptığı çalışmalarını sergilemeye istekli olabilmek.
15. Çevresinde düzenlenen etkinlikleri izleyebilmek.

GMÖ 303 BİREYSEL ÇALGI (KEMAN) DERSİ

Dersin Tanımı: Bu ders öğrenilen teknik, bilgi ve becerilerin yeni bir konumda kalıcı ve geçişli çalışmalarla pekiştirilmesini kapsamaktadır.

Amaç ve Hedefler:

1. Yeni bir konumda kalıcı alıştırmaları çalabilmek.
2. Öğrenilen konumlarda geçişli alıştırmaları çalabilmek.
3. Öğrenilen konumlarda geçişli çalışmalarını çalabilmek.
4. Detaşe, legato, martele ve stakkato yay tekniklerini öğrenilen yeni konumda uygulayabilmek.
5. Vibratonun geliştirilmesine yönelik çalışmalarını yapabilmek.
6. Öğrenilen konumları kapsayan gam çalışmalarını çalabilmek.
7. Teknikleri nitelikli uygulayabilmek.
8. Ürünleri nitelikli ortaya çıkarabilmek.
9. Öğrenilen teknik becerileri kapsayan ulusal ve evrensel boyutlu ve küçük ölçekli yapıtları seslendirebilmek, düzeyine uygun türkü, okul şarkıları, zeybek ve oyun havalarını çalabilmek.
10. Okul şarkılarını ezber ve aktarımlı çalabilmek.
11. Düzenli, verimli ve etkili çalışma davranışlarını kazanabilmek.
12. Derslere devamlı, düzenli ve etkin katılabilmek.
13. Çevresine dinletebileceği bir dağarcığa sahip olabilmek.
14. Yaptığı çalışmalarını sergilemeye istekli olabilmek.
15. Çevresinde düzenlenen etkinlikleri izleyebilmek.

GMÖ 304 BİREYSEL ÇALGI (KEMAN) DERSİ

Dersin Tanımı: Bu ders öğrenilen teknik, bilgi ve becerilerin yeni bir konumda kalıcı ve geçişli çalışmalarla pekiştirilmesini kapsamaktadır.

Amaç ve Hedefler:

1. Yeni bir konumda kalıcı alıştırmaları çalabilmek.
2. Öğrenilen konumlarda geçişli alıştırmaları çalabilmek.
3. Öğrenilen konumları içeren geçişli alıştırmaları çalabilmek.
4. Öğrenilen yay tekniklerinin geliştirilmesine yönelik olarak teknikleri öğrenilen konumlar da uygulayabilmek.
5. Öğrenilen konumları kapsayan gam çalışmalarını çalabilmek.
6. Vibrato'nun geliştirilmesine yönelik sol el çalışmalarını yapabilmek.
7. Yayı telden kaldırarak, sıçratarak ve tele düşürülerek gerçekleştirilen yay tekniklerine ilişkin gerekli ön bilgileri kavrayabilmek.
8. Teknikleri nitelikli uygulayabilmek.
9. Ürünleri nitelikli ortaya çıkarabilmek.
10. Öğrenilen teknik becerileri kapsayan ulusal ve evrensel boyutlu ve küçük ölçekli yapıtları seslendirebilmek, düzeyine uygun türkü, okul şarkıları, zeybek ve oyun havalarını çalabilmek.
11. Okul şarkılarını ezber ve aktarımlı çalabilmek.
12. Düzenli, verimli ve etkili çalışma davranışlarını kazanabilmek.
13. Derslere devamlı, düzenli ve etkin katılabilmek.
14. Çevresine dinletebileceği bir dağarcığa sahip olabilmek.
15. Yaptığı çalışmalarını sergilemeye istekli olabilmek.
16. Çevresinde düzenlenen etkinlikleri izleyebilmek.

GMÖ 401 BİREYSEL ÇALGI (KEMAN) DERSİ

Dersin Tanımı: Bu ders öğrenilen teknik, bilgi ve becerilerin yeni bir konumda kalıcı ve geçişli çalışmalarla pekiştirilmesini ve spikkato tekniğinin öğrenilmesini kapsamaktadır.

Amaç ve Hedefler:

1. Yeni bir konumda kalıcı alıştırmaları çalabilme.
2. Öğrenilen konumlarda geçişli alıştırmaları çalabilme.
3. Öğrenilen yay tekniklerinin geliştirilmesine yönelik olarak teknikleri öğrenilen konumlarda uygulayabilme.
4. Öğrenilen konumları kapsayan gam çalışmalarını çalabilme.
5. Spikkato yay tekniğini öğrenilen konumlarda uygulayabilme.
6. Teknikleri nitelikli uygulayabilme.
7. Ürünleri nitelikli ortaya çıkarabilme.
8. Öğrenilen teknik becerileri kapsayan ulusal ve evrensel boyutlu ve küçük ölçekli yapıtları seslendirebilme, düzeyine uygun türkü, okul şarkıları, zeybek ve oyun havalarını çalabilme.
9. Okul şarkılarını ezber ve aktarımlı çalabilme.
10. Düzenli, verimli ve etkili çalışma davranışlarını kazanabilme.
11. Derslere devamlı, düzenli ve etkin katılabilme.
12. Çevresine dinletebileceği bir dağarcığa sahip olabilme.
13. Yaptığı çalışmaları sergilemeye istekli olabilme.
14. Çevresinde düzenlenen etkinlikleri izleyebilme.

GMÖ 402 BİREYSEL ÇALGI (KEMAN) DERSİ

Dersin Tanımı: Bu ders öğrenilen teknik, bilgi ve becerilerin öğrenilen konumlarda kalıcı ve geçişli çalışmalarla pekiştirilmesini kapsamaktadır.

Amaç ve Hedefler:

1. Öğrenilen konumları içeren geçişli çalışmaları çalabilme.
2. Öğrenilen yay tekniklerinin geliştirilmesine yönelik çalışmaları çalabilme.
3. Üç oktavlık gam çalışmalarını çalabilme.
4. Teknikleri nitelikli uygulayabilme.
5. Ürünleri nitelikli ortaya çıkarabilme.
6. Öğrenilen teknik becerileri kapsayan ulusal ve evrensel boyutlu ve küçük ölçekli yapıtları seslendirebilme, düzeyine uygun türkü, okul şarkıları, zeybek ve oyun havalarını çalabilme.
7. Okul şarkılarını ezber ve aktarımlı çalabilme.
8. Düzenli, verimli ve etkili çalışma davranışlarını kazanabilme.
9. Derslere devamlı, düzenli ve etkin katılabilme.
10. Çevresine dinletebileceği bir dağarcığa sahip olabilme.
11. Yaptığı çalışmaları sergilemeye istekli olabilme.
12. Çevresinde düzenlenen etkinlikleri izleyebilme.

Bu amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesinde, buna ilişkin içerik ve konuların işlenmesinde, ilgili materyallerin kullanılmasında ve sınama-ölçme durumlarında öğrencilerin farklı yetenek ve birikim düzeyleri (bireysel farklılıklar) gözönüne alınarak esnek bir yaklaşım izlenecektir. Keman eğitiminde bireysel farklılıklar büyük önem taşıdığından gelişme her öğrenciye göre farklı göstermektedir. Bu nedenle, programlar haftalık periyotlar yerine dönemlik periyotlar şeklinde oluşturulmuştur. Keman eğitiminde oluşturulan programı aşan öğrencilerin gelişme hızını engellemek için ilgili öğretim elemanları tarafından öğrencinin gelişmesini sağlayacak ileri ders programları oluşturulur. Değerlendirmeler bu programa göre yapılır.

DEĞERLENDİRMEDE DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1. Teknik düzey
2. Düzenli ve etkin katılım
3. Ders dışı düzenli, verimli ve etkili çalışma
4. Etkinlikleri izleme

Değerlendirmede amaç ve hedefler esas alınır. Programın amaç ve hedeflerin % 60'ını gerçekleştiren öğrenci, yönetmelik gereğince başarılı sayılacaktır. Değerlendirmeler 100 tam puan üzerinden çan eğrisine göre yapılır.

MATERYALLER

Etüt Kitapları :

- . CAN, Ö. “ Keman Eğitimi I ,II ,III ”
- . CRICKBOOM, M. I, II ,III ,IV ,V
- . ÇILDEN, Ş. ve ŞENDURUR, Y. “ Keman İçin Piyano Eşlikli Albüm ”
- . DONT, J. “ 22 Etüden Op.37 ”
- . FIORILLO, F. “ 36 Studi ”
- . GÜNAY, E. ve UÇAN, A. “ Çevreden Evrene Keman Eğitimi ”
- . KAYSER, H.E. “ 36 Etüden Op.20 ”
- . KREUTZER, R. “ 42 Etüden ”
- . MAZAS, J.F. “ 30 Special Studies Op.36 ”
- . RODE, J.P. “ 24 Caprices ”
- . SCHRADIECK, H. “ Scale Studies ”
- . SEVCIK, O. “ Op.I Part I , Op.II Part I , Op.8 , Op.9 ”
- . SEYBOLD, A. “ Heft I ,II III ,IV ,V Op.182 ”
- . SITT, H. “ Heft I ,II ,III ,IV ,V Op.32 ”
- . UÇAN, A. “ Keman Eğitimi İçin Özgün Parçalar ”
- . Okul Müziği örneklerini içeren kaynaklar

Eserler :

- . ACCOLAY, J.B. La Minör Konçerto
- . BACH, J.S. Keman-Piyano Sonatları,Solo Sonatlar ve Konçertolar
- . BARTOK, B. Küçük Parçalar , Romen Dansları
- . BEETHOVEN, L.V. Keman-Piyano Sonatları
- . BERIOT, C DE. La Minör Konçerto
- . BRAHMS, J. Küçük Parçalar
- . CANGAL, N. Keman ve Piyano İçin Parça “ Anılar ”
- . CORELLI, A. **Keman-Piyano Sonatları**
- . ÇILDEN, Ş. Türkü Düzenlemeleri
- . ERKİN, U.C. Küçük Parçalar
- . HANDEL, G.F. Keman-Piyano Sonatları
- . KREISLER, F. Küçük Parçalar
- . MOZART, W.A. Keman-Piyano Sonatları ve Konçertolar
- . PAGANINI, N. Küçük Parçalar
- . REIDING, O. Konçertolar
- . RODE, J.P. Konçertolar
- . SARASATE, P De Küçük parçalar, İspanyol dansları
- . SAYGUN, A.A. Keman ve Piyano İçin Demet
- . SCHUBERT, F. Sonatinler

- . **SEITZ, .** Konçertolar
- . **SUN, M.** Keman ve Piyano İçin Üç Parça
- . **TARTINI, G.** Keman-Piyano Sonatları
- . **TUĞCULAR, E.** Türkü Düzenlemeleri ve Kemeñeden Kemana
- . **VERACINI, F.M.** Mi Minör Keman-Piyano Sonatı
- . **VIOTTI, G.B.** La Minör Konçerto ve Sol Majör Konçerto
- . **VIVALDI, A.** Keman-Piyano Sonatları ve Konçertolar
- . **WIENIAWSKI, H.** Küçük Parçalar

A.İ.B.Ü. EĞİTİM FAKÜLTESİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI (LİSANS)
BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİ
TANIMSAL PROGRAMI

BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ 1

Yaylı çalgı eğitiminin niteliği, keman çalmaya ilişkin temel kavramlar, araçlar ve davranışlar. Birinci konumda yayın ve parmakların kullanımına ilişkin temel beceriler. İki teli kapsayan simetrik yay kullanımıyla yapılan yalın çalışmalar. Bu becerileri uygulama dağarcığına sahip olmak.

BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ 2

Bir, iki, üç, dört teli kapsayan yalın çalışmalar. Aynı telde kalarak ve değiştirerek parmak düşürme, yay sürme becerilerini geliştirmek Birinci konumda yay ve parmakları değişik şekillerde kullanabilmek; Legato, Detaşe, Martele... Keman için yazılmış tek bölümlü kolay ve küçük yapıtları seslendirmek, tanımak

BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ 3

Öğrenilen bütün tellerde parmak düşürme ve yay sürme becerilerinin geliştirilmesine, çabuklaştırılmasına ilişkin etüt ve yapıtları çalışmak. Yay sürmede detaşe ve legato tekniklerini, birinci konumda yay sürme ve parmak düşürme şekillerini geliştirmek. Yeni bir konuma geçerek (iki ya da üç) bu konumda yan becerileri kazanmak. Keman literatüründe tanınmış küçük yapıtları (sonatin, konçertino) ve basit türkü, oyun havalarını tanımak, çalmak.

BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ 4

Birinci ve ikinci konumda kalarak iki konum geçişli keman çalmaya ilişkin becerileri geliştirmek. Süslemeli teknikle ilgili çalışmalara başlamak; Çarpma, Mordan, Tril... Flajöle türünden sesler üretmeye ilişkin becerileri kazanmak, (martele ve staccato yay tekniklerini geliştirmeye yönelik çalışmaları ilerletmek.) Parmakla çalmaya yönelik (pizzicato vb.) tekniklerle ilgili becerileri kazanmak Bu teknikleri içeren türkü ve evrensel yapıtları seslendirmek.

BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ 5

Üçüncü konumu öğrenerek bu konumda kalıcı ve daha önce öğrenilen birinci, ikinci konumda geçişli ve değişmeli çalışmalar yapmak. Kazanılmış yay tekniklerini geliştirmek, karmaşık yay kullanımına ilişkin becerileri ilerletmek. Yarımına konumu tanımak. Üç konumu içeren etüt ve yapıtlarda dağarcığı tanımak, çoğaltmak.

BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ 6

Daha önce öğrenilen üç konuma yeni bir konum daha ekleyerek dördüncü konumda kalıcı, diğer üç konumla değişmeli ve geçişli çalışmalar yaparak becerilerini geliştirmek. Sol elde vibraro çalışmalarını yapmak. Yay tel üzerinden zıplatabilme (sipiccato) becerilerini geliştirmek.

BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ 7

Beşinci konumu öğrenerek bu konumda, daha önce öğrenilen konumlarla değişmeli ve geçişli çalışmalar yapmak. Yayı tele düşürerek kullanmaya dayalı teknik becerileri geliştirmek; Sippicato, Sotiye, Rikoşe... Bu teknikleri içeren yapıtları seslendirmek, tanımak.

BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ 8

Altı, yedi, sekiz ve daha yüksek konumlarda çalma becerilerini kazanmak, örnek, etüt ve yapıtları tanımak, öğrenilen yay tekniklerini geliştirmek. Büyük boyutlarda evrensel yapıtları tanımak ve seslendirmek.

KEMAN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ ÇÖZÜMLEME SONUÇLARI

“TANIMSAL PROGRAM”DA YER ALAN BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ DERSİNİN HEDEFLERİ

- 1- Teknik alıştırmaları özelliklerine uygun olarak çalabilme.
- 2- Düzeyine uygun etütleri seslendirebilme.
- 3- Türk bestecilerinin keman eserlerinden örnekleri bireysel gelişmeye uygun olarak seslendirebilme.
- 4- Dünya bestecilerinin keman eserlerinden örnekleri bireysel gelişmeye uygun olarak seslendirebilme.
- 5- Bireysel gelişmeye uygun olarak çalgıya özgü literatür oluşturabilme.
- 6- Okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kavrayıp özengen müzik eğitimi gereği istekli öğrencilere keman eğitimi verebilme.

KEMAN ÖĞRETİM PROGRAMLARININ SINAVA İLİŞKİN HEDEFLERİ

Bireysel Çalgı Eğitimi I

- 1- Keman çalmaya ilişkin temel davranışları kazanabilme,
 - Keman çalmaya ilişkin doğru duruşu alabilme,
 - Kemanı ve yayı tutuş ilkelerine uygun tutabilme.
- 2- Simetrik yay kullanımına ilişkin çalışmalar yapabilme
 - Yayın her yerini doğru kullanabilme (yay bölümlemeleri)
 - Yay süresince kullanabilme,
 - Yay doğru yerinde kullanabilme.
- 3- Birinci konumda bütün sesleri çıkarabilme.
- 4- Legato ve Detache tekniklerini tanıyarak çalabilme.
- 5- Öğrenilen temel bilgi ve becerilerin uygulanabileceği ulusal ve evrensel boyutlu, küçük ölçekli yapıtlar çalabilme, öğrenilen becerileri uygulama dağarcığını kazanabilme.

Bireysel Çalgı Eğitimi II

- 1- Aynı telde kalarak parmak atlamalı ve tel atlamalı sağ ve sol el çalışmalarını yapabilme.
- 2- Birinci konumda dört teli kapsayan yalın sağ ve sol el çalışmalarını yapabilme.
- 3- Detache ve Legato tekniklerini uygulayabilme.
- 4- Dört teli kapsayan gam çalışmalarını yapabilme.
- 5- Keman için yazılmış tek bölümlü kolay ve küçük yapıtları seslendirebilme.
- 6- Çift ses çalışmalarını çalabilme.

Bireysel Çalgı Eğitimi III

- 1- Birinci konumda sol elde parmak düşürme ve çabuklaştırma çalışmalarını, sağ elde karmaşık yay çalışmalarını içeren etüt ve yapıtları çalabilme.
- 2- Detache ve Legato tekniklerini geliştirebilme.
- 3- Yeni bir konuma geçerek (ikinci konum) o konumda kalıcı alıştırmaları çalabilme.
- 4- Staccato tekniğini kavrayıp bu teknik ile çalabilme, öğrenilen tekniklerde karışık çalışmalar yapabilme.
- 5- Keman literatüründe tanınmış küçük yapıtları (sonatin, konçertino vb.) ve basit türkü, oyun havalarını tanıyıp çalabilme.
- 6- Vibrato yapmaya ilişkin temel ilkeleri belleyebilme.

Bireysel Çalgı Eğitimi IV

- 1- Öğrenilen iki konumda kalarak ve konum değiştirerek çalmaya ilişkin becerileri geliştirebilme ve öğrenilen yay tekniklerini yeni konumda da uygulayabilme.
- 2- Martele ve staccato yay tekniklerini öğrenip geliştirmeye yönelik çalışmalar yapabilme.
- 3- Öğrenilen iki konumda kalıcı ve geçişli gam çalışmalarını çalabilme.
- 4- Sol elde çarpma, mordan, tril vb. tekniklerle flajöle ve pizzicato gibi becerileri kazanabilme.
- 5- Öğrenilen teknikleri içeren türkü ve evrensel yapıtları seslendirebilme.
- 6- Barok dönem eserlerini tanıyıp, bu eserleri çalabilme.

Bireysel Çalgı Eğitimi V

- 1- Yeni bir konumu öğrenerek bu konumda kalıcı, öğrenilen iki konumda geçişli çalışmalar yapabilme.
- 2- Detache, Legato, Martele ve Staccato yay tekniklerini öğrenilen yeni konumda uygulayabilme.
- 3- Öğrenilen konumları kapsayan gam çalışmalarını çalabilme.
- 4- Vibratoyu geliştirebilme.
- 5- Yarımınıc konumda çalabilme.
- 6- Üç konumu içeren etüt ve yapıtlarda dağarcığı tanıyıp, seslendirebilme.
- 7- Süslemeli çalma biçimlerini uygulayabilme.

Bireysel Çalgı Eğitimi VI

- 1- Dördüncü konumda kalıcı ve öğrenilen diğer üç konumla geçişli çalışmalar yaparak becerilerini geliştirebilme.
- 2- Detache, Legato, Martele ve Staccato yay tekniklerini öğrenilen konumlarda etütler ve diziler yardımı ile çalarak pekiştirebilme.
- 3- Öğrenilen konumları kapsayan gam çalışmalarını çalabilme.
- 4- Vibrato çalışmalarını yapabilme.
- 5- Spiccato tekniğini kavrayarak bu teknik ile çalabilme.
- 6- Kemanda pizzicato, flajöle tekniklerini uygulayabilme.
- 7- Çift ses ve oktav sesleri çalabilme.
- 8- Konçerto formunu tanıyıp düzeyine uygun bir eseri çalabilme.
- 9- Öğrenilen temel bilgi ve becerilerin uygulanabileceği ulusal ve evrensel boyutlu, küçük ölçekli yapıtları çalabilme.

Bireysel Çalgı Eğitimi VII

- 1- Beşinci konumu öğrenerek bu konumda kalıcı, daha önceki konumlarla geçişli çalışmalar yapabilme.
- 2- Dördüncü konumda kalıcı çalışmalar ve daha önceki konumlarla geçişli çalışmalar yapabilme
- 3- Öğrenilen Detache, Legato, Martele ve Staccato, Sipiccato yay tekniklerini öğrenilen konumlarda diziler ve etütler yardımı ile çalarak pekiştirebilme.
- 4- Sotiye ve Rikoşe yay tekniklerini kavrayarak geliştirebilme.
- 5- Kemanda akor çevrimlerinin özelliklerini kavrayıp sağ kol hareketlerini uygulayabilme.
- 6- Öğrenilen teknikleri içeren ulusal ve evrensel boyutlu, küçük ölçekli yapıtları tanıyıp seslendirebilme.
- 7- Romantik dönemin özelliklerini kavrayıp, düzeyine uygun bir eseri çalabilme.

Bireysel Çalgı Eğitimi VIII

- 1- Altı, yedi, sekiz ve daha yüksek konumlarda çalma becerilerini kazanıp, bu konumlarda kalıcı ve geçişli çalışmalar yapabilme.
- 2- Beş, altı, yedinci konumları kapsayan kalıcı ve geçişli çalışmaları yapabilme.
- 3- Öğrenilen yay tekniklerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapabilme.

- 4- Bu konumları ve yay tekniklerini içeren etüt ve evrensel yapıtları seslendirebilme.
- 5- Sonat formunu tanıyıp, düzeyine uygun bir eseri çalabilme.
- 6- Çağdaş Türk Müziğinin özelliklerini kavrayıp, düzeyine uygun bir eseri çalabilme.

EK 6

Uygulama Takvimi

Anket, Görüşme ve Ölçme Araçlarını Uygulama Takvimi

Veri Toplama Araçları	Uygulama Tarihleri
Öğretim Elemanlarının Ölçme Yöntemlerine İlişkin Görüş Anketi Örneklem Grubu	Mart 2004
Yapılandırılmış Görüşme Örneklem Grubu	Mart 2004
Ölçme Aracı (Ön Uygulama) Gazi Üniversitesi MEABD	17-18 Ocak 2005
Ölçme Aracı (Son Uygulama) Örneklem Grubu	Mayıs- Haziran 2005
Ölçme Aracının Kullanımına İlişkin Görüş Anketi Örneklem Grubu	Mayıs- Haziran 2005

EK 7
Uygulamaların Yapılabilmesi İçin Gereken Ve Üniversitelerin İlgili
Birimlerinden Alınan İzin Yazıları

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI

SAYI :B.30.2.GÜN.0.36.00.01-20-03/1133
KONU: Arş.Gör.Esra DALKIRAN'ın Tezi.

05 Mayıs 2004

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İLGİ: 16.04.2004 tarih ve B.30.2.GÜN.0.70.72.52-1954-5063 sayılı yazınız.

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora programı öğrencisi Esra DALKIRAN'ın, "Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim/ Anasanat Dalların Keman Eğitiminde Düzey Belirleme Amaçlı Performansın Ölçülmesi" konulu tezi ile ilgili anketi, Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda uygulaması Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Zekiye SULUDERE
DEKAN

T.C
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

SAYI: B. 30. 2. İNÜ. 070. 72. 00 500- 1222-1970

MALATYA, 17.05.2004

Konu: Anket.

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
ANKARA

İlgi: 16. 4. 2004 tarih ve B. 30. 2. GÜN. 0. 70. 72. 52/1954-5063 sayılı yazımız.

Üniversiteniz, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora Programı öğrencisi, Esra Dalkıran'ın "Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim/Anasanat Dalları Keman Eğitiminde Düzey Belirleme Amaçlı Performansın ölçülmesi" konulu tez çalışması ile ilgili olarak Üniversitemize göndermiş olduğunuz anket, Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Bölümü Müzik Öğretmenliği programının öğretim elamanlarına doldurtularak ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz/rica ederim.

Prof. Dr. Sadık KELEŞ
Rektör Adına
Rektör Yardımcısı

T.C
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı) İSPARTA

SAYI :B.30.2.SDÜ.0.70.72.35 ~ 434
KONU :Anket Uygulaması

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
ANKARA

İLGİ: 16.04.2004 tarih ve 1954/5063 sayılı yazınız.

Üniversiteniz, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora öğrencisi Esra DALKIRAN'ın, Üniversitemize bağlı Burdur Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü "Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim/Anasanat Dalların Keman Eğitiminde Düzey Belirleme Amaçlı Performansın Ölçülmesi" konulu tezi ile ilgili anket çalışması uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. M. Yaşar AKSOYLAR
Rektör a. Rektör Yardımcısı

PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

SAYI:B.30.2.PAU.0.70.00.00(040.1)-489 -1358

07.05.2004

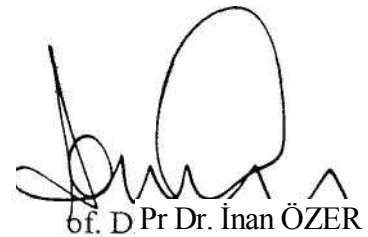
KONU:

GAZI ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İLGİ: 16.04.2004 tarih ve B.30.2.GÜN.0.70.72.52/1954-5063 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile bildirilen; Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora Programı öğrencisi Esra DALKIRAN'ın; Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında anket uygulama isteği Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

öf. D Pr Dr. İnan ÖZER

Rektör a.

Rektör Yardımcısı

T.C. ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

SAYI :B.30.2.ABÜ.0.70.72.00/400-
KONU :Anket Çalışması

11.05.04 3207

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İLGİ: 16.04.2004 tarih ve 1954-5063 sayılı yazınız.

İlgi yazınızla Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı öğrencilerinden Esra DALKIRAN'ın tez çalışmasını anılan fakülte bünyesinde yapması Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Tekin BABAÇ
Rektör Adına Rektör Yardımcısı

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE
BAŞKANLIĞI

Sayı : B.30.2.SEL0.70.72.00/200~214

Konu:

25.05.04* 0 4 4 4 6

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına)
ANKARA

İLGİ: 16.04.2004 tarih ve B.30.2.GÜN.0.70.72.52/1954-5063 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora Programı öğrencisi Esra DALKIRAN' ın tezi ile ilgili Üniversitemiz Eğitim Fakültesinde anket yapması uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ve rica ederim.

Prof. Dr. Şefik BİLİR
Rektör a. Rektör Yardımcısı

T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ ÖĞRENCİ İŞLERİ
DAİRE BAŞKANLIĞI

Sayı :B.30.2.ULU.0.70.72.00/563/ 21357
Konu: izin

0 5 EKİM 2004

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE ANKARA

İLGİ: 16.04.2004 gün ve B.30.2.GÜN.0.70.72.52/1954-5063 sayılı yazımız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora programı öğrencisi Esra DALKIRAN'ın "Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim/Anasanat Dallarında Keman Eğitiminde Düzey Belirleme Amaçlı Performansın Ölçülmesi" konulu tezi ile ilgili olarak anket uygulama isteği Üniversitemizde uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi arz ve rica ederim.

Prof.Dr.Erdal EMEL
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ
(Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
Başkanlığı)

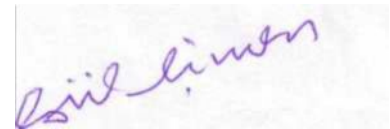
SAYI : B.30.2.GÜN.0.36.00.00.14-1/10

06.01.2005

KONU : İzin.

İLGİLİ ÖĞRETİM ELEMANLARINA

Ekte dilekçesi bulunan Arş.Gör.Esra DALKIRAN' ın Ölçme Aracının Ön Uygulamasını yapması Anabilim Dalı' mızca uygun görülmüştür. Bu konuda bilgilendirilmenizi ve gerekli kolaylığın sağlanmasını saygılarımla rica ederim.

Prof. Gül ÇİMEN
Müzik Eğitimi
Anabilim Dalı Başkanı

İLGİLİ ÖĞRETİM ELEMANLARI:

Prof. Dr. Ali UÇAN

Prof. Şeyda ÇILDEN

Prof. Yılmaz ŞENDURUR

Prof. Feridun BÜYÜKAKSOY

Doç. Nuray ÖZEN

Yrd. Doç. Ferda ÖZTÜRK

Yrd. Doç. Mehlika DÜNDAR

Yrd. Doç.Dr. Mehmet AKPINAR

Arş.Gör.Mehmet EFE

Arş. Gör.Gamze Elif BÜYÜKKAYIKÇI

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI

ANKARA

SAYI : B.30.2.GÜN.0.36.00.00/23.40- 2-/23
KONU :İzin

06 Mayıs 2005

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi: 25.04.2005 tarih ve B.30.2.GÜN.0.70.72.52/1986-5592 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ve ekleri incelenmiş olup; Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencisi Esra DALKIRAN' ın "**Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Keman Eğitiminde Düzey Belirleme Amaçlı Performansın Ölçülmesi** " isimli tezinin araştırma deseni gereği yapacağı ölçme aracı uygulamasını Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı' nda yapması Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Basri ATASOY Dekan

T.C.

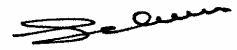
GAZİ ÜNİVERSİTESİ GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ
(Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Başkanlığı)

SAYI :B.30.2.GÜN.0.36.00.00.14-1/ 123
 KONU : İzin.

18/05/2005

İLGİLİ ÖĞRETİM ELEMANLARINA

Ekte dilekçesi bulunan Arş.Gör.Esra DALKIRAN' ın Ölçme Aracının Uygulamasını yapması Anabilim Dalı Başkanlığımızca uygun görülmüştür..Bu konuda bilgilendirilmenizi ve gerekli kolaylığın sağlanmasını saygılarımla rica ederim.

Prof. Selmin TUFAN

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı
Başkanı

İLGİLİ ÖĞRETİM ELEMANLARI:

1. Prof.Dr.Ali UÇAN
2. Prof.Şeyda ÇILDEN
3. Prof. Yılmaz ŞENDURUR
4. Prof.Feridun BÜYÜKAKSOY
5. Prof.Nuray ÖZEN
6. Yrd.Doç.Ferda ÖZTÜRK
7. Yrd.Doç.Mehlika DÜNDAR
8. Yrd.Doç.Dr.Mehmet AKPINAR
9. Arş.Gör.Mehmet EFE
10. Arş.Gör.G.Elif BÜYÜKKAYIKÇI

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

SAYI:B.30.2.PAÜ.0.70.00.00-(040.1)-0490

16/05/2005

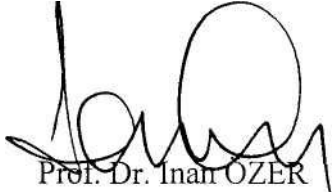
KONU:

GAZI ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İLGİ: 25/04/2005 tarih ve B.30.2.GÜN.0.70.72.52/1986-5592 sayılı yazınız.

ilgi yazınız ile bildirilen; Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı doktora programı öğrencisi Esra DALKIRAN'ın "**Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Keman Eğitiminde Düzey Belirleme Amaçlı Performansın Ölçülmesi**" konulu tezinin araştırma deseni gereği yapılacak ölçme aracı uygulamasını Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında yapma talebi Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. İnanç ÖZER

Rektör a. Rektör Yardımcısı

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

S a y ı : B . 3 0 . 2 . S E L . 0 . 7 0 . 7 2 . 0 0 / 3 6 0

1 3 . 0 5 . 0 5 0 4 1 3 5

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
ANKARA

İLGİ 25 04 2005 tarih ve B 30 2 GUN 0 70 72 52/1986-5592 sayılı yazınız

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü doktora programı öğrencisi Esra DALKIRAN'ın tez araştırması ile ilgili Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Başkanlığı'nın görüşü ekte gönderilmektedir

Bilgilerinize arz ve rica ederim

Prof. Dr. Şefik BİLİR
Rektör a.
V Rektör Yardımcısı

EKLER:

1 yazı örneği (1 sayfa)

T. C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI

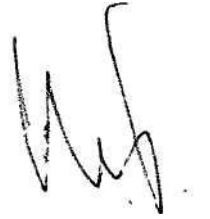
Bölüm : Güzel Sanatlar Eğitimi
Anabilim Dalı : Müzik Eğitimi
Sayı : B.30.2.SEL.0.36.00\00.360-088

42099- Konya

DEKANLIK MAKAMINA

İlgi: 05.05.2005 tarih ve 360/467 sayılı yazıları;

Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı doktora öğrencisi Esra DALKIRAN'ın "Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Keman Eğitiminde Düzey Belirleme Amaçlı Performansın Ölçülmesi" isimli tezinin ölçme aracı uygulamalarını Anabilim Dalımızda bizzat kendisi tarafından eğitim-öğretim süresi içerisinde yapması uygun görülmüştür.

Prof. Yusuf AKBULUT
Anabilim Dalı Başkanı